

అంధమతి

310416 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } టెన్ పబ్లికేషన్ 1921 వ సం. డిశంబరు నెల 8 తేది గురువారము } No. 206.
సంపుటము. ౮ } దుర్మతి నామ సంవత్సర మార్గ శిరమా నశుద్ధన వమి. } వంచిక ౨౦౬

ప్రస్తుతము మా గోదాములందుఁడు బండ్లారము నుండి తక్షణమే

స ర ఘ రా చే య గ ల ము

మాకు

మా ఆఫీసుకు నేకలో

చాయుడు, తంజికోట్టుడు,

వచ్చి మాతో కలసి

లేక

మూట్టాడుడు

ఔలి ఫోను చేయుడు,

బాయిలర్లు,

పోర్టులు, ఆవిరిఎంజినులు,

సంపూర్ణమైన ఆవిరి సాధనయంత్రములు, ఆవిరి,

సెంట్రీఫుగల్ పంపులు, రోడ్ రోలర్లు, మాన్యువల్లు,

క్రశస్తమైన ఎంగల్ బర్లు టైన్ మెషిన్లు, పిండియంత్రములు, డిస్

ఇంటిగ్రేటెడ్లు, బ్లాక్ స్టోన్ నూనె ఎంజినులు, పుల్లీలు, లూబ్రికేటింగునూనెలు, ప్లమ్బర్

బ్లాకులు, బెల్టింగునూనెలు మున్నగునవి

మా వద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

ఫోను నెం 108

నెం 9, నెకండు

తంజివిలానము, ఎంజిను మరదాను

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్స్ అండ్ కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజినీరులు

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనం

తలనొప్పిలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నొప్పిలకు కూడా మా అమృతాంజనమును వాడి సంత మాత్రమున నయముగూడు. సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మూహనిలైలం

సీసా 1-3 0-12-0

తామరలైలము

శబ్ది 1-3 0-6-0

వండ్లపొడి

శబ్ది 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిస్, బొంబాయి. మదరాసు.

వనావధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క తక్కువతనము వాగ్బిడ్డలు బంజుందు చేరవ్వక గాంచినది. ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనాను తపాలాఖర్చు పులికముగా పంపవలయు. (2978)

విలానము వి. డి. సావంత్.

నెం 144 ఫనవివాడి బొంబాయి.

కావలెను

మా జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన పుష్టి నియమితి నట్టి వాదనమంజరి మాత్రము విక్రయించుటకు కన్ వాసియు, ఏజెంట్లు కావలెను.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, 21, చీనాబజారుకోడు, మదరాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

ప్రాసిత కపాళ ఖర్చును కూడను అక్షింతల ఇచ్చితి మీద ఒక ప్రతి "కామశాస్త్రము" పంపినము. క్షేరనదుడు!

వైద్యశాస్త్ర ముదేశంకర్ గోవిందజీ,

అశోకసింహ యాత్రాభాయిము, 25, బ్రాహ్మ, మదరాసు.

ఆంధ్రులను మహాత్ముని సందేశము

“స్వరాజ్య కాంగ్రెసును ముందే ఆంధ్రులెల్లట హిందీభాషను చక్కగ నేర్చుకొనవలెను.”

మహాత్ముని వాంఛను పూర్తిచేయుడు. తక్షణం పుస్తకములను గ్రహించుడు.

- ౧. రాష్ట్ర భాషాబోధిని (తెనుగు లిపి) ౦-౬-౦
- ౨. రాష్ట్ర భాషాబోధిని (హిందీ లిపి) ౦-౨-౦
- ౩. హిందీ భాషాబోధిని ౦-౨-౦
- ౪. మొదటి వాచకము తెనుగు అర్థమునకు ౦-౪-౬
- ౫. రెండవ వాచకము హిందీ అర్థమునకు ౦-౫-౦
- ౬. స్వదేశిక గాంధీ అర్థమునకు ౦-౩-౦

హిందీ ప్రచార కార్యాలయము,
(౧౯౧౯) ౧౧౩, బిగ్ స్ట్రీట్, ప్రెస్టిజ్, మదరాసు.

అమృతమునకు సద్గుణము

అన్ని విధముల ఖామయిపో వేనాలు చతురైన భరణమును వి. స్వరూపములను ఉత్తమమైన తాదా అయిన కేవల భోజనము. రోగిల కీర్తిస్థులను తెచ్చుతగుల తెలివేడి అర్థ నిమిష తెర్రామియ్య:— ఒక చుక్క 1-8; 2-3 రు 4; 6-8; 7-8; 12-3, 14.

ఉష్ణ-రక్తవృత్తి చిత్రకంఠ పటములతోటి కల 1922 సం॥ క్యాలెండరు 10" X 10" కొలత కలది

- అకాలు 10. ముందు వైకము పంపవలెను.
 - 1. స్వరాజ్యగీతములు (తెనుగు) అకాలు
 - 2. స్వరాజ్యమే శరణ్యము (తెనుగు) " 8
 - 3. హిందీ స్వరాజ్యము (తెనుగు) " 10
- కె. తెగదీనన్ అండు కో.,
తిరుళ్ళిక్కణి, మదరాసు.

“అమృత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని”

ఇది మంచి అక్షరకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము కృతి సహజమును ప్రతిబింబమును మిక్కిలి ప్రత్యేకముగా కరము ఇది మనుకొనుటకు జాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి కచ్చితములైనను, ముఖ్యమైన తెలుగులో ప్రాధాన్యమును గొన్న కర్మకేటలను పొందినది. మే 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారను అతి శారాయణరావు వంటివి. బి. వి. ఎల్. గార్లు ప్రాసిడి. “రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంపాదించు కలిగియునని నా నీర్వాచము.” పుస్తకమును పంపించుటకు ఉచిత చిత్రానామక ప్రాముఖ్యమును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము,
విదేశం, విశాఖపట్నం, కల్కత్తా

“కత్తిక ఆటలు”

కత్తిక కత్తి గజము పొడుగు కలది. సాగవైసి. 1-3 రు 4-8-0. దశమ కొనువారికి 1టి ఉచితము పోటీకేటలనువేరే. మరయువారు అర్థరతో ఒకరూపాయి ఆదాన్య పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండు కో, కట్టకు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc. పెద్దాపురం, (గోదావరి జిల్లా) కె.టి.గ్రా: క్ ఆడ్రెసు: “ఇంద్రప్రస్థ” పెద్దాపురం.

ఆంధ్ర

అసహాయాద్వలారా!
క్రిమినల్ ప్రొశీడర్ కోడ్ 108, 144 సెక్షనులక్రింద మీపైన నోటీసులు జారీ చేయబడుచున్నవి కదా! మీ రాసెక్షనులను చూచియున్నారా? లేకున్నను మద్రాసు హైలాపురు విక్టోరియా డిపో వారికి వ్రాసి తెనుగు క్రిమినల్ ప్రొశీడర్ కోడ్ ను తెప్పించుకొని చదువును. వెల రూ. 6-0-0.

వృత్తాంత లేఖలు

చీరాల - పేరాల
(ఒకవిలేఖరినుండి)

చీరాల-పేరాల వ్యవహారములలో అధికారం పద్ధతి మహాచింతముగానున్నది. వారికి ఒకపద్ధతి లావున్నట్లు కనుబడక వారియిష్టము వచ్చినట్లు జరుపుచున్నారు. మొదట మాగ్రామములో 12 మందిని లైసెన్సులు పొందనందుకు ప్రాసిక్యూటర్లు చేసినపుడు నేరపుల తాలూకాచరాధిని మొదట జప్తు చేసి నారు. దరిమిలా 4 గోజులకు వారిని జైలుకుపంపినారు. తర్వాత రావుల సీతారామయ్యగారు వగయరాలకు గుంటూరు డిస్ట్రిక్ టెక్టరుగారు ఆరేసివారముల విడి చెప్పినారేగాని జైలునకు యంతవరకు పంపక వారితాలూకు చరాధి జప్తు చేయుటతో సంక్రమింపజేసినారు. దరిమిలా అనేక కేసులలో అదే ప్రాసీ జరు జరిగినది. శ్రీయుత ఇసుమారు సుదర్శనంపెట్టిగారిని జైలు లోపెట్టుటకు కారణము వారివద్ద జప్తుకు ఆస్తి దొరకకపోవడ మేనని తలచితిమి గాని శ్రీయుత నూనె సరసింపం ప్రేష్టిగారి వద్ద జప్తుకొన్నాయని తిరిగి వారిని నిర్బంధమునందుంచి క్రొత్త ప్రాసీజరు అమలులో పెట్టుటకే అధికారము యీవద్దకులు చట్టము ననుసరించి చేయుచున్నారా? లేక వారిచిత్తము వచ్చినట్లు జరుపుచున్నారా? అని మానందేశము.

2-వ తారీఖున శ్రీయుత నూనె సరసింపా ప్రేష్టిగారు (చీరాల ఆర్యవైశ్య వర్తక సంఘాధ్యక్షులు) నిర్బంధావాసమును స్వీకరించిరి. 3 తేదీన వుదయం ప్యాపెంజరులో రాజమండ్రి నుండి బండికేసులో నిర్బంధంపబడిన బట్టిన రావులు గుడి పల్లి పేరయ్యగారలు వచ్చుటచే వారికి చీరాల-పేరాల పౌరులు చక్కని స్వాగత్యోత్సవమును జరిపిరి. 3 తేదీ సాయంత్రం శ్రీ యుత సుదర్శనంగాడు బాపట్ల జైలునుండి విడుదలయై వీపురి పాశేనునకు వచ్చినపుడు వారికి చీరాల-పేరాల వీపురిపాలే ముల ప్రజలు చేసిన ఉత్సవము వర్ణనాతీతము. సుదర్శనంగాని పెండ్లిమారుని మాడ్కిపల్లిలో కూర్చుండబెట్టి వివిధవాద్యములతో వారిని వీపురిపాలెం అన్ని వీధులలోను, పాకలవద్దను ఊరేగింపుచేసినారు. అనేకులు కర్పూరహారతులు యిచ్చినారు. నూతనవస్త్రములు పెక్కు పుష్పమాలికలు సమర్పించబడినవి.

హైదరాబాదు.

అసహాయాద్వయము

నేనీనడుమ హైదరాబాదున కేగితిని. శాపనులన్నియు నిర్వర్తించుకొనిన పిమ్మట అసహాయాద్వయ మెంతవరకు జనులలో బ్రాకినదో తెలియ గుతూహలపడవై తత్పరియత్నము గావించితి. నేనచటనున్న నాలుగుదినములలో గొంతమంది జమీందారులతోను, జాగీరుదారులతోను, అనేకమంది ధనికులతోను సంపన్న గృహస్థులతోను, కలిసి ముచ్చటించితిని. ఏటి కవతల నూర్లు లేవన గొలిపిపాటివారుదక్క నాబాలగోపాల పర్యంతము సహాయ నిరాకరణోద్యమమునందు సానుభూతి గర్జ బరచుచుండిరి. పెక్కులు వదుకునూలుకస్త్రముల ధరించుచుండిరి. బాటా నేతులు జాతీయబోపిలను ధరించిరి. నవాబున కిట్టి యుద్వయము దాసక్తి తత్కవయైనను, ఈవిషయమైన బహిరంగసభలునిషేధించు ప్రభుత్వమువారు తుల్యపులను జారీ చేయించినను మరియు పలువిధములగు నిర్బంధముల గావించుచున్నను, ప్రజలలో నీయుద్వయము దినశివాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. నేను జూచినంతవరకు తెక్కురు గృహస్థులు నూలు వదుకుచుండిరి. కృష్ణాజీ గోపాలనాయకుడు, నవాబుననాయకుడుగారు ఇరువురు నీయుద్వయతత్వమును బాగుగ గ్రహించి వృధావాగ్దశములకంటె క్రియచే తెక్కుడు ప్రయోజన ముందు నవేడు దృఢమిత్తో నూలురాట్టములతో నుదయాస్తమయములు నూలువడికించుచు నొకకర్కాగార మేర్పరచిరి. పెక్కురాట్టముల నకలుధరలకు విక్రయించుచుండిరి. వారిరువురు నిరవధిక ధనసంపన్ను లగుటకేసి ఇందు మూలమున భనాత్తవా శక్తిలేనివారగుట దేశియుల యద్వయము. నూలువదుకుటతో తాటు వస్త్రముల నేరగూడ నేర్పుటకేయ నుద్యమించిరి. కొన్ని నేతబట్టలను నాకు జూపించిరి. మిగుల బ్రశంసార్హము లగు నున్నవి. వీరిదేశభక్తియు సహాయనిరాకరణోద్యమ సానుభూతియు గాద్యవాదము కియాదీత్యయు బహుతర భాగస్థనీయము. వీరినాదర్శముగ నాయూర ముగింద రిట్టి కర్కాగారముల నెలకొల్పి యత్నించుచున్నటుల వినుట కెంతయు సంతసము. (ఒకవిలేఖరి)

తిరుపతి వ్యవహారములు

‘యనరాజును బహిష్కరింపుడు’ అను గోడలలోనంటించియుండిన కరపత్రములను పోలీసువారు తిరుపతిలోను, చిత్తూరులోను చించివేసిరి. అందువిషయమై శ్రీమాన్ దొర స్వామయ్యగారు, మా. రంగసామయ్యగారు, సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, సి. జి. జయరామయ్యగారు, మా. రామస్వామయ్యగారు, తిట్టాపల్లె కెట్టిగారు, వేలమూరు జేకాచార్యులుగారు, కే. వీరరాఘవాచార్యులుగారు, మా. అనంతశయనంఅయ్యంగారు, మరద్రటికి 144 వ సెక్షనుక్రింద ముగిసి పల్ హద్దులో మీటి. గు వుంచుకూడదని వుత్తరువుచేసిరి. కాని, ముగిసిపల్ హద్దుదాటి, మా. రంగసామయ్యగారు, సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు మొదలగువారు సభ నేర్పరచి బహిష్కార తీర్మానములు గావించిరి.

నవంబరు 16-వ తేదీ కల్వకురువారును, పోలీసు నూపరిం తెండెంటుగారును జూలూచేయడలచితిమి అనంతశయనం గారిపై 144 సెక్షన్ క్రింద గూడ నోటీసులను అంటించియుండు చొట్టనుండి అన్నిటిని ఉపసంహరించి వుత్తరువుచేసిరి. కాని కల్వకురుగారే అదిసరియైన వుత్తరువుకాదని తానే తలచిరద్రుజేసిరి. తిరుపతిలోను పోలీసు వారు జూలూం చేయడలచిరి గాని వారివేమియు సాగలేదు. ఉదయముమొదలు రాత్రివరకు ఆంగ్లమునాసివేయబడియే యుండెను. అయితే గోడలపై నంటించియుండిన నోటీసులను మాత్రము వారు చించివేసిరి. చొట్టనే క్రొత్తనోటీసుల నంటింపబడెను. 3డపట పోలీసువారు నోటీసులు అంటింపకూడదనియు అంటించినవాటిని చించివేయవలయుననియు 144-వ సెక్షనుక్రింద పూరిలో దండోరావేయించిరి. ఎవరు నోటీసులను తీసివేయనందున తాపేవాటిని తీసివేసిరి. (ఒకవిలేఖరి).

నూజివీడు

107 సెక్షన్ ప్రయోగము

నవంబరు 5:—ఈ గ్రామములో కల్లు దుకాణముల వద్ద పికెటింగు ప్రారంభము చేసితిమి. ఇరవైగోజులనుండి దుకాణములకు ఆమితవయిన నవ్వుము కలుగుచున్నది. పికెటింగు కాలముగానే జరుగుచున్నది. ఒక రెండు గోజులు మాత్రము కల్లు అందజును ఉరికేపోసిరి. ఉరికేపోసినప్పుడు అండజును త్రాగిరి గాని ఇప్పుడు ఖరీదునకు ఎవరును త్రాగిరుచుండుటలేదు. గూడెముల లోనికిపోయి కులకట్టుబాట్లు చేయుచుంటిమి. జయప్రదముగానే గావచ్చుచున్నది. అయితే దుకాణదారుల వాలంటీర్లను చెప్పరాని బండ్లబూతులను డిట్టుచు వెనుక పంజాబులో బాస్కర్లస్మిత్తుగారు పల్కిన దుర్భావలను జిప్టిక దెచ్చుచున్నారు.

దుకాణములవద్ద అల్లరి చేయుచున్నారన పోలీసువారి రిపోర్టుపై, బెజవాడ సబుకల్వకురుగారు 4 వ తేదీని శ్రీయుత తట వర్తి రంగయ్యగారు, భట్టి వెంకేశగారు, ఎజ్జల సరసింహ్యంగారు వల్లూరి వెంకటశ్రీరామారావుగారు. అబ్బాసల్లీ సాహెబుగారు గూడెం. బాలాజీగారు తెలమాల వెంకటస్వామిగారు 107 సెక్షను అమలుజరిపిరి. దుకాణదారుల దొర్లనవ్వు చేయుచున్నారనియు, గవర్న మెంటు ఉద్యోగులకు సరుకును అమ్మకుండా చేయుచున్నారనియు ఆనోటీసులలో నున్నది. వైవారిలో కొండరు యాకల్లుదుకాణములకడకు వచ్చినవారయిననలేరు. అట్టి వారిని నోటీసులు వచ్చినవి.

ఈ నెల 9 తేదీని గవ్వవరులలో హజరై ఒకసంవత్సరమువరకు కాలముగా నుండుటకై జామీ నివ్వవలసినదని యున్నదికాని కారాగారమునకు పోవుటకే వారు సంసిద్ధులైయున్నారు. వెనుకటితేదీలు రాకమునకే తిరిగి ఏడుగురిని పంపుకొనుచున్నారు.

నేటిదిమున సహకారసంఘాసాధ్యక్షులగు మ-రా-శ్రీ బాలాజీరావు నాయకుగారును, ఏలూరినుండి కొండలు న మాగ్రామమువిచ్చేసియున్నారు. నాన్ కోఆపరేషనుకువ్యతిరేకముగా మీటింగుజరుగుతుందని చాటింపువేయించినారు. రాజాగారి హైస్కూలులో సాయంకాలము 5 గంటలకు అపరేషనుసభ ప్రారంభమయినది. సభకు, మీర్జాపురం, ఎలపట్టు, కపిలేశ్వరపురం జమీందారు విచ్చేసియున్నారు. మిగిలినదొరలు గ్రామమందులేరు. స్కూలు ఇన్సు పెక్టరు, వారిపరివారము, స్కూలునుకల్ ఇన్సు పెక్టరు, పాడ్డుమాట్లరు, మాట్లరు, దివాణము గుమాస్తాలు బడిపిల్లలుకలసి సుమారు నాలుగువందలమంది హాజరయిరి. ప్రజలలో వికచిత్రము లేదు గనుకనున్ను, హైదనభూమి ఎక్కడికిని సబ్బట్ల రేసు (అస్వతంత్ర తాతి) అని ఒకరుడు కాదు కాననమూలమున స్వరాజ్యము బడయనగు

ననియు, సహాయనిరాకరణము అట్లగుననుమాత్రము పుట్టింపు చున్నదనియు, గాంధీ ఉద్యమమును నిరసించియున్నాడు. సభ్యులలో నొకరగు శ్రీయంత భట్టి వెంకటేశ్వర మూలూరుటకు అవకాశమిచ్చెదరా యని యడుగగా ఎవరును మాటాడలేదు. సభలో సందర్భమునుబట్టి నవ్వుచునేడండిరి. సభకు అధ్యక్షులయిన శ్రీరాజా వెంకటరంగయ్య ఆపారావృజ్ఞుడగు వారికిని సభ్యులకును వందనశతములతో సభముగింపబడెను. సభముగియునప్పటికి నుమాత్యగాంధీకిజై అని కేకలు మిన్నముట్టునట్లుయ్యెను. సహాయనిరాకరణము సభ జరుగునని వేంకటేశ్వర చప్పగా, సభ్యులు ఆంజనేయులు కోవెలవద్ద చేరిరి. వైవాః ఉపన్యాసములను బూర్తిగా ఖండించిరి. రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగింపబడెను. (ఒకవిలేఖరి)

రెడ్డిపోలవరం వార్తలు

డిశంబరు 4:— 2-11-21 తేదీ రాత్రి మహాత్మునిచరిత్ర మారికథా రూపము బ్రహ్మశ్రీ ప్రక్రి న్యాయవారాణాసిగారు వినిపించి సభ్యులనెల్ల ఆనందింపజేసిరి. నేడు ఉదయం 8 గంటలకు సుమారు 50 మంది రిజిస్ట్రేషన్ పొందినవారు ఈ గ్రామమున ఒక గంట నేపు తుపాకులుగాల్చి వెళ్లిపోయిరి. ఆ నేపలు మాచుటకువచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారు గ్రామములవెంట వీరి నిల్లు త్రొక్కి ఆయుధములను ప్రకర్షనములను గావించి ప్రజల సహాయవాదము పట్ల సానుభూతి మా ప కు యడుట కిట్లు చేయుచున్నారని కొందరును, దౌర్జన్యహితమే సమస్యనుయొక్క ప్రథమాదేశమైయుండ భవవ్యయమునకే గాక విద్యవని అవునర మేమని మరికొందరును అభిప్రాయ పడసాగిరి. వీరింకను ఏజెన్సీ ప్రాంతములలో చాలభాగములకు పోయెదనని తెలియుచున్నది. (ఒక విలేఖరినుండి)

ఒంగోలు వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

నవంబరు 30, డిశంబరు 1 వ తేదీలలో, బందరుపుర నివాసులును, స్వరాజ్యదర్శణ గ్రంథకర్తలను అగు శ్రీయంత చెరుకువాడ నరసింహంపంతులుగారు మాపురంబునకు వెంచేసి కొండమీద విస్తారమునకు రెండుడినులు గొప్ప బహిరంగ సభలుజేసిరి. ఆసభలకు మాపురంబునందరు విచ్చేసిరిని చెప్పట నొక అతితయోక్తికాదు. వారియొక్క మృదుమగురు భావగర్భితంబులగు గంభీరపద్యసంబుల రెంటియందీయు, మా పారులు విని కని యెరుగని విశేషముల పెక్కింటిని గ్రహించినందులకు వారి కెంతయు వందనములు. వారి ఉపమానములు వాకచాతుర్యము వర్ణనాతీతములు. అంటరానితనమునుగూర్చి చక్కగ బోధించిరి. రాటుములను, మగ్గుములను నెలకొల్పి విషయమును గూర్చి విపులముగ నుపన్యసించి, మా పురస్కారవాదులతోను, నాయకులతోను యోచించిరి. ఆందులకు మల్లవరపు నువ్వా రావుగారు రు 116-0-0 రూప్యముల నిచ్చుటకు వాదనానుజేసిరి. ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. నాటిదివసంజన ప్రథమమున కృష్ణజిల్లా కేకలూరుతాతాకా వరహాపట్నం వాస్తవ్యురాలగు శ్రీమతి భోష్పన సత్యాంబగారు, శ్రీలక్ష్మ పురుషులకు చక్కగ శాంతికాః సూపన్యసించిరి. నాటిసభకు శ్రీలు కూడ విచ్చేసిరి.

రాజంపేట ప్రాథమిక పాఠశాల సంఘము

1921 సంవత్సరము నవంబరు 26 వ తేదీ శనివారము ఉదయము 11 గంటలకు రాజంపేట తాలూకాలోని ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠశాల సంఘము రాజశ్రీ, బి. కె. కృష్ణయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైనది. ఆ సభలో ప్రాథమిక పుస్తాకాలయాలకు ప్రకృతము తాలూకా బోర్డు వారు యిచ్చు వేతనములు అతిస్వల్పములనియు యీకాలము నందు భోజనవస్తువుల వెలుల మిక్కిలి యధికముగ నున్నవనియు యీ స్వల్ప జీతములతో జీవనముచేయుట సాధ్యము కాదనియు సభ్యులందరు చర్చించి తుదకు యీ క్రింద క్రింద ప్రకారము తీర్మానించిరి.

1. మదరాసు సాలీకమిటివారు సిఫార్సుచేసిన ప్రకారము ఆయా గ్రామ పుస్తాకాలయాలకు వేతనములు గడచిన మార్చి నెల లాగాయు యివ్వవలె నియు, 2. అటుల సాలీకమిటివారి సిఫారసుప్రకారము వేతనములు యిచ్చుటకు అలస్యమవునంతట గవర్న మెంటు యుద్వోగములకు యిచ్చుచుండిన 30 వెన్న పదియవాయలు గడచిన మార్చి నెల లాగాయతి యివ్వవలెననియు, 3. ఉపాధ్యాయులు కొరిన మేకు వారి విధిమయిన సహాయము 1922 సంవత్సరము జనవరి నెల 31

తేదీకి లోపల చేయవలెను 1-2-22 లగాయతు మార్చి 31 ముని వేయవలెననియు పనులు చేయకూడదనియు అందరు యేకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. 4. వైశిక్యానములు తంజిములముగా భుజనవహించిన, విద్యార్థులు మౌలికగారిని దైత్యుల ఆఫ్ ఫిల్డ్ ఇన్ స్పెక్టర్ కారాకిని కడపజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారికిని కడపజిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కౌన్సిలు ప్రెసిడెంటుగారికిని తెలియజేయవలెనని తీర్మానించిరి. ఆ మేరకు వైశిక్యగురు యధికారులకు తంతులు పంపడమైనది. (ఒకవిలేఖరి).

మూలూరు మేజిస్ట్రేటుగారి రాట్న సాహిత్యము

ఈనూమేజిస్ట్రేటుగారికి భజనధ్వనులు చెవులకు మునుపై నెలులె, రాట్న పుష్పనియు నారాటము పుట్టించినది. వీరు బాడుగకుండు నింటి యజమానురాలా సీమతి శ్రీశాధం వెంకట సుబ్బయ్యగారు, రాట్నము పెట్టిపడుకు కొనుచుండెను. ఇంటిలో కాట్నముండరాదని మేజిస్ట్రేటుగా రాజ్జాపించిరి. పురుషుడగు కేసి యామెగారు, తన పైగూడ గర్ర, గంజి, గంజి క నె కన్నలో నేడియేని మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రయోగించుగను భయమునవేసెను, ఆమెగారు రాట్నము వేలికరి కిచ్చివైచెను ఈ విషయము తెలిసి కాంగ్రెసు సచాకులుపై వెంకటసుబ్బయ్యగారి భయముతీర్చి వివరవిధేయములతో వేడికొని మఱల రాట్నము పెట్టించిరి. సుమేజిస్ట్రేటుగా రా యిల్లబడిచి వేటచేయటమై యింట్లు విచారించి వసతిమైన యింట్లోనెల్ల రాట్నములుండుటచే గ్రామమునకు యజమాన్యమునకునొక సభ్యులను తేర నున్నా గని వినుచున్నాము. ఈ గ్రామములో బ్రాహ్మణ శ్రీ లు, ముఖ్యముగా కచ్చేరిగూపాల భాగ్యలగుడ, రాట్నములు వడకుచున్నాడు. మేజిస్ట్రేటుగారి యాగ్రహమునకు బాత్రులగుచున్నవని వీరు సందియించుచుండగా, కాంగ్రెసు ప్రచారకులు వీరికి దైర్యము చెప్పిరి.

చట్టములు నిరాకరించు నీకాలమున సర్కారువారు తప్పగా నెండుగూడని రాట్నము విషయమైన మేజిస్ట్రేటుగారి చర్య ప్రభుత్వముపై మతిలేయత్రితీనే ప్రజలకు గలిగించుచున్నది. వెంటకరితాలూకా బోర్డువారు ప్రారంభపాఠశాలలో రాట్నము వడకుట నేర్పవలసినదిగా నిర్ణయించినపుడు (పత్రికా-లాభిప్రాయం లైన యిరువురలో వీరొకరట.) (ఒకవిలేఖరి)

భీమవరం తాలూకా బోర్డువారి కయ్యురేద

వైద్యశాల, రాయవరం

మన చెన్నైలో కాసన నిర్మాణ సభలో ఆయుర్యేద వైద్యమును పునరుద్ధరించ వలసినదిగా కోరుచు రామానుజాచార్యగారిచే ఉపపాదించబడిన తీర్మానము వోటుకు బెట్టుగా ఒడి పోయినగంగిని యెల్లరకును విశదమే. ఆయనను డాక్టరుగారి రిపోర్టునుసరించి ఆయుర్యేదము నుంచి నేర్చుకొనదగు విశేషం శములు కొన్ని గలవనియు గాన సత్యం వైద్యమును వైద్యశాలలో జరగా పునేత వైద్యశాలనుండిను మద్రాసు గవర్న మెంటు వారు పోషిచ్చు చేసియున్నారు. అట్టికాని కాచరలో బెట్టుటకు తాలూకాలో ప్రథమ స్థానము నలంకరించినది. మూలూకా బోర్డువారు మూలూరులో నొక ఆయుర్యేద వైద్యశాలను నెలకొల్పుటకు స్థిరపడి దానికి రు 1000/ లు గాంటు నిచ్చి యున్నారు. వైద్యశాలను గన్న మనది పద్మనాభుడుగారి హాటులోనుండుటకు స్థిరపడెను. పద్మనాభుడుగారు 20 హాటు అడ్డతక్కువకే యిచ్చుటకు దయతో అంగీకరించినారు. పి కాపురం వాస్తవ్యులు ఆయుర్యేద భూమి మొక్కపాటి కితారామశర్మగారు యీ వైద్యశాలకు డాక్టరుగా నియమించబడినారు. వారు 1 తేదీ ప్రదయముకు రాయవరం గాగ్రామం దయ చేసినారు. హిందూ మత చారముల ననుసరించి సాయంత్రం 5 గంటలకు వైద్యశాల యధావిధిగా అభ్యుత్సాహముతో స్థాపన చేయబడినది. బాలురును బాలికలును పాటపాడిరి. పిమ్మట వచ్చిన వారికి ఫలహారములు పంచివెట్టబడినవి. మ॥ రా॥ శ్రీ కల్లూరి నరసింహ రావు పంతులుగారిచే రు 50/ లు విలువ గల విన్ని మ॥ రా॥ శ్రీ, గన్న మనది పద్మనాభుడు గారిచే రు 25/ లు విలువగలవిన్ని అవునధములు ఉచితముగా యీ వైద్యశాల కొనగడినవి. మూలూరుబోర్డువారి యజమాన్యమున ఈ వైద్యశాల దినదినాభివృద్ధి గాంచు గా! (ఒక విలేఖరి)

యేడవ రెడ్డిమహాజనసంఘ సభ-కర్నూలు

వైశిక్య కర్నూలు పట్టణంందు యీ 28-29 వ తేదీలలో జరుగును. అందుకు తగినయేర్పాట్లు చాలావరకుగా చేయబడుచున్నవి. మూడు బంగళాలు (పెద్దవి) భుజన నివసించుటకుగాను యేర్పాటు చేయబడినవి. ఒకసాగవైన మండ

పము అలంకారములతో కట్టబడుచున్నది. ఆమండపము 8000 మూడువేలమంది సభ్యులకు వసతికలిగిగా యుండును. చాలా మంది రెడ్డి వాలంటీరులు (స్వచ్ఛంద సేవకులు) సభ్యుల సౌకర్యార్థము పనిచేయుటకు చాలాకృతూహలముతో ఒప్పకొని యున్నారు. ఆయా సంఘము చేర్చునుగారును యింక యాజిల్లాలోని కొంతమంది ముఖ్యమైన పెద్దరెడ్డు గవ్వారి, ఆత్మకూరు సంస్థానములకు ఆయా రాజులను వైశిక్యకు అదినములలో దయచేయుటకుగాను వేదకొనుటకై వెళ్లియున్నారు. సభ్యులు అందరు ముందుగా సరియైన కాలములో ఆహ్వాన సంఘ కార్యదర్శిగారికి తెలుపుచునీ వేదకొన బడుచున్నారా

II

గతనెల 25 తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యాడికంబరునెల 28, 29 తేదీలలో కర్నూలుపురమున రెడ్డిమహాజనసంఘము, సమావేశ మగునని, తత్సంఘాధ్యక్షులు ప్రకటించియున్నారు. ఆకాలములో అహమదాబాదులో దేశీయమహాజనసభ సమావేశ మవునని మహాశయలగు అధ్యక్షులవారికిన్ని, ఆహ్వానసంఘమువారికిన్ని తెలియకయ్యుదా? తెలిసియు, వాడు ఆకాలములో సమావేశము నేర్పాటు చేయుటలో వారియుద్దేశమేమి? రెడ్డిమహాజను లెవ్వరును జాతీయమహాసభకు వెళ్లని వారి నమ్మకమా, లేక జాతీయమహాసభలో చేరిలవారు ఈరెడ్డిమహాజనసభకు రాకూడదని యుద్దేశమా? జాతీయవాదులవరోక్షమున యావన్నది రెడ్డిమొక్క అభిప్రాయములన్నట్లు, లేదెరులు సమావేశమై తమ అభిప్రాయసారము తీర్మానములుచేయుట భర్తమా? అభిప్రాయభేదములను దాచుట ఆగ్రహము. కనుక ఆహ్వానసంఘమువారు దయచేసి, రెడ్డిమహాజనసంఘము సమావేశము మరియొకతరుణములో యేర్పాటుచేయుట అవశ్యకత వ్యయం. కాలవిభంబమునకు సాధ్యము కానియెడల జాతీయమహాసభ జరిగినతర్వాత ఒకవారములోజాలలోనే యేర్పాటు చేయవచ్చును. లేదా ఒకవారము ముందైనా చేయవచ్చును. కేగటి సుబ్బారెడ్డి పాతేటి బాలయ్య బుగ్గన చిన్న సుజీతరెడ్డి, గడ్డము పెద్దపులరెడ్డి యామూని కొండారెడ్డి, మామసాని తిమ్మారెడ్డి, మామసాని జంగంరెడ్డి లు.

మొగల్తురు వార్తలు.

డిశంబరు 3:—9 అక్టోబరు తేదీని మొగల్తురు కల్లు యజారాదారు 8 ఈతలు 20 తాళ్లు కళ్లు రాకుండా పాడుచేసి నారని నర్సాపురం సుమేజిస్ట్రేటుకోర్టులో 14 గురిని ముద్దాయాలుగావేర్చి చార్జీ దాఖలుచేసినాడు. 18-10-21 ని నర్సాపురం తాలూకా తహసీలుదారువారు పిర్మాదిత్తరపుసాతులను విచారించి యీ ముద్దాయలలో ఎవరు యిటిపని చేయగలిగిన వారు తేరినిన్ని యిచ్చు సహాయ నిరాకరణవాదులకూడా తేరినిన్ని యావర్య యజారాదారే ముద్దాయాలమీద విరోధం పున్నట్లు కల్లుచేసి యీకేసుచేసినట్లు ఎంచి రిపోర్టులకారమే చేసినానని వెల్లిపోయినారు. ముద్దాయాలను వాదన చేసుకోవలదు. బిటిషుపరిపాలనలో న్యాయవిరోధకు అని యీ తూరు కాంగ్రెసుసంఘం తెలిత పరచినప్పటికి యీ ముద్దాయాలు తమకు న్యాయముదొరుకునని ఎంచి వాదనచేసుకుంటూ రాగా ఫిక్సాది తర్వాత తగినంతసాక్ష్యంలేనిదే 147, 426 శేక్సులపకారం యావర్యంబిముద్దాయాలమీద కేసు చార్జీచేసి నారు. యంతటితోనైన తృప్తిచెందక యింకా తమకు న్యాయము జరుగుననియే పుత్తరసాతులంగా 1 నర్సాపురం తాలూకా తహసీలుదారువారిని 2 మొగల్తురు రేంజీ రివిన్యూ యన్ స్పెక్టరుగారిని 3 గ్రామకరణం మునశులుగార్లను మరికొందరికిని సమ్మతులు చేయించినారు. 28-11-21 ని తహసీలుదారువారు రావందున 2-12-21 వాయిదాకు వచ్చినందున యీ కేసువిషయములో తమరు విచారించిన సాక్షులునైన రాజికోర్టు యావత్తుతో హాజరయి సాక్ష్యముయిచ్చుటకు మీకు సమయము చేయించి నాము తెచ్చినారా? అని ముద్దాయాలస్థిధరుగారు అడిగినారు. తినుకునిరాలేమి దాఖలు చేయము అని తహసీలుదారువారు చెప్పినారు. మేముకోరినప్పడు పబ్లికప్రోసరు రికార్డు తిసుకొని రాకపోతే ఏమిచెయ్యవలెను అని మేజిస్ట్రేటుగారిని ముద్దాయాల స్థిధరుగారు అడిగినమీదట అప్పడు తహసీలుదారువారు యిది మూలమువేటుకార్డు మేము హాజరునెట్టుము అన్నారు. ముద్దాయాల స్థిధరుగారు రికార్డులేదే మా ముద్దాయాలకు సాక్ష్యము వారిది. వారి తాపేదార్పడికూడా అవసరము లేదనిన్ని న్యాయము చేయవలెననివుంటే యిదివరకు రికార్డులో వున్నది చాలును అనిన్ని మిగతా గ్రామస్తుసాక్ష్యములు యావత్తు వదలుకున్నాను అని ముద్దాయాలస్థిధరుగారు మేజిస్ట్రేటు

గారికి మిమో యిచ్చినారు. తనాస్సీలుదారువారు పట్టికుగా తమరు రికార్డు చేసిన వారివారూ లంబు రిపోర్టు వారు ప్రయోజనం రికార్డు అని చెప్పటకు రికార్డు వారి స్వంత రికార్డు కాదు. అది తేలిచే మామూలయాలకు ఎంతమాత్రము న్యాయము కలుగదు. కనుకనున్న కొర్రవారు కూడా ప్రయోజనం రికార్డు ఏలా తేల్చి చను అని అంటున్నారు గనుకనున్న యిప్పటికే ఆలస్యము అయినది నేను కనా లినామా వదలుకుంటున్నాను. మీరు యే ప్రిడరుగాని పెట్టుకొన్నా సరే మీ యిష్టముచొప్పున ప్రవర్తించమని మేజిస్ట్రేటు గారిలోను ముద్దాయాలలోను ప్రత్యేకముగా చెప్పినాడు. తనాస్సీలుదారువారు గ్రామమునకు గారు హాజరు పరచవలసిన రికార్డు మిమోలు పుచ్చుకొని తొందరపడవద్ద యంతవరకు కేసులో పనిచేసి మానుకొనుట ధర్మముగాదు అని యారీకార్డు ప్రయోజనం ఆవుకోకాదో ఆలోచించుకొనుటకున్న గన్నవరం సాక్ష్యమునిమిత్తం 17-12-21 తేదీని మేజిస్ట్రేటుగారు వాయిదావేసినారు. ముద్దాయాలు 2 తేదీనే సర్కారులకు డివిజన్ లో ఆఫీసరుగారికి ద్వారా రికార్డు పట్టుకొనికాదోగా, ఎంచి తనాస్సీలుదారు వారిని సాక్ష్యము యిచ్చుటకు పుత్తరువు యిచ్చించ మనే మొదలయిన సంకతులతో పిటిషను పెట్టుకున్నారు. (ఒక విశేషం)

పోలవరము ఏజన్సీసభ

ఆసహాయాధ్యయము చేయునందెల్లవలన ప్రబలియున్నది గాని యేజన్సీ ప్రాంతములలో ముఖ్యముగా పోలవరము డివిజనులో చాలతక్కువగా నుట్టు కనబడుచున్నది. కొద్దికాల ముక్రిందట పోలవరములో సహాయరాకరణోద్యమమునందు పనిచేయుటకు మొదలు పెట్టిన ప్రచారకులకు అధికారులు గిర్రరేక్షను సుపర్యోగించుటయేగాక పోలవరముతరకు నీకెటును వర్తింపజేసిరి. ఈ ప్రచారకులలో ముఖ్యులగు శ్రీ పునులూరి కొండడరామయ్యగారెలులైన యేజన్సీ ప్రాంతములలో ప్రబోధము చేయవలచి కాసన తిరస్కారముపై గత నెల 29 వ తేదీని పోలవరములో సభ చేయ నిశ్చయించుకొనిరి. కాదు రాజమండ్రి నుండియు, నితర ప్రాంతములనుండియు చాలమంది సభాకాంక్ష వచ్చియుండిరి. ఆసహాయపు ప్రచారకులు, నాయకులు స్త్రీమరుదిగి బసకేగుటతోడనే గ్రామములోని పోలీసువారు చాలకం గారుపడి "పోలవరములో యేవిధమైన సభలు జరుపరాదని యు సభకు పోరాదనియు" చెందుసార్లు గ్రామముంతయు టంటుకూ వెయింది. రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమువారినుండి కాసన తిరస్కారసభ నిలుపు చేయవలయునని తంతివార్త చేరుటచే నాయకుల సభకు నిలుపుచేసి పోలవరముచుద్దడాటి సభ చేయ నిశ్చయించుకొనిరి. ఇంకొక పెద్దాపురం తాలూకా ప్రచారకులగు కంభంపాటి సోమయాజులుగారు వీధిలో నొక యువకునిపై గూర్చుండి బాతీయ గీతములు బాడుచు నుమారు గిరిం వరకు జనుల నాకర్చించి యుద్యమ తత్వమును బోధింపుచుండిరి. కొంతసేపటికి పోలీసు సబ్బయినప్పెక్కురుగారు పోలీసు కాన్ స్టేబిలుతోను జస్టిస్ పార్టీ వారిలో నొకరుగ అనికట్టి సోమయ్య గారిలోను ఆ ప్రదేశమున కేతెంచి సోమయాజులుగారిని బిలచి "మీటింగుచేయుచుంటిరా"యని అడిగిరి. "లేదు. నేను భజన చేసికొనుచుంటిని. అట్లా చెయ్యవచ్చునా? లేదా?" అని సోమయాజులుగారు తెలిపిన మీదట సబ్బయినప్పెక్కురుగారు భజన జేసికొనవచ్చునని చెప్పి, మీదగరనున్న పుస్తకము నాకొకటిప్పించుమని "ఇండియా ప్రభుత్వమువారిదివాలా"యను పుస్తకమును తిసిగొని వారి నాయమునడిగి వెళ్లిపోయిరి. తరువాత తక్కిన నాయకులందఱు భజనతో సంచారము బయలుదేరి 7, 8 వందలమంది జనులతో పోలీసు సబ్బయినప్పెక్కురుగారు వగయిరాలు వెంటరాగా గ్రామముంతయును సేరే పాతజిల్లాంకవారులో తేలిక బంగారమృతేట బోయి యచ్చట సభగా నిండిరి. సభ ప్రారంభించుచుండగా సభాధ్యక్షులగు కోటం డరామయ్యగారిని సబ్బయినప్పెక్కురుగారు "పోలవరములో సభ లేనియు జరుపరాదని కలెక్టరుగారి ఆదర్శనియు, బంగారమృతేటగుడ పోలవరముగారివేయనియు, అందుచే నక్కడ సభజరుపరాదనియు చెప్పగా, కొండడరామయ్యగారు యిది పోలవరంబోనిది కాదనియు, పట్టిసంకవారు అనియు చెప్పిరి. అంతట అనికట్టి సోమయ్యగారు సబ్బయినప్పెక్కురుగారి వాదమును నెగ్గింపకొని యీ గ్రామము యేజన్సీలోనిదేనని యొకసారి యు, ఆసహాయాధ్యయ సభకు జరుపరాదని ఆర్డరు యిచ్చుకొన్నవారు యీ గ్రామములో గూడ గలరని యొకసారియు చెప్పగా, సబ్బయినప్పెక్కురుగారు గ్రామము పోలవరములోనిది గాకను యూరుగోనవలసినవైనను. తరుపరి కొండడరామ

య్య గారి తరువాత, విశాఖపట్టణ ప్రాంతనాయకులు (శిభమిడి సాటి చిన యజ్ఞనారాయణ శర్మ)గారు మాట్లాడిరి. పిమ్మట జస్టిస్ పక్షవలంబులగు అనికట్టి సోమయ్యగారు తాము మాట్లాడుటకు గూడ నకాక మిక్కిగోరి. వారు మాట్లాడుట కనుజ్ఞ యివ్వబడి తెల్లదొరలు చాల మంచి వారనియు, వారు లేనిచే మనము పాలించుకో లేమనియు, చేసే అన్యాయము లన్నియు మనవారే యనే మొదలైన సంకతులతో తమ యువన్యాసమును ముగించిరి. తరువాత శ్రీ బ్రహ్మజోష్యుల సుబహ్మణ్యము గారు లేచి సోమయ్యగారి యువన్యాసాంశములను, మిక్కిలి ఫిలలముగాను, యుక్తియుక్తముగాను ఖండించి ప్రజల సంకేతము దీర్చి సభ ముగించిరి. సభ జరుగు కాలమున కొండలు పంచములు కల్లకుండ నొకదానిని వెంటపెట్టుకొని, మద్యమును గ్రావి భజన జేయుచు సభను చెలువవలచి సభ వైపు వచ్చుచుండగా కొండలు వారిని వెనుకకు పంపివేసిరి. ఈ పంచములకు కొండలు సహాయవాదులు సభపాడుచేసి, సహాయ గిరాకణవాదుల నందఱను కొట్టుటకుగాను కల్లదానించి పంపి నట్లు తెలియ వచ్చింది. (ఒక విశేషం).

రాజమండ్రి ప్రవర్తనార్తలు

శ్రీ కృష్ణ జన్మస్థానము

కాశమండ్రి ప్రవర్తన గౌరవించితిరమున నిల్చి ఆంధ్ర భావము జన్మస్థానమై, ఈశ్వరచక్రవర్తితో విరాజిల్లుచున్నది కాని యిప్పుడు మాపట్టణము నూతనకోడలతో వెలుగుచున్నది. శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానముగనుటచే పుణ్యక్షేత్రమేదీ తేకభక్తుల సంధర్శించి గౌరవించు భాగ్యము మాత్రువాసులకు లభించుటచే మాపట్టణము యొక్క ప్రతిభ పుత్రత దినదినాభివృద్ధిచుచున్నది. గతవారమునందు 11 గురు ఆసహాయవాదులు మాయూరి పెంట్రిజయలువకు తీసికొనిరాబడిరి. మట్టుపాలెంతూరకేసులో బంధించబడిన నుబ్బరాజుగారును, తమిళదేశముండి యొక హమామృదీయసాదరుడును రాజోలు తాలూకానుండి ఆరుగురు గౌరవనీయులగు రయతులను శ్రీ యంత మతం తాలూకా ప్రాంతములగు పు, మహమ్మదే హుకుం గాల్లును పరమసంతోషముతో కారాగృహములకుం జనిరి. ఇచ్చటి పెంట్రిజయలు దాదాపు నిడియున్నదని తెలియుచున్నది.

విపాములు

ఈ నెల 13-న తేదీని మాపుచీపులలో ప్రభుత్వమువారు నైపులను త్రిపురుగునియు వారికి విద్యార్థులందఱును మరుసగా పంతులలో నిలబడి కలములు చేయవలయుననియు, వారిభోజనము నిమిత్తము కొన్ని గోవులు నిర్దయగ మంచడమనియు మ్యునిసిపలు కాన్సిలరు వారిని కలసికొని గౌరవించవలయుననియు, ఇచ్చటి ప్రభుత్వకారాల ప్రిన్సిపాలు గారికిని యితర హై స్కూల్స్ ప్రధానోపాధ్యాయులకును ఈ విషయమై సంభ్యుల దు వచ్చినట్లును తెలియుచున్నది. ఇది గత్యుపాయే ప్రజలు నమ్ముచున్నారు. విద్యార్థులు వలసగా నిలబడి సిపాయలకు సలూముచేయుట తమ యాత్మగౌరవమునకు భంగకరమని తెలచుచున్నారు. గోవులు హతమగునని వినుటతోడనే ప్రజలలో విశేష సంచలనము కలిగినది. గోవులు ప్రభుత్వోద్యోగియుల పాల్పడకుండ రక్షించుటకు గట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని తెలియచున్నది.

స్వదేశీయద్యమము

ప్రజలలో ఖిద్దరు వ్యాపకము అధ్యుక్తముగ జరుగుచున్నది. కాని యాపట్టణమునకు వలయు వస్త్రయంతయు నిచ్చట తయారగుటలేదు. కాంగ్రెసు కమిటీవారు 800 రాటములు పెట్టింది పనిచేయుచున్నను, అదియంతమాత్రము చాలకున్నది. ఈవిషయమును గమనించి మాపురవర్తకులు 10 వేల రూపముల పెట్టుబడితో నొకజాయంటుస్థాన కంపెనీ స్థాపించి రాటములు వగములు పెట్టింది పనిచేయ నిశ్చయించినారు.

బాతీయవిద్యాలయము

బాతీయవిద్యాలయమునందు విద్య బాగుగనే గలవుచున్నారు. పాతశాలయందు 16 గురు ఉపాధ్యాయులు పనిచేయుచున్నారు. సమూ 270 చుండివిద్యార్థులున్నారు. నిత్యము రాటములపై సమకర్క జరుగుచున్నది. మాసమునకు రమారమి 400 వ్యయముచున్నది. మాపురవర్తకుల కీపాతశాలపై ప్రత్యేకాభివృద్ధిచున్నది. వారు ధర్మకారాలు పెట్టి నెలకు నుమారు 600 మఱుకూలుచేసి విద్యాలయమును పోషించుచున్నారు. మామూలీయముగాక నూలువడకుట హిందీ ఆయుర్వేదము సర్వక శోభిత్యము నేర్పబడుచున్నది. 1922, జనవరి నుండి వందంగమువరకు నేర్పబడును.

గౌరవగ్రంథాలయము.

గౌరవగ్రంథాలయమునందు సంస్కృత ఆంధ్ర ఆంగ్ల గ్రంథములు మొత్తము 40 వేలకుపైగా నున్నవి. ఇండియాప్రభుత్వమువారును వెంకట రాష్ట్రీయప్రభుత్వములను తమప్రచురణలన్నియు గ్రంథాలయముల కుచితముగ నొసంగుచున్నారు. ఆంధ్రదేశము నందింథ గొప్పగ్రంథాలయ మెచ్చటను లేదనుట నిర్వివాదాంశము ప్రస్తావన గ్రంథాలయము ఉదయమున 7 గల మొత్తము 37 గల వరకును సాయంత్రము 3 గల మొదల 1 గల మఱుకూలు తెరచియున్నారు. కాని యీ కాలనిర్ణయము పాతకుల కనుకూలముగా లేదని యనేకులు తలంచుచున్నారు. ఇంటికి తీసికొని వెళ్లుట వీలులేని యమూల్యగ్రంథుల నచ్చటనే చదువుకొనుటకు పై కాలనిర్ణయము అన్యాయముగాలేదు. కాన 11 గల మఱుకూలు రాత్రి 7 గల మఱుకూలు గ్రంథాలయమును తెరచియుంచుచో చాల బాగుండునని ప్రజలు తలంచుచున్నారు. సాలక సంఘమువారు కాలనిర్ణయము తదనుగుణ్యముగా మార్పు చేయుదురు గాక!

కేసరిసమాజము

ఈసమాజముమాయూర్లో యువకుల సమాజము. ఇందు చాలమంది సభ్యులు భాగ్యవంతులు మున్నగు ఆటలయందు ఎన్నియో పండితులుగా జనుమొంది వెండి గిన్నెలు మున్నగు బహుమానములు బడసిరి. వీడు దేశభక్తి పరాయణులు నుమారు 400 మిల న X ల వెండి గిన్నెల ను తిలకు స్వవాభ్యునిధి కర్పించిరి. నాటకములను ప్రదర్శించివారవల్ల వచ్చు రాబడిని దేశసేవైక కార్యములకు వినియోగించుచున్నారు. బాతీయవిద్యాలయమునకు ఈసమాజమువారు రు. 250 ల దానము చేసిరి. ఇంకను రు. 250 ల నిచ్చుటకు వాగ్దానముచేసిరి. తన్ని మిత్రమైన నాటకమును ప్రదర్శింపనున్నారు. ఈసమాజము ఆంధ్ర మహాజనుల యాదరణమును బడిసి తేక సేవారత్నరేయి చిగకాలము వరిల్లుగాక! (ఒక విశేషం)

1920 సం॥ మద్రాసు టవున్ ప్లానింగు ఆక్టు 10 వ శ్లోక ననుసరించి ప్రకటన

1920 సం॥ మద్రాసు టవున్ ప్లానింగు ఆక్టు 9 వ శ్లోక ప్రకారము తెనాలి మ్యునిసిపల్ కవున్సిలరు 23.12.10-న తేదీగల నెం 671 రు తీర్మానములో ఈ క్రింద కనవరిచిన స్థలములను టవున్ ప్లానింగు ఆక్టుక్రింద తెనాలి మ్యునిసిపల్ టవున్ ను బాగుచేయుటకు వృద్ధిచేయుటకును తీర్మానించినారు గాన నదరు స్థలములయొక్క హక్కుదారులు ఏమయిన అభ్యంతరము లున్నయెడల ఈ నోటిఫికేషన్ జిల్లాగెజిట్టులో ప్రచురించిన తేదీ లగాయకు 60 రోజులలోగా ప్రాతిపదికలుగా తెనాలి మ్యునిసిపల్ కవున్సిలరు వారి దాఖలు చేసుకొనవలండుట యందు మూలముగా ఆందరికి తెలియ చేయడమయినది.

సదరు ఆక్టుక్రింద తీసుకొనే స్థలములయొక్క ప్లాను తెనాలి మ్యునిసిపల్ ఆఫీసరుల సిద్ధముగా నున్నది గాన కావలసినవారు సదరు ఆఫీసు గంటలలో త్వరితగా చేసుకొనవచ్చును. ఈ స్క్రిముక్రింద తీసుకొనబడు స్థలములు:

- (1) మ-రా-రా, పువ్వలూరు వెంకటప్పాశ్వరీ ప తులు గారి తోటకు (భక్తవత్సలపేట అనే) దక్షిణముగా వుండే దొంక సరిహద్దుగల పున్నటమిటి భూమి యొక్క తీసుకొని చంద్ర మవు శేక్సరపురమును చేరుతో ఏర్పాటుచేయ గుట.
- (2) తెనాలి శివలై రైల్వే లయనుకు మదరాసు సదరక్ మహారాటా రైల్వే లయనుకు మధ్యనున్న భూమిని తీసుకొనుటకు.
- (3) మద్రాసు దొక్ మహారాటా రైల్వే లయనుకు పడమరగా వున్న టుర టిన్నీ పినపాటివారి వీధి పుత్తెరము వరకు వెంపుచేసి సదరుదొడ్డును తెనాలి నావా కోడూరు రోడ్డులోకి కలపగా ఏర్పడే బాద్దకు తూర్పుగా వున్న టుర టిన్నీ దక్షిణమున వల్లెక్కరస్వామివారి వీధి దక్షిణపు సరిహద్దుగా కలిగిన పాండురంగపురముతో యావత్తు విస్తీర్ణము గల భూములు తీసుకొనుటకు.

(84) 31
Sanka Veerabhadrayya,
25-11-21, Vice Chairman.

WANTED.
Agents for Swadeshi concern on Rs 100 to 500 P. M. Cash Security essential.
Apply with 2 as. stamp to
(3271) X C/o PATRIKA.
Post Box No. 212, MADR/

పార్టీ సంచిక జారీ గెజిటు

డిసెంబరు 6 మంగళవారము

పత్రికాభివృద్ధి

జి. ఎఫ్. పార్టీ సంచిక గారు తమకమిషనరుగ నియమింపబడిరి.

టి. ఇ. మోహనగారు ప్రభుత్వ ఆర్థిక శాఖ కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి.

ఎ. ఆర్. కామ్యూగారు మదరాసు జిల్లా కలెక్టరుగాను పూర్వ సూపరింటెండెంటుగాను, తీర్థము తిప్పవారుగను నియమింపబడిరి.

ఎన్. డబ్ల్యు. న్యాయాధ్యక్షులు నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరుగాను మేజిస్ట్రేటుగాను నియమింపబడిరి.

ఇ. గ్రహామ ఉత్తరాగ్రామ జిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగారు చిత్తూరు జిల్లా చండ్రగిరి డివిజనునకు మార్పబడిరి.

స్వామికాభివృద్ధి

ఎ. జి. హెనెల్ గారు, వెల్లెగారు తేనెపప్పు పోలీసు కమిషనరుగ పనిజేసినట్లు తెలుపబడుచున్నది.

హ్యూమెన్ హుడ్ గారు విశాఖపట్నం జిల్లాలో జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగా నుండిరి. వీరికాంగ్ల భాషయందు సాత్వమును లభించుకొన నధికార మియ్యబడెను.

రిజిస్ట్రేషన్

కలకత్తా భాషానియంతోనెల్లూరు కలెక్టరుగారి కిని క్రైస్తవ వాచాములకు సర్టిఫికేట్ నిచ్చు నధికార మియ్యబడెను.

రెవిన్యూ శాఖ

రంపావజన్మి అసిస్టెంటు కమిషనరుగారు రంపాతాలూ కాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

ఎస్. సాంబశివ శ్రీ గారు కృష్ణా జిల్లా డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

సరంబు భీమకంకరరావు సరసింహారావుగారు గంబాళి జరికీ మార్పబడిరి.

కవులూరి వీరస్వామి మొదలియారు గారు నెల్లూరు నరసాద్వాటికి మార్పబడిరి.

రా. సా. వి. రామనాథంపంతులు గారు తేనెపప్పు అసిస్టెంటు కమిషనరుగ నియమింపబడుటకు గోదావరి జిల్లా సెషన్స్ జడ్జికి మార్పబడిరి.

అభివృద్ధి శాఖ

సి. జి. పాలుగారు 1921 సం 1వ-ఖాత్రెనుండియు ప్రభుత్వ అభివృద్ధి శాఖ సహాయకార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి.

పత్రికాపర్యటన

ఆర్థు విలియం రాబర్టు గారు హైద్రాబాద్ ఎలెక్ట్రీక్ పవరు ప్రాజెక్టు డివిజనునకు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీయరుగ మార్పబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

రంగసామి ఆయ్యరు ఆదిశేషయ్యరుగారు ప్రభుత్వ అసిస్టెంటు కలెక్టరుగ తాత్కాలికముగ నియమింపబడిరి. కె. పైసు ఆర్. వి. సుబ్రహ్మణ్యముగారు ఉత్తరభాగమునకు ప్రభుత్వ శాఖ సహాయకార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి.

కురింతోట్టికర్ ధామన్ మెత్తుగారు మద్రాసు కానిటరి కమిషనరుగనుడ నియమింపబడిరి.

రెజిస్ట్రార్ డాక్ గారు మదరాసు రాష్ట్ర పురనిర్మాణ శాఖ నియమింపబడిరి.

మద్దా వీరగొండు, చిక్క బసన్న వెంకటరెడ్డి, జనాబ్. టి. కసింఖాను సాహెబుబహదూర్, సుబేదారు హుసేన్ ఖాన్ సాహెబు బహదూర్ గారు పెనకొండ తాలూకా జ్యోతిస్వర్ణముగ నియమింపబడిరి.

మిడిగ రామస్వామిగారు జమ్మలమగు తాలూకాబోర్డు సభ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

పెంటారెడ్డి చిన్న పరెడ్డిగారు సరైవల్లి తాలూకాబోర్డు సహాయకార్యదర్శిగ నెన్నుకొనబడిరి.

రా. బి. ఎం. గోపాలస్వామి మొదలియారుగారు నెల్లూరు మునిసిపల సంఘాధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మహమ్మదు రజాసాహెబు నెల్లూరు బహదూరుగారు గుంటూరు మునిసిపల అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడినట్లు తెలుపబడినది.

నడింపల్లి శీతారామయ్య పంతులుగారు గుంటూరు మునిసిపల సహాయకార్యదర్శిగ నెన్నుకొనబడినట్లు తెలుపబడిరి.

ఎస్. రంగమన్నార పంతులుగారు విశాఖపట్నం మునిసిపల సహాయకార్యదర్శిగ నెన్నుకొనబడిరి.

గాంధీ మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

ఆచరణవిషయములు

మనము మనప్రతిభలను ప్రేమించుకొని, ఆ ప్రేమకార్య మూలమున దృఢములమును, వారిని మనయభిప్రాయముల కావ్య నింపవలయును. యిట్లుచేయక మానము. వారిని గూర్చి మాటాడునపుడు తూటానాడగూడదు. వారి ప్రేమవచ్చినపుడు 'సిగ్గు, సిగ్గు, అనికేకలు చేయగూడదు. మనకనుకూలముగ నుండువానికి సాంఘిక సేవ జేసినట్లుచేయవలయును. మనము చేయకూడనిదెల్ల వాటిలో రాజకీయముగ కలియకపోవటమే. ఉత్తరము గతిగించునటులుపన్వయింపగూడదు. 'మహాత్ముగాంధీ జేయ, అనునివాదములను భయముల మనిచేయవలయును. మనస్థలము అట్టిభయములేమియు లేకుండ జరుపవలయును. అట్టిభయము లేకున్నచో జనుముగ లేని, వారులేకుండుటనునకు పాక ర్యముగ నుండును. ఏజిల్లాగాని, తాలూకాగాని అట్టినిగ్రహమును జూపలేకున్నచో నది కానసాక్షిప్రమామ జేయుటకు తగవని చెప్పవలయును. మద్యపానపేదకార్యము చాలాకాగ్రతగ జేయవలయును. అదిచేయుటలో సంతతును దౌర్జన్యవినిహితముగ పని సాగుచున్నదని చెప్పటకు పీలుతేదు. వాగ్దేవ్యముగాని, బెదురుపెట్టుటగాని జరుగుచునేయున్నది. కావున ప్రస్తుత వి సారాధుకాణములవద్దకు వెళ్లి త్రాగుడు మామృప్రయత్నముల మనిచేయవలయును. పోనీ ఆత్మనిగ్రహము భాగుగ కుదిరి యింకను మంచిఅనుభవము గల్గునరకు మనిచేయవలయును. ఇప్పుడు త్రాగు జోతుల మద్యమున మాత్రము పనిచేయవలయును.

* * * *

హరితాశములు:

యవరాజు శైవసహోట్టనల్ల హరితాశములు కొంత ప్రద ముగ జేమియు సల్లలులుజేతుండ బుద్ధిభూర్వకముగ బలవంతము లేకుండ జరిగజేసి జరుగనియవచ్చును. ట్రాంకారలు నడచు చుండిన వాని నావగుడదు. ప్రజలువాని నుపయోగించిరన నర్థ జేమి? వారలకు మనలో చేరుటకు ఇష్టములేదనియే. ఒక్క డెనడో తన దుకాణమును తెరచియుంచుకొనగోరునేని అట్లే వానియిచ్చవచ్చినటులు చేయనిండు. దానిని బుద్ధిభూర్వకముగ జేసినపుడే వానికి యెక్కుడు విలువగలదు.

* * * *

పార్టీలు, క్రైస్తవులు:

బొంబాయిలోని పార్టీలకును క్రైస్తవులకును యిప్పుడు పరిష్కారముయముగను ఆకాశముయముగను ఉన్నది. వారలు హిందువులవైనను మహమ్మదీయులవైనను కంప్లైయింట్లుచేసిన జేయవచ్చును. అందుకు పొల్పడిరని గొప్పతప్పుజేసినవా రగు దురు. వారు సమయానుకూలముగ న్యాయస్థానములనుండి నవ్వు పరిహరములగాని, రక్షణముగాని పొందుటకు తిరస్కరింపవల యును. ఎంత కాగ్రతగ పనిజేసినను పొట్టులులు తప్పుక వచ్చు చునేయుండును. హిందువులలోను మహమ్మదీయులలోను జ్ఞాన పంతులు కొందఱు, అట్టిపోరాటము వచ్చినందులకు చింతిలి, వారు వానిని ప్రారంభించినందులకు సిగ్గుపడుచున్నారని వార లకు తెలియను. అధికారతేర విచారణసంఘమువారియ్య న్యాయమునకు పార్టీలును క్రైస్తవులును అంగీకరింప వలయును. వారు ప్రభుత్వమువారి వలన న్యాయమును జయ గోరినను హిందువులును మహమ్మదీయులును కాలముగ నుండు మాట నిజమే. కాని అటులు చేసినచో మానవ్యభావమును చాల వుండజేసినవా రగుదురు.

* * * *

వైద్యశాఖ

ఎ. ఎన్. లక్ష్మణ అయ్యంగారు యవరాజుగమన సం దర్శమున మద్రాసు కానిటరి కమిషనరునకు సహాయముగా నియమింపబడిరి.

కె. ఎం. మధుల్లాగారు వెంకటగిరి లోకల్ ఫండు వైద్య శాలకుగాను నెల్లూరు జిల్లాబోర్డువారి క్రిందకు మార్పబడిరి.

టి. కె. విల్లాగారు మదరాసు రాయపేట వైద్యశాలకు మార్పబడిరి.

ఆర్. హెచ్. హ్యూగారు గక్కన్ మెంటు హావుసు వైద్యశాలకు మార్పబడిరి.

ప్రభుత్వవిషయము

విశేషములు, నేను పార్టీలను, క్రైస్తవులను తమ పని గోరినం పల కభివృద్ధించుచు, ప్రభుత్వమువారిని తమపని గోరినందులకు నిందించిరి. అట్లునుటలో వారు తమపనిలోని ముఖ్యవిషయమును విడవజేరి. అల్లరులకు, నికారణవాదు లతో బాటు అంతకంటె నెక్కువ గాకున్నచో బాక్సులై నపుడు అట్టి ప్రభుత్వ విధానము నకు ను. పాలకు లకును నేను తమపని జేదవాలను. ఈ ప్రభుత్వపరిపాలకులకు అల్లరులన్న ఇష్టము. ముందు అన్యాయముగ అల్లరులకు పురి కొల్పెదరు. ప్రజ లేమైన తమ యాభిప్రాయమును తెల్లబుచ్చిరేని వారి నణచివేయుటకు భయంకరప్రయత్నములజేసి గూడ అల్ల రుల చెచ్చిపెట్టెదరు. క్రైస్తవులకును, యింగ్లీషువాకిని, గవ కారవాదులకును తమపనినిచ్చినటులే పరిపాలకులకు మానవ మాత్రులుగ తమపని యియ్యబడెను. నికారణవాదులు యువ రాజసన్యాసములో పాల్గొనె నని ఒక్కని మానభంగము జేయుటవలన యువరాజునకు అటులు చేసినయె, అహింసా క్రమమునకు భంగముగావించినయె నేను జెప్పితిని. ఈమాడు రోజుల అల్లరిలోను నికారణవాదులు ప్రభుత్వము నేవిధమునైన నగౌరవపరచిరేమో వాకు తెలియదు. తెలియక అల్లరులు జేసి ప్రభుత్వమునకే బలము నిచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారికి నేనజేయుచు దానివలన లాభమును బొందుచు తమపని గోరుట సరిగాదు. వాకు ప్రభుత్వపదధిని పాడు జేయవలెననిగాని, అందువలన పరి పాలకుల గౌరవమును భంగపరుపవలెననిగాని, నా కేమాత్ర మా లోచనలేదు. ఈవిని జేయుటకు అహింసామార్గమున నుంటయు, సాధ్యమైనంతవరకు ఆమార్గమునే దానిలో కేరకుండనుండు టయు, నితరుల నట్లే చేయుటయు మాత్రము చేసెదను. ప్రభు త్వమువారికిని ప్రజలకుగూడ అహింసయే మతమైనచో, అసహ కారము జేయునంతటి పోరాట మేదియును రానేరదు.

* * * *

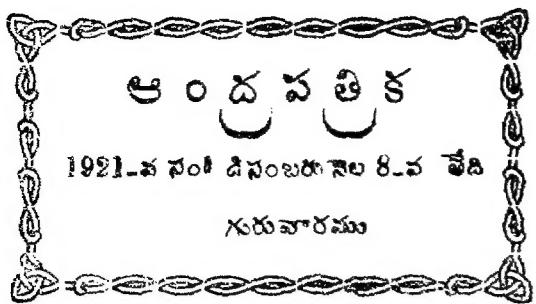
గొప్పవారిని నిర్బంధించుట.

మాలానా మరారుగారు మద్రాసు రాజధానిలో నుండి వక్రయము, భిలాఫుతుప్రకారకుడును. ఆయన మంచివ్యాసరచ యితగూడాను. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఈయనను ఒక సంవత్సరము పాటు బంధించిరి. ఇంజాబు ప్రభుత్వమువారు పండిత నేకరాం శర్మను అరెస్టుచేసిరి. ఆయనను బొంబాయి సభలలో యెరుగనివారు లేరు. 17 వ తేదీని భిందిబజారులో సారా దుకాణము డిగ్గమైపుడు అమాల్కాపాణముల రక్షిం చెను. గంగాధరరావు దేశపాండ్యగారి ఆరునెలలు విడితైదు చేసిరి. సంవత్సరమైపోకమునకు వారివందటిని విడుదల జేసెద రని నే ననుకొనుచుంటిని. అయితే బొంబాయి అల్లరులు నాయాశ నంతకు భగ్గుముచేసెను. అంతకుముందు కారాగార ములనుండి విడుదల జేయగలమనియో లేక, కారాగారము లకు పోవుదుమనియో యొక దృఢవిశ్వాసముండి డెడి. ఇప్పుడో భగవంతుడే నిర్ణయింపగలదు.

* * * *

దైర్ఘ్యవంతులగు సిక్కులు:

ఇంజాబు ప్రభుత్వమువారు సిక్కులను కానసాక్షిప్రమ ణము చేయుటకు పురికొల్పిన బొంబాయి క్రానికల్ ఫోటోలలో తంతివార్తవలన తెలియుచున్నది. అమృతసరములో జరుగ నున్న సిక్కుల సభను ప్రభుత్వమువారు ఆపివేసిరి. దీనిని సిక్కులు భరింపజాలకపోయిరి. వారాసభను గావించిరి. అందు వలన 11 నుండి సిక్కులు అరెస్టు చేయబడిరి. వీరిలో ప్రాత కాపుఖాడగు సింగు గురుద్వాడకుమిటి అధ్యక్షులును, సర్దారు బహదూర్ మెహతాబు సింగు, పంజాబు కాంసిలు డెప్యూటీ ప్రెసిడెంటు పదవికి రాజీనామా నిచ్చినవారును, సర్దార్ దత్ సింగు అమృతసరం కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులును గలరు. సిక్కులు కాంతములో దృఢమనస్కులై యుండిరేని; యీ సిక్కు నాయకుల నిర్బంధమువలన గురుద్వాడసమస్య పరిష్కారము గాగలదు.

స్వాతంత్ర్య విజయము

(1)

ఇల్లెండు దేశస్వాతంత్ర్యమున కెట్లకేలకు విజయముగలిగినది. ఇల్లెండు సింహాసన ప్రతినిధులకును, బ్రిటీషు ప్రతినిధులకును, సమాధానము గుడినది. ఇంగ్లండుపక్షమున, లాయడుబార్న్, బర్నెస్, హెడ్డుప్రభువు, ఛేంబర్లెన్, విన్స్టన్ చర్చిల్, సర్ లామింగ్ వర్క్లెగులు ఇవాన్సు, సర్ హామర్ గ్రీక్వుడ్లు, సర్ గార్డెనహ్యూవర్లు గార్లు, ఇల్లెండుపక్షమున గ్రీన్, బార్న్, కాలిన్సు, డగ్గ, డఫ్ గార్లును, సామవారమునాడు దయమున ఒడంబడికపై సంతకముల జెట్టికొనిన బ్రిటీషు పార్లమెంటు సభవారును, సింహాసన మెంటు సభవారును తప్పక అంగీకరించెదరని విశ్వసింపవచ్చును. ఈ నెల 14 వ తేదిన, క్రొత్తయొడంబడిక సంగీకరించుటకు బ్రిటీషు పార్లమెంటు సభను సమావేశపరచెదరనియు, దానిని బార్న్ సార్వభౌములు స్వయముగ ప్రారంభించెదరనియు, తెలియుచున్నది. సమాధానముగూర్చి చివరవరకును సందియము ప్రబలియుండెను. ఏకత్వమువారును లొంగునటుల గనుపించలేదు. మరల వెనుకటికీ ప్రారంభమగునని, అంగ్ల దేశము భయపడుచుండెను. ఇట్టితరుణమున, ఉభయపక్షములకును సమాధానము గుడిన ననువార్త వెల్లడికాగానే, అన్ని తావులందును సంతసము వ్యాపించెను. చిరకాలము నుండియు ఇల్లెండునకు జరుగుచున్న అన్యాయము తుదకు తొలగినందులకు స్వాతంత్ర్యప్రియు లెల్లరకును పరమోత్సాహము గలుగుట సహజము. బార్న్ సార్వభౌములు లాయడుబార్న్ గారి సభిసందించిరి. పూర్వసాంప్రదాయములను ప్రేమించెడి లండను ప్రెస్సుపత్రికయు, అంతర్జను కట్టుదల గల బహుళజాతి డెయిలీ మెయిలుపత్రికయు సంతసమును గనుజులనివి. యూనియన్ స్ట్రీట్ పక్షమునకు జెండిన బర్నెస్ హెడ్డుప్రభువు, ఛేంబర్లెన్, సర్ హామర్ గ్రీక్వుడ్లుగార్లు సమాధానము సంగీకరించుట జూడ, స్వాతంత్ర్య మహాప్రవాహము నెదుర్కొనుట దర్బులమని వారు గ్రహించిరి. తరించవచ్చును. అల్లెస్టరు మంత్రివర్గమయినను, స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి దోహదగ్రహణము.

ఇల్లెండు వ్యవహారబద్ధ యము, కరాచీన దేశముల కాకాలత నొసగుచున్నది. బ్రిటీషు దేశమునం దింకను స్వాతంత్ర్య బీజములు పెరిగి పరిచి ఇండు మూలమున వెల్లడియగుచున్నది. ఇల్లెండు సమస్య కరిష్కారము, ఉత్కృష్ట పర్యవసరము వెల్లడించుచున్నది. స్వాతంత్ర్యమును ఖండములు ఖండములుగ ప్రసాదించుటకుగాని, అనుభవించుటకు గాని ఏలులేదు. ఒకజాతి మరయొకజాతికి స్వాతంత్ర్యము నిచ్చునపుడు, తునుకలు తునుకలుగ నిచ్చిన దృష్టాంతములేదు. ఆంగ్ల దేశపు ఇటీవలి చారిత్రమునే పరికింపవచ్చును. దక్షిణాఫ్రికా దేశమునకు స్వరాజ్య మొక్కవరి ప్రసాదించబడెను. ఈ జిప్సున కొక్కవరి ప్రసాదించవలసియుండెను. ఇల్లెండున కొక్కమారే స్వరాజ్యమును ప్రసాదించిరి. హిందూ దేశమునకు మాత్రమే కలముల క్రింద నీయదల

చిరి. అదియే మహాప్రవాహమని బలికన మితవాదులు, స్వాతంత్ర్యము నొక్కమారు ప్రసాదించుట యసంభవమని చాటియుండిరి. జాతీయవాదులు గొంతెక్కుకొక్కల గోరుచున్నారని భావించి యుండిరి. చేజిక్కినంతవరకు సంస్కరణముల నుచ యోగింపవలయునని బోధించిరి. కాని ఇల్లెండుదేశ చారిత్రమును గమనించిన తగిన నిశ్చయమును కట్టుదలను జూపినచో ఏదేశమున కయినను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము చేకూరక మానదని స్పష్టమగుచున్నది. ఇల్లెండు దేశ సమస్య పరిష్కారము జూచి, మనమితవాదు లేమందులో చూడవలయును. హోంరూలు చట్టముక్రింద, తమకీచ్చిన నామమాత్ర స్వాతంత్ర్యమును ఇల్లెండు ప్రజ లంగీకరించియున్నచో, వారికి స్వరాజ్యము చేకూరుట కంతకాలము వట్టెపిదో యూహించవచ్చును. దూరదృష్టిబలపి వారు దేశ లాభమును పరికించుటచేతనే, భయ ర్యముతో వారా చట్టమును నిరాకరించిరి. నిండు స్వాతంత్ర్య మొసగిన గాని, తామంగీకరింపమని నిశ్చయ బుద్ధితో జలికిరి. ఇల్లెండు ప్రజలు ఏకాకాయ బద్ధులై తమ సంకల్పమునుండి మరల కుండుట చేతనే, వారి సంకల్పము సిద్ధించినది. ధీరచిత్తులకు అకజయ ముండునా?

నామమాత్ర సంస్కరణముల సంగీకరింపుడని బోధించెడి మితవాదపోదరు లీసంగతిని గుర్తించి, ఇకముందయినను తాత్కాలిక లాభముల వ్యామోహమునుండి బయల్పడి సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి నిమిత్తము జాతీయవాదులతో చేతులగలిపి పాలుబడుట ధర్మము. ఇల్లెండుదేశ సమస్య సయితము, మితవాదులను కార్యక్షిక్తు ప్రోద్బల పరుచనియడట, వారు దేశ బాధ్యతలను విడనాడిరి జెప్పవచ్చును. చారిత్రక గుణపాఠమును తిరస్కరించిరి జెప్పవచ్చును. ఇల్లెండు దేశచారిత్రముమరియుక సత్యమును వెలుపుచున్నది. ఏజాతీ సయినను స్వప్రయత్న మే ఉద్ధరించునని వెల్లడియగుచున్నది. ఇరిషు ప్రజలు స్వరాజ్యమును స్థాపించుకొనిన పిమ్మటనే, వారిహక్కులు గుర్తించబడెను. ప్రత్యేక న్యాయస్థానములను వారు స్థాపించి, తగవులను కరిష్కరించుకొనిరి. దేశ రక్షణ బాధ్యతను వారు నిర్వహించిరి. తమ విద్యావిధానమును తాము పోషించుకొనిరి. ఈరీతిన వారు ప్రత్యేక పరిపాలనమును కొనసాగించుచు, ప్రత్యేకపు పార్లమెంటు సభను నెలకొల్పి, స్వాతంత్ర్య ప్రకటనము గావించిరి. అన్ని విధములను స్వాతంత్ర్య దేశముగ భావించుకొని వ్యవహారమును నడపుకొనుటచే, బ్రిటీషు దేశము సిన్ ఫీతు పరిపాలనమును గుర్తించవలసి వచ్చెను. స్వాతంత్ర్యదేశములతోనలె, వారితో సమాధానము జేసికొనవలసి వచ్చెను. రెండు స్వాతంత్ర్య దేశములు రాయబారములను కడుపుగానరితిన, ఇల్లెండు ఇంగ్లండు రాయబారములు నడచెను. ఆకారణము చేతనే, సమాధానము త్వరలో గురుగుటకు ఏలుయ్యెను. సిన్ ఫీకొత్తమువారు దయాధర్మముగ నిచ్చెడి హక్కుల నాశింపలేదు. ఆంగ్ల దేశమును ఇల్లెండునకు ఏవియో నాలువరములనిచ్చి సంతృప్తి పరుపడలంపలేదు. సమానపు హక్కులుగలవారి వలె, నుభయ దేశముల ప్రతినిధులు ఒక్కవేదికపై కూర్చుని యోచించిరి. పరస్పర లాభనష్టములను సరిసమానులవలె చర్చించిరి. పరస్పర సఖ్యము గురుగుటకై, ఎవరెవ రెంతవర కొడబడుటకు ఏలుగునో విచారించిరి. తుదకు ఉభయదేశముల గౌరవమునకును భంగకరముగాని సంధి నియమముల కంగీకరించిరి.

స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి, ఆత్మగౌరవ ప్రదర్శన నూ వశ్యకము. శైఖుక వృత్తివలనగాని, తిరిపెముల

నాశించుటవలనగాని, స్వాతంత్ర్యము లభింపనేదు. లాయడు బార్న్ గారి రింతకుపూర్వ మెంత యవ్యక్తముగ ప్రవర్తించినను, తుదకు కరాచీ; దేశముతో నటుల మెలగవలయునో గ్రహించిరి. ఇల్లెండు అంగీకరించినను అంగీకరింపబోయినను హోంరూలు చట్టము నాదేశమున బలవంతముగ ప్రవేశ పెట్టెదననియు, ఎట్టి బల మవసరమయినను నుపయోగించెదననియు, చట్టమును తప్పక కొనసాగించెదననియు కంతముతో జలికిన లాయడు బార్న్ గారు, కొంతకాలమయినపిమ్మట కనుబల ప్రయోగమువలన ప్రజల యభీప్రము నడగ ద్రొక్క ఏలులేదని గ్రహింపగలిగిరి. సైన్య నివహములను పంపింతమాత్రమున ఇల్లెండు వ్యవహారము కరిష్కారము గానెరదని గ్రహించిరి. సమాధానము మూలముననే, కరిష్కారము సాధ్యమని కనుగొని, సంధిసమావేశమునుకూర్చిరి. సిన్ ఫీకొత్త రాయబారులను రప్పించిరి. అన్ని సమస్యలకన్న ఈ సమస్య ముఖ్యమయినదని గ్రహించిరి. ఒకవంక నాపింగుటను సమావేశమునకు వెడలి, దానియందు పాల్గొనవలెనను కుతూహలము, లాయడుబార్న్ గారివంటి నటనా చాతుర్యాభిలాషికుండుట సహజము. కాని, ఇల్లెండుసమస్య నిర్ణయముగానిది, దేశమువదలి వెడలుట జ్యేషుముగాదని గ్రహించి, సమాజాభిలాషను మానుకొనిరి. వివిధజాతులకును స్వాతంత్ర్య మొసగి స్వయం నిర్ణయమాత్రమును నిష్కర్షగ నవలంబించుచో, ప్రపంచకాంతి త్వరలో నుద్ఘాతముగాక మానదు. విశుసమస్యను పరిష్కరించుటయనిన, ప్రపంచకాంతిని పోషించుటయగును. ఇంకొకవంక అల్లెస్టరు మంత్రివర్గమువారు, విజృంభింప మొదలిడిరి. వెనుకటివలెనే, ఆంగ్ల దేశపు యూనియన్ స్ట్రీటు తమకు తోడ్పడదరనియు వారిసహాయముతో ఇల్లెండు స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించి, ఎప్పటి యాట యాడవచ్చునని ఏడుతలచి, లాయడుబార్న్ గారిని వెదికింపసాగిరి.

సిన్ ఫీను పక్షమువారు సమాధాన పడినను తాము సమాధాన పడమని, వారు వెలికిరి. ఇల్లెండుదేశమునకు ఒక్కపార్లమెంటుండుటకు ఏలులేదని బలికిరి. లాయడుబార్న్ గారి మారు ఏరి బెదరింపులకు లొంగలేదు. యూనియన్ స్ట్రీటుయినను, అల్లెస్టరును ప్రోత్సాహపరచుట కంతగ పూనుకొనలేదు. అధిక సంఖ్యాకులగు సిన్ ఫీనరులను సంతృప్తిపరచిన, అల్పసంఖ్యాకులగు అల్లెస్టరు పక్షమువారు తప్పక దోషమవచ్చెదరని, లాయడుబార్న్ గారు గ్రహించి సిన్ ఫీను పక్షమువారితో సమాధానపడుటకు శక్తివంచనలేక శ్రమపడిరి. తుదకు వారి మనోరథ మీజేరెను. పరిష్కార నియమములు విదేశ వార్తలలో గలవు. ఇల్లెండు దేశమునకు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాధిపతేక రాజ్య స్వాతంత్ర్య మొసగబడినది. ఇందుకు దోడు ఏమి స్వాతంత్ర్య రాజ్యముగ, నిది పిలువబడుచుండును. ఇల్లెండునకు ప్రత్యేకపు పార్లమెంటుసభ యుండును. అల్లెస్టరు పార్లమెంటు, ఈ పార్లమెంటు సభవారి ఆధికారము సంగీకరించి బనిచేయవచ్చును. లేనియడల, ప్రత్యేకముగ నుండవచ్చును. అప్పుడు ఉత్తర, దక్షిణ ఇల్లెండు భాగములకు సరిహద్దు లేర్పడు వలయును. అల్లెస్టరు పక్షము దూర మాలోచించుచో, ఇల్లెండు పార్లమెంటు సభాధికారము సంగీకరించి ఇల్లెండు సంయోగమున కొడబడుటయే మేలని గ్రహింపగలడు. సిన్ ఫీనుపక్షమువారు సయితము, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు వెలువలకుబోక అధిపతేక రాజ్యస్వాతంత్ర్యము సంగీకరించుటచే, అల్లెస్టరుపక్షమున కిదివరకు గల భయము తొలగి పోయినది. అల్లెస్టరు మంత్రిలయినను, ఈ యొడం

బడిక కంగీకరించెదరని యూహించుచున్నాడు. ఒకవేళ మూర్ఖ పుట్టుబట్టి వీరు ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగింపదలచినను అది కొనసాగుట దుర్లభము. క్రస్తుత సందర్భములనన్నిటి జూచిన, సంధినియముములు శాశ్వత సమాధానమును కూర్చి చిరకాలమునుండియు సంతోష పట్టుచున్న ఆంగ్ల, ఇర్రెండుజేత వైమ్యముల సంతరింపజేయునని నమ్ముచున్నాను.

రీడింగుప్రభువుగారు, కలకత్తానగరమున వున్న టీ.నము బరద్వాను మహారాజగారిచ్చిన విందు సమయమున ప్రసంగించుచు, ఇర్రెండుజేత సమస్య పరిష్కారమయ్యెనని చెప్పిన, అతిభులందరును హర్షము దెలిపిరి. కాని, రాజకీయవిధిగాని, అక్కడతేరిన సభ్యులుగాని ఇర్రెండుజేతచారిత్రము నేర్పిన పాఠమును గ్రహించరయిరి. ఇర్రెండుజేత మునకు స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించుటకు చాలకాలము బట్టెననియు, ఏకప్రము లేకుండనే రాజ్యాంగ సంస్కరణములను హిందూజేతము సంపాదించెననియు, కాలము జరిగిన కొలదియు హిందూజేత మునకు సామ్రాజ్యమున మిగిలిన భాగములతో సమాన స్వాతంత్ర్యము గలుగుననియు, రాజకీయవిధిగాని బలికిరి. రాజకీయవిధిగాని, ఇర్రెండుజేతసమస్యమును కనిపెట్టేదే. ఇర్రెండుజేతము స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు దౌర్జన్యమును సాధనముగ నైకొనెను. ధర్మమార్గము నతిక్రమించెను. హిందూజేత ములులగాక, దౌర్జన్యమును త్యజించినది. అహింసను చేపట్టినది. ధర్మము నాధారపరచుకొని స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి బనిచేయుచున్నది. భారతవర్షము జాత్రువును ఉన్నతదృష్టాంతమును గనుపించి, ఇర్రెండుజేతసమస్యను నెక్కుడు త్వరితముగ హిందూజేత సమస్యను పరిష్కరింపవలసియుండెను. అందుకు మారుగ నిర్బంధవిధానము భారత భూమిపాలకులను చూచి. కాని, హిందూజేతము గమ్యస్థానము జేరుట కిక కాలమంతయోబట్టదు. ఈజిప్టుదేశవ్యవహార నిర్ణయమును కర్ణాటప్రభువు చెడగొట్టినందులకు, మితవాదియగు అదిల్ షాహాగారి అనుచరులు సయితము కుపిత్తులై, దేశస్వాతంత్ర్యము పూర్వము గ సిద్ధించువరకు తదేక దీక్షతో పాటుబడ నిశ్చయించిరి. ఇటులనే భారతీయులలోగూడ జాతీయవాదులేగాక, మితవాదులు సయితము ఇర్రెండు సమస్యా ఫలితముజూచి యెనను, ఉత్సాహపూరితులై సత్వర స్వాతంత్ర్య సిద్ధికొరకు తదేకదీక్షతో ధర్మమార్గమున కృషి సలిపి విజయము బడయుట సంభావ్యము. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నుక భాగపు హక్కులను గుర్తించిన మంత్రీవర్గమును, పార్లమెంటు సభవారును, మిగిలిన భాగముల నంతకాలము ముగ్ధుడ్రాళ్ళతో నడిపించెదరు? ఇర్రెండు విషయమున లభించినకీర్తి పూర్తియగుటకు, ఇండియా, ఈజిప్టు వ్యవహారములను సయితము ప్రజానుమతముగ పరిష్కరించుట, లాయడు బార్ల ప్రభుత్వల పరమధర్మము. అప్పుడే బ్రిటిషు ప్రజల స్వాతంత్ర్యపక్షి వెల్లడియగును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు నిజగతము లభించును. ప్రస్తుతస్థితి ఎంత విషమముగ గనుపించినను, భారతీయుల ఆత్మకక్షి దేశ స్వాతంత్ర్యమునకు త్వరలో విజయము గొనిరాగలదనునాశ, విద్యుల్లతవలె మెలముచున్నది.

నిర్బంధాతిశయము

దేశమందంతటను, వీరు వారను విచక్షణలేక నిరాకరణవాదులెల్లరవై అధికారులొక్కమారి చాడి తెడలుచున్నట్లు, దోచుచున్నది. యువ

రాజవర్మలను జయప్రదముగ కొనసాగుటకై ఈ మార్గ మవలంబింపబడుచున్నది. రాజకీయవిధి గాక కలకత్తాలో నుండగనే వారియెదుట యీ చాడి కొనసాగుచున్నది. న్యాయమును, క్రమమును సంరక్షించుటకు తమదృఢనిశ్చయమును రాజకీయవిధిగాని మరెయికమారు కలకత్తానగరమున వెల్లడించిరి. కలకత్తానగరమున చిత్తరంజన దాసుగారి కుమారుడు అరెస్టులయినట్లు నిన్ను దెలిసెను. నేడుచేరిన వార్తలప్రకారము దాసు గారిభార్యయు, సోదరియు, మేనకోడలును అరెస్టు అయిరి. వీరుజేసిన ఘోర నేరమేమి? వీరు ఖద్దరు వస్త్రముల నమ్ముచుండిరి. నలువదిమంది వాలంటీరులనుగూడ వీరితోబాటు పోలీసువారు అరెస్టు జేసిరి. స్త్రీలు సయితము దేశముకొరకు స్వేచ్ఛుచు కోల్పోవలసిన సమయమే తెలిచినది. సంయుక్త రాష్ట్రములలో నాయకముణియగు వండిత మోహిలాల్ నైహూగాడు అరెస్టుకాబడి. వీరితో బాటు కుమారులగు జవహరలాల్ నైహూగాడును, అరెస్టుకాబడి. వీరికుటుంబమునకు జేరిన పండిత శ్యామ్లాల్ నైహూ, మోహలాల్ నైహూగారినిగూడ పోలీసువారు అరెస్టుజేసిరి. ఇండిపెండెంటు పత్రికా సంపాదకులగు జార్జి జోసెఫ్ గారిని మరికొందరిని అదినమునే అరెస్టు జేసిరి. ఇండిపెండెంటు పత్రిక ప్రాసిక్యూటరుగూడ కలదని తెలియుచున్నది. జలేంద్రలాల్ బెనర్జి గారివై రెండు సంవత్సరముల కఠినశిక్షను ప్రెసిడెంట్ మేజిస్ట్రేట్లుగారు విధించిరి. ఈరీతన క్రధాన నాయకు లొకరివెంట నొకరు స్వేచ్ఛుచు కోల్పోవుచున్నాడు. తక్కుంగలవారి సంగతి వివరింప నక్కరలేదు. వార్తావళి నిర్బంధవార్తలతో నిండి పోవుచున్నది. లాయడుబార్ల ప్రభుత్వము రాత్రిం బవలు క్రమబడి, ఇర్రెండు జేతమునకు స్వాతంత్ర్య మిప్పించుచుండ, హిందూజేతాధికారులు తద్వ్యతిరేకవధము ద్రోక్తుచున్నాడు. అక్కడ చేకూరిన కీర్తి కిక్కడ కళంకము వాటిల్లుచున్నది. వివిధ రాష్ట్రములందును అధికారులు జాపుచున్న భయభ్రాంతినిబట్టి, నిరాకరణోద్యమమునకు విజయ మాసన్నమయినదని గ్రహించవచ్చును. ఈయంతరము గడువగనే స్వరాజ్య లక్ష్మి హిందూజేతమును చేపట్టినని భావించవచ్చును.

మిష్టపూరుజిల్లా

మిష్టపూరుజిల్లాపజల శాసనాధికమణకు ౪౬౦౧ రెం గాలు గ్రామస్వకపాలనావట్టుమండ నయవలసిన పన్నులీయ తిరస్కరించిరి. అందువలన నాచట్టము మిష్టపూరుజిల్లాకు వర్తింపజేయని వెలియుచున్నది. సంస్కరణలు ప్రజాభిసందనమును సంపాదించుచున్నవనదాని కిది తాత్కాలికముగాకా? ఈకంటాయివలె నన్ని ప్రదేశములవాడను నొనర్చుయెడల ఈదృష్టపాలనావిధానపు స్థానికస్వపరిపాలన యెక్కడనుండును? (సర్వెంటుపత్రిక)

ఆదాయపుపన్ను

1-4-22 లగాయకు డివల్యుమన్ యాల్ఫులో నీమార్పులు చేయబడును.

1. రూలు 15 కి క్రిందిమార్పు. (1) 1920-21 కి తరువాత నే సంవత్సరము నందైన ఎస్సెస్ చేసిన మొత్తమును మించిన యదల, ఆయెక్కువ మొత్తములో రూ.వాయికి 0-0-3 పానిక ప్రభుత్వము కీయబడును. (2) "ఎస్సెస్ చేసిన మొత్తము" అనగా 1918 నుండి ఆదాయపుపన్ను చట్టముక్రింద నే సంవత్సరముక్రింద వైన వహాలైన మొత్తము. దీనిలో రాజధాని కీయదని యాదాయము చేరదు. (3) 1920-21 నుండి ఆదాయమునగా ఆలస్యమైనందున తగ్గింపులపోగా మిగత గవర్నరు జనరలుచే నియమింపబడిన మొత్తము, దీనిలో రాజధాని రాబడికి చేరని మొత్తముగూడ కలిసియుండును.

2. 20-వ రూలులో "అప్పగింపులు" (Assignments) అను పదము వదలవలెను.

స్థానిక వార్తలు

Z X c/o. ఆంధ్రపత్రిక అను విలాసములతో ప్రచురించబడుచున్న ప్రకటనలతో మాకేలాటి సంబంధమునులేదు. ఇకముందు ఆ విషయమై ప్రాయము ఉత్తరములన్నియు అన్యస్యదేశి వక్తానూ, నైదాపేట మద్రాసు, అని వ్రాసుకొనవలెను. మేనేజర.

9-వ తేదీ సాయంత్రం 5 1/2 గంటలకు జాక్ మత్తె గారు వచ్చుచున్నావంటి "సహాయక రాజము" శాశిక నూత్రము" అనువిషయమై సువస్యసింహుడు.

రామాయణ పారికథలు: ఈ సంకల్పమున 48 గోవిందప్ప శాయక విధిలో 10, 11 తేదీలను సాయంత్రము 4 గంటలకు సీతాకల్యాణము అమోఘ్యాగమనము, కాలక్షేపము చిదంబరభాగవతముచే జరుపబడును.

ఆంధ్రవిద్యార్థిపత్రిక: ప్రైమాస్కూల ట్రైయంక్లూడవసంచి క వెలువడినది. అర్థశాస్త్రము; స్వాతంత్ర్యసాధనములు; మిత్రస్పృహ; ప్రభుత్వశాస్త్రము; ఆయుర్వేదము (పథానవ్యాసము) హిందూస్థానము; దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి సందేశము; విద్యాభ్యుదయము, మున్నగు విషయములను గురించి, కొన్ని వ్యాసములు, పద్యములు, ప్రచురింపబడినవి.

నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము: ఈ సంఘము క్రింద 9 వ తేదీ సాయంత్రము 6-30 గంటలకు చింతాడిపేట లో గోపతి మహాదేవచెట్టి మెమోరియల్ రాత్రి పాఠశాలయందు 11 వ తేదీ ఉదయము 8-30 గంటలకు వాసవమారు భజన గుడివద్దను సభలు జరుగును. ప్రహ్వకందస్వామిలవారు. "ఉత్సాహవీరము" "మంచిపాఠ్యములు" వీర సువస్య సింతుడు.

ఆవులను చంపుచున్న వదంతి: 24-10-21 వ తేదీ హిందూ పత్రికలో శంకర లాల్ గారు, ప్రతివత్సరమును నైపుల కొరకును, ఎగుమతి కొరకును లక్షల కొలది ఆవులు చంపబడుచున్నవనియు, అఖిలభారత హిందూ ప్రత్యేక సభ నవంబరున జరుపవలెననియు, తంతి యిచ్చినట్లున్నది. విచారించగా తేలిక జేమన దూడలను, పాడియావులను చంపుటేదు. చంపుటకు ఖరీదు గట్టుదు. బ్రతికియున్న పశువులను ఎగుమతి చేయుటలేదు. మిలిటరీ ఫారము ఏకస్థి వారిచే చంపబడుట యును తేదు. (ప్రచురణ సంఘము).

దక్షిణ ఇండియా మితవాద సంఘము: ఈ సంఘపు సాధారణసభ 5-12-22 వ తేదీన కీల్పూరులో టి. వరద రాజులు నాయకుగారి యధిపత్యముక్రింద జరిగెను. ఏర్పాటుచేయబడిన కమిటీపంపిన షిర్కూలున్న ఆమోదింప బడెనట్టి సంఘోదేశములు. (1) నెమ్మదిమార్గమున సామ్రాజ్యములో స్వరాజ్యమునందుట (2) బ్రాహ్మణేతరులలో స్నేహము కూర్చుట. (3) దేశముయొక్క ప్రత్యేకము బ్రాహ్మణేతరులయొక్క మంచినరయుట. (4) బ్రాహ్మణేతరులకు తేలిక ప్రాతినిధ్యము సంపాదించుట. (5) సభలు జరుపుట. (6) ఉపన్యాసముల మూలమున దేశీయసమస్యల గూర్చి మంచి యభిప్రాయముల గరపుట. వైవిధ్యములకు కావలసిన పనులుచేయుట. శుభ్యకాయలు రెడ్డియారుగా మరణమునకు చింతించుచు సభ ముగింపబడెను.

యువరాజుగారి వ్యక్తనము

ఈ నెల 7 తేదీ యువరాజు భరతపురము చేరిరి. స్వేషము వద్ద మహారాజుగారు గవర్నరు జెనరలు ఏజంటు రాజ్యమునందలి ఇతర ఉన్నతాధికారులుయువరాజునకు స్వాగత మొసంగిరి. ఉచితగౌరములతో యువరాజుగారు రాజభవనము ప్రవేశించిరి. ఆదిము మధ్యాహ్నము యువరాజుగారు పురాతనపట్టణముగిడిగునగరమునకు వెళ్లిరి. అదినమురాత్రి గొప్ప వైపుల ప్రదర్శనము జరిగెను.

తమకొసంగిన ఆతిథ్యమునకు వందనము లొసంగుచు యోగక్షేమము లరయుచు యువరాజుగారు, రిట్టాం మహారాజుగారికి, ఉదయపూరు మహారాజుగారికి, లిక్నీరు మహారాజుగారికి, కాష్మీరు మహారాజుగారికి భరతపురము నుండి తంతివార్తలపేరి. సిద్ధాప్రభువుగారు తమ పదవి కొసంగిన రాజీనామాకు చింతిల్లుచు క్షమకాలమునాగే ఆరోగ్యము కలుగవలయునని కోరుచు యువరాజుగారు మరియొక తంతివార్తప్రభువుగారికి పంపిరి.

అనహాయోద్యమము

(౧)

నిర్బంధవిధానవిజృంభణము

లాహోరు కాంగ్రెసుకమిటీ, జిల్లా మేజిస్ట్రేటులకు జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు
జిల్లాద్రావాలు బెనర్జీగారికి రెండేండ్ల కఠినశిక్ష

అలహాబాదు జాతీయనాయకుల నందరిని అరెస్టుచేయుట

ఉర్దూభాషే (చిత్తరంజనదాసుగారి సతీ తిలకము) అతని సహోదరి

సునితిదేవి గారలను అరెస్టుచేయుట- వీరి మెట 50 మంది- డార్జిలింగుసభా నిషేధము

లాలాలజపతిరాయి, సంతానంగారలమీద కేసు విచారణ

లాహోరు కాంగ్రెసుకమిటీ సెక్రటరీకి, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకును జరిగిన ప్రత్యుత్తరము:

లాహోరు, డిసెంబరు 2-వ తేదీని శుక్ర వారమునాడు లాహోరు డిప్యూటీకమిషనరు మేజరు ఫెర్రా రు ఈకింది లేఖను పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీకి వ్రాసిపంపెను.

మేజరు యం. యల్. ఫెర్రారు సి. బి. ఇ. వి. ఎ. వ్రాసినలేఖ.

టి. సి. కపూరుగారు,

పంజాబు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి.

సతీతమయములు, లాహోరు.

నెం 4915 య - 2-12 - 1921.

అయ్యా,

ఈనెల మూడవ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మీరు సతీతమయములలో మీసంఘసభను సమావేశము చేయ నుద్దేశించుచున్నారని నాకు తెలియుచున్నది. రాజద్రోహసభల చట్టపు కాలాగవ సెక్షను ప్రకారము నా సెలవుబంధులకు మీరేలాటిదరఖాస్తును బంపుకొనలేదు. ఈసభ చట్టపు నిబంధన ప్రకారము బహిరంగ సభగా నెంచబడుచున్నది. సభను నిషేధించవలెనా, లేదా అని నేను తీర్మానముచేయుటకు పూర్వము, మీ లేవనయములనుగురించి సభలో చర్చనకు నుద్దేశించుచున్నాను నాకు తెలియుటకు యుక్తముగ నుండును. మీవివరముల సత్క్రమించి ఇతరవిషయములను గురించి విచారింపము అనిమిరు వాగ్దానము చేయవలెను.

ఈఉత్తరమునుగురించి మీరు తదవుచేయకుండతత్త గమన వాలించి, నాకు ప్రత్యుత్తర మియ్యవలెదను.

యం. యల్. ఫెర్రారు,

లాహోరుడిప్యూటీ కమిషనరు.

సామాన్యకార్యదర్శి సంతానంగారి ప్రత్యుత్తరము

లాహోరు డిప్యూటీకమిషనరు మేజరు యం. యల్.

ఫెర్రారు సి. బి. ఇ. వి. ఎ. గారిసముఖానకు:—

అయ్యా,

నేను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకు సామాన్యకార్యదర్శిని గాన మీరు 2-వ తేదీని తిలకచదుగారికి వ్రాసిన నెం 4915 య లేఖ నాచిచ్చిచేయుబడినది. నే నీకిందప్రత్యుత్తరమును బంపుచున్నాను:—

రాజద్రోహసభలచట్టపు 4-వ సెక్షను ప్రకారము 3-వ సెక్షను 1 వ నిబంధనలో వర్ణించబడిన బహిరంగసభలను సమావేశపరచుటకు మూత్రమే జిల్లామేజిస్ట్రేటుయొక్కగాని, పోలీసుకమిషనరుయొక్కగాని ఉత్తరమును బొందుట అవసరమగుచున్నది. 3-వ సెక్షను (1) ఇట్లు చెప్పుచున్నది. “బహిరంగ సభ” యనగా ప్రజలందరుగాని, ప్రజలలో నొకవర్గమువారుగాని, ఒకభాగముగా నిరాశీపజీయముగా రాదగినసభ.

ఈనిబంధనప్రకారము పంజాబు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘసభ బహిరంగసభ గానాదు. పంజాబు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘసభలను సమగరించి మండలకాంగ్రెసు సభాసభలముల చే నెన్నుకొనబడినపరిసిరులు మూత్రమే ఈరాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘసభకు రావలెను. ఇట్లు సభకు ఎన్నుకొనబడిన ప్రతి నిధులు, సభకు విచ్చేయవలె నన్నిహానినిపడవవారతప్ప ఇతరులెవ్వరును ఈసభలో ప్రవేశించరాదు. ఈప్రధానవిషయమును (మరించిన పక్షమున, పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభ బహిరంగసభగాదనిరూపింపబడుచున్నదిగాన మీకుగాని, పోలీసుకుగాని అర్హి, నోటీసును బంపుకొనుట కేలాటి అవసర మున్ను నాకు గోచరింపలేదు.

సభా కార్యక్రమము ఆహ్వాన ప్రతీకయందు ప్రకటించబడినది. ఈ విషయమును గురించి మీ కింకేమి ఎక్కువగా తెప్పబూనను.

విధేయుడు,

కె. సంతానం.

సామాన్య కార్యదర్శి.

రెండవ లేఖ

మేజరు యం. యల్. ఫెర్రారు, సి. బి. ఇ. వి. ఎ., పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి టి. సి. కపూరు గారికి వ్రాయడ మేమనగా:—

నెం 4963 య—2-12-1921

అయ్యా,

నిన్నమీరు వ్రాసినలేఖ నాకందినది. మీరు జరుప నుద్దేశించుచున్న సభకు రాజద్రోహపు సభలచట్టము అనుకరించునా లేదా అని నేను చర్చించ బూనకున్నను, ప్రజాగృహమును అల్లరులను కలుగజేయుని విషయములను గురించి చర్చించుటకు సమావేశము కాజోపు సభలను నిషేధించుట నాకు నుద్దేశములేదు. ఈసేతువు చేతనే మీరుచర్చిపజోపు అంశములను నాకు దయచేసి తెలుపుదురని ప్రార్థించుచున్నాను. ప్రత్యుత్తరమును త్వరలో బంపవలెను.

విధేయుడు,

యం. యల్. ఫెర్రారు

డిప్యూటీ కమిషనరు.

సంతానంగారి ప్రత్యుత్తరము

పంజాబు రాష్ట్రీయ సంఘసామాన్య కార్యదర్శి పండిత క సంతానం డిప్యూటీ కమిషనరుగారికి వ్రాయడ మేమనగా:—

అయ్యా,

పంజాబు రాష్ట్రీయ సంఘసామాన్య కార్యదర్శి ప్రకృతము టి. సి. కపూరుగారు గానందున, మీరని కీదినము వ్రాసిన ఉత్తరము నాకొసంగబడినది. మేము చర్చి-ప నుద్దేశించు అంశములను తెలిసికొనుటకు మీకు హక్కు లేకున్నను, పంజాబులో కొన్ని మండలములలో రాజద్రోహసభాకాసనమును అమలులో తెట్టుటచేతను, 1908 వ సంవత్సరపు నేరస్థుల చట్టపు సవరణ చట్టమును ప్రకటించుటకులగ జరిగిన పరిస్థితులను గురించి చర్చించి, పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క ప్రకృతకర్తవ్యమును నిర్ణయించుటకు మేము సభ జేయుచున్నామని మీకు తెలుపుచుంటిని.

విధేయుడు,

కె. సంతానం.

జిల్లాద్రావా బెనర్జీగారికి రెండేండ్ల కఠినశిక్ష

కలకత్తా, డిసెంబరు 7:—నవంబరు 18 వతేదీని రాంపు డ్రాటునందు అరెస్టుచేయబడిన అనహాయోద్యమప్రముఖుడు జిల్లాద్రావా బెనర్జీగారికి రాజద్రోహపు నేరముమీద ఈ దినము కలకత్తా రాజధాని ప్రధానదండనాధికారి రెండేండ్లకఠిన శిక్షను విధించెను.

లాలాలజపతిరాయి, సంతానంగారి మీది కేసు

లాహోరు, డిసెంబరు 7:— లాలాలజపతిరాయి, సంతానం మున్నగుప్రముఖులు నేడు అడివనల్ మండలదండనాధికారిగారిద్దరుకు లేబడిరి. వారికేసు 12 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

డార్జిలింగుతాలూకాలో రె డుమాసములు

సభలు చేయగూడదు

డార్జిలింగు, డిసెంబరు 7:— డార్జిలింగు సబ్ డివిజనులో రెండుమాసముల కాలము లైసెన్సు బొందుకుండ అహింస సభలు జరగింపును చేయరాదని నిషేధింపబడినది.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ కుటుంబమును

ఇతరనాయకులను అరెస్టుచేయుట.

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 7:—లక్నో సందేశముని 6 వ తేదీనున్నాము పంపబడిన తంతివార్త మాకాలస్యముగా చేరి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, జవహరిలాలు నెహ్రూ, పంజాబు నెహ్రూ, పండిత మోహన్లాలు నెహ్రూ, (నెహ్రూ కుటుంబములోనివారు), “ఇండిపెండెంటు” పత్రికాసంపాదకులు బాబ్జోసెఫ్, బసేంద్రనాథబాను, పురుషోత్తం గాటాండక్ గారలు అరెస్టుచేయబడిరి.

మరియొక తంతివార్త.

అల్లహాబాదు, డిసెంబరు 7:— సంయుక్తరాష్ట్రీయ జాతీయసేవక సంఘమునకు సంబంధించిన కాసిరములను వెదటకు డిప్యూటీసూపరింటెండెంటు, ఒకపోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ గార లొక వారంటునుబట్టి ఢిల్లీ పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి వారిగృహమునందే అరెస్టుచేసిరి. వారిమెంబడి సోలీసుస్టేషనుకు బయలు వెడలుటకు పూర్వము పండితమోతీలాలు నెహ్రూ గారు ప్రజలు కొంతచిత్తులై యుండవలెనని గోరుచు కొన్ని ఉత్తేజమును సందేశముల నిచ్చిరి.

అలహాబాదు పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు బాబు పురుషోత్తంధాను టాండక్ గారు సాయుక్తము. పురపాలక సంఘ సభకు బయలుదేరక ముందు అరెస్టు చేయబడిరి. పురపాలక సంఘసభ ఆపివేయబడినది.

లక్నో మండల్ ప్రధానాధికారి వారంటుబట్టి పోలీసులు పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగారిని అరెస్టుచేసి, లక్నో నగరమునకు గొనిపోయిరి.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాలయము, కిలాఫాతు కమిటీ కార్యస్థానము పోలీసులచే వెదకబడినది. రిజిస్టరుల నన్నిటిని పోలీసులు పట్టుకొని వెళ్లిరి.

జాతీయసేవకులను జేర్చుచున్నందుకు వీరందరు రాజద్రోహసభాకాసనము 17-వ సెక్షనుక్రింద విచారింపబడుదురు. ఈదినము మండలకారాగృహములోపల మండల దండనాధికారి నాక్సు గారు వీరిమీది కేసులను విచారిం చెదరు.

“ఇండిపెండెంటు” పత్రిక

“ఇండిపెండెంటు” పత్రికాసంపాదకులు బాబ్జోసెఫ్ గారు అరెస్టు చేయబడిరి గాన యం. హెచ్. కేకాయగారి కిషము ఉదయము పత్రికకు తాము ప్రచురణ ముద్రాపకులుగా నుండెదమని జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారితో తెప్పిరి. మేజిస్ట్రేటు య 2000 ల ధరావకును గోరెను.

ఈదినము ఉదయము పత్రిక వెలువడలేదు. పత్రిక నేడు ఉదయము ప్రకటించబడదు అని కార్యాలయము వెలుపట నోటీసు ఆంటించబడినది.

ఇతర వివరములు

పండిత కాసిల్జును మాటవ్యాస గారు, అతనితో జేరి కాంగ్రెసు ప్రధానము సలుపుచుండిన అటొమండి చేరి డిప్యూటీమేజిస్ట్రేటు గోపినాథుగారిచే చెరి నక్షమాసముల సామాన్య చెరసాల శిక్షను బొందెరి. కారాగృహములోపలనే వీరికేసులు తీర్మానింపబడినది అరెస్టుచేయబడిన పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ మున్నగు నాయకులు తత్పూర్వము నూతన కాంగ్రెసు జాతీయసేవకుల కొకనిబంధనను నిర్ణయించియుండిరి. ఇంక కొందరు అరెస్టు చేయబడవచ్చును.

(తంతివార్త ఆలస్యముగ చే నది)

అల్లహాబాదు, డిసెంబరు 6:— ఈదినము సాయుక్తము నుప్రసిద్ధులగు జాతీయనాయకుల ననేకులను అల్లహాబాదుపోలీసులు అరెస్టుచేసిరి. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూ (మోతీలాలు పండితునితమ్మగారు), పండిత మోహన్లాలు నెహ్రూ, పండిత మోహన్లాలు నెహ్రూ (మోతీలాలు పండితుని సోదరునియొక్క పుత్రులు) మాలానాక ముద్దీనజఫ్ గారు రామేంద్రనాథబాను, బాబుపురుషోత్తంధాను టాండక్, “ఇండిపెండెంటు” పత్రికాసంపాదకులు జోసెఫ్, బి. హెచ్, గారొకంకరమిక్, తిలకు విద్యాలయమందలి ప్రధానాధికారి యాదు కె. డి. మాధు గార లు అరెస్టు గా నడిరి. నగరమందలి వివిధభాగములలో వీరందరు ప్రత్యేకముగ నరెస్టు చేయబడిరి. గాని ఎచ్చటను గలభాలు జరుగలేదు. యావద్భారత కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయము, ముమ్బాయి నెహ్రూ జోసెఫ్ గారి గృహములు పోలీసులచే వెదకబడినది. ఈదినము క్కారి మిగిలిన వివరములకు తెలుపుటకు వీలు గాకున్నది.

చిత్తరంజనదాసుగారి సతీమణిని అరెస్టు చేయుట

కలకత్తా, డిసెంబరు 7:— ఈమాసములో సమావేశమగు యావద్భారత దేశీయమహాసభ కార్యక్రమముగా నెన్నుకొనబడిన చిత్తరంజనదాసుగారి ఏకపుత్రుడు చీరంకాదాసుగారు అరెస్టుచేయబడిన పిమ్మట మరొకరింద ఈతనము మధ్యాహ్నము అరెస్టుకాబడిరి. వీరిలో మువ్వరు గౌరవములగు నారీరత్నములున్నారు. చిత్తరంజనదాసుగారి సతీమణియు, సోదరి, అన్నమూతల చేరికొందరు జాతీయ సేవకులతో గూడ ఖద్దరు వస్త్రములను ధరించి బాబబాతుకు వెడలితి. రావబాటకు వారాటంకమునున్నారను మిషమిత్రులందరు అరెస్టుచేయబడిరి. ఖద్దరువస్త్రములను విక్రయించెదమని పేరుబెట్టి, వీరందరు అంగళ్లవారితో 24 వ తేదీన కలకత్తా నగరమునకు యువరాజుగారి రాగమన సందర్శనకు దుకాణములను మూయవలసినదని బోధించు చున్నట్లు పోలీసులు సేరము మోపుచున్నారు. తత్ఫలమే శ్వశువుదనవకుల నేతలు వచ్చి ఈ నారీరత్నములను, తమ సోదరులను, అరెస్టుజేసిన పోలీసు భటులను బెదిరించిరి. పోలీసులంతట వారిలో 40 మందిని అరెస్టుచేసిరి. అరెస్టుచేయబడినవారందరు హాజర్ స్టేషనులో నుంచబడిరి.

మరియొకరి తండ్రివార్త

ఈమాసాంత్యమున అహమ్మదాబాదు నగరములో సమావేశమగునట్లు యావద్భారత దేశీయమహాసభ కార్యక్రమముగా నెన్నుకొనబడిన చిత్తరంజనదాసుగారి సతీమణియు డి.వి.రాజేంద్రగారు, అతని సహోదరి, సునీతీదేవి కన్యక, 50 మందితోతేలి ఖద్దరు వస్త్రములను విక్రయించుచుండగా రావబాట కాటంకముగా నున్నారని అరెస్టు చేయబడిరి.

జాతీయ మహాసభకు ప్రతినిధుల

నెన్నుకొనుట నిషేధింపబడుట.

అల్లహాబాదు, డిసెంబరు 7:— ఈదినము సాయంత్రము అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసు సభకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు స్వరాజ్యసభాభవనములందు సభ యొకటి సమావేశమగునని తెలిసికొని, ఆసభను జరుపగూడదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు నిషేధపు టుత్తరువును బంపెను.

రాజప్రతినిధి వ్యూటము

కలకత్తా

ఈనెల 7 వ తేదీ సాయంకాలము బర్మాను మహారాజుగారు రివింగ్స్ ప్రభుదంపతుల కొక విందొసంగిరి. కొనాల్పాక్షే ప్రభువు ఆంగ్లేయ భారతీయ ప్రముఖుల నేతలు విందునకువచ్చిరి. సర్ బెనోదు మిత్రుగారు రాజప్రతినిధి ఆరోగ్యమును తోడను అసహాయోద్యమమును ఖండించుచు మితవాదుల కాజభక్తిని ప్రకటించుచు మాట్లాడిరి.

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

సిన్హాప్రభువుగారు తమపదవికి రాజీనామా యొసగిరిని వింటిల్లుచున్నాను. శిశుకాలములోనే వారు ఆరోగ్యరంతులయ్యెదరని నమ్ముచున్నాను.

యువరాజుగారు శిశుకాలములోనే కలకత్తాకు వచ్చెదరు. కలకత్తా పౌరులు వారికి గొప్పస్వాగత మొసంగదని నమ్ముచున్నాను.

స్వాగత మొసంగుటకు ఇచ్చయింపనివారు బొంబాయి నందువలెకాక, పూర్వకయుండి, యువరాజు గౌరవాధ్యక్షుల జరు సభలను బహిష్కరించుటతో తృప్తిపొందెదరని నమ్ముచున్నాను. ఇతరుల భజనుల నొప్పించుట వాకు అయిష్టము. అయినను ఒకమాట చెప్పెదను.

యువరాజు స్వాగతమునకు భంగము కలిగించుటచే అసహాయోద్యమావలంబుల కెట్టిలాభము వచ్చునో తెలియకున్నది. బ్రిటిషుపార్లమెంటువారు స్వరాజ్యమివ్వవలెను, లేదా కత్తికట్టుకొని యుద్ధముచేసియైనను స్వరాజ్యము సంపాదించవలెను. ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రజలు స్వరాజ్యము పొందగల్గులని ప్రకటించుటకు ఇంక ఒక గొప్పసమయ మని నేను తలంచుచున్నాను. తగువిధమున ప్రవర్తించి అసహాయోద్యమావలంబులను ప్రభుత్వ విభానము నధిక్షేపించినను సంపూర్ణముగా రాజభక్తిని వారనియు అందుచే సంపూర్ణస్వరాజ్యము పొందవలయులనియు ఇంగ్లాండు డొమినియనుల పౌరులకు తెలియవలసి యుండవచ్చును. చట్టములు అమలమందుచుట కాంతిని స్థాపించు విషయమై నేనంతకుముందు చెప్పిన మాటలకు నేను భగవను. పౌరులను నిష్పరించుటయందు ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞతను లేదు.

సేనుకీను సమస్య పరిష్కరింపబడినది కదా. వీనివల్ల భారతీయులు నేర్చుకొనగల గుణపాఠమేమి. ఎన్నియోవత్సరములు గడచిన పిమ్మట బర్మానుకు కొన్ని అధికారము లివ్వబడినను. బర్మానుకు చరిత్రయును జరిగిన సంఘటనములు ఇండియానుకు సంభవించకము ను పే భారతీయులకు సంస్కరణములొసంగ బడెను. ఈ సంస్కరణములవల్ల మిగిలినవ్యవస్థాసమునకు చేరువయ్యెదమని చట్టసమర్థమగు విధానముచే విారు స్వరాజ్యము పొంద నుల్లసి ప్రకటించ వచ్చును. ఈసమయమునందు భారతదేశము ఉన్నతదేశయందున్నది. స్వామాజ్యసభలయందు నానాభాతనమితియందు భారతీయప్రతినిధులు తమసలహా లొసంగుచున్నారు. ఇట్టి గొప్పమార్పుకలుగునని 20 సంవత్సరముల క్రింద ఎవరైనను తలచి యుందురా?

బ్రిటిషు స్వామాజ్యమునందు, భారతదేశము సమానసభ్యత్వము పొంది అందరు స్వాభాముని గౌరవించుచు స్వేచ్ఛాధర్మముగలవారై భారతీయులు ప్రవర్తించుటకు అధికముగ తోరదగినది ఇక ఏమున్నది. బ్రిటిషు ఇండియా సంబంధమునకు ధృమే మూలాధారము. ఎన్నియో తప్పులు చేరములు జరిగినవని నాకు తెలుసును. ఏవిట్లున్నను ఇంగ్లీషువారిలో ప్రముఖులందరు ధర్మమును భగవంతుని ప్రసాదముగ భావించి ధర్మమునే ఎల్లప్పుడు ఆరాధించుచుండెదరు. భారతీయులు తోరుట్టిదియు, ఇంగ్లీషువారు ఇచ్చటయుంచునదియు అగు స్వేచ్ఛాయాధర్మమునందెకదా చేరియున్నది. కాలముగడువగలదు. ప్రస్తుతపు ఆరాతి అల్లరులు అంత మొందును. భారతదేశము అత్యున్నతస్థానములకరించునని నాకు నమ్మకము గలదు. భారతదేశము స్వరాజ్యమార్గమునందున్నది. కాలముగడచు కొలది ఇండియాదేశ మధ్యస్థుడిచెంది స్వామాజ్యమునందు గమన సభ్యత్వము పొంది ప్రపంచమునందు ఉన్నతస్థానము నలంకరించునని నమ్ముచున్నాను.

అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసుకు

వెళ్లె ఆంగ్ల ప్రతినిధుల కొక ప్రత్యేక రయిలు

గుంటూరు, డిసెంబరు 8:— అహమ్మదాబాదులో జరుగనున్న యావద్భారత దేశీయమహాసభకు ఆంధ్రదేశమునండి వెళ్లె ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకుల కొక ప్రత్యేకరయిలును బెజవాడనుండి వెట్టివెడలెదరు 12000 ల ఖర్చును. అందులో 400 మంది మూడవతరగతి ప్రయాణికుల టిక్కెట్ల వెళ్లవచ్చును. సాధారణముగ మెయిలులో వెళ్లుటకంటె ప్రతి ప్రయాణికు నకు ఈప్రత్యేకరయిలులో వెళ్లుటకు రు10 ల ఖర్చు ఎక్కువ అగును. ఇట్లుచేయుటకు బదులు సామాన్యరయిల్లో ఒక్కొక్క సారి 200 మంది ప్రయాణికులకు రిజర్వు చేయించవచ్చును. ఇట్లు రెండుమారులు రిజర్వుచేయించవచ్చును. బెజవాడలో ఉదయము 5-40 గంటలకు బయలుదేరు రయిల్లు మూడవతరగతి సాటి రాత్రి 8 గంట అహమ్మదాబాదు చేరును. ప్రత్యేకరైలు సేర్పాటును చేయటము గురించి ఆంధ్రులు తమఅభిప్రాయములను బెలుప ప్రార్థింతులు. సామాన్యరయిల్లో రిజర్వు స్థలములు గావలసిన ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకులు దయచేసి ఒక్కొక్కరికి రు 20 ల వాపున డాక్టరు రామచంద్రరావుగారు, బెజవాడ-చిరునామాకు ఈ నెల 15 వ తేదీలోగా బంపవలెను అని గుంటూరు విశేషకు లొకరు నేడు మాకు తండ్రివార్తను బంపిరి.

ఆర్యవైద్య మహాసభ

పదునొకండవసమావేశము విశాఖపట్టణములో 10వ తేదీ సమావేశమగునది ఆదివారముగా శ్రేష్ఠిగారు ఆధ్యక్షతనపొంచెదరు. 9 వ తేదీ సాయంకాలము మెయిలు బండిలోసభాధ్యక్షులు, ఇతరవారుకులు చెన్నై నుండి బయలుదేరెదరు. వైద్యులు మార్గమధ్యమున వాయుకులకు తగు సౌకర్యములు ఏర్పాటు చేయుదురని నమ్ముచున్నామని విశాఖపట్టణము నుండి గుప్తగారు తండ్రివార్త వ్రాసుచున్నారు.

బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుల సర్. ఇబ్రహీంరహీంతుల్లాగారు ఆధిక సంఘసభ్యులగు పనిచేయునంత కాలము కానీ జరగాంగీకరింపక కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులగు ఆక్రమేయుడు రని బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించుచున్నారు.

మితవాదులసభ 4 వ సమావేశము అల్లహాబాదు నందలి మేయోహాల్లో యీనెల 28వ తేదీ ప్రారంభ మగును. శివాజీ భవదళ యల్. ఎ. గోవింద రాఘవయ్యగారు ఆధ్యక్షతనపొంచెదరు. ప్రతినిధులనును పదియొప్పాయిలు. ప్రత్యేక వసతులు తోరువారు లీడరు పత్రికకు చేరిన మేక కృష్ణరాంరాజుగారి వాయవరెను.

వాతావరణము

1922 నా దేశంబున నెల 8 వ తేదీ గురువారము

కల్పా మధ్య వారములు	జిల్లా అధికారి అధికారి అధికారి అధికారి అధికారి	జిల్లా అధికారి అధికారి అధికారి అధికారి అధికారి	జిల్లా అధికారి అధికారి అధికారి అధికారి అధికారి	జిల్లా అధికారి అధికారి అధికారి అధికారి అధికారి	జిల్లా అధికారి అధికారి అధికారి అధికారి అధికారి
గోపాలపూరు	88.5	83.5	...	84.90	18.44
విశాఖపట్టణము	81.9	69.2	...	24.50	25.22
కాకినాడ	80.1	66.4	...	29.86	36.79
బందరు	82.9	65.4	...	58.78	33.79
రింటూరు	81.4	64.2	...	33.28	31.11
నెల్లూరు	81.4	65.2	...	31.81	31.26
మద్రాసు	8.8	67.7	...	47.73	44.24
పూడరాజాప	80.8	68.6	...	26.51	30.85
అనంతపురము	82.8	68.9	...	27.95	28.83
బళ్లారి	8.5	64.6	...	25.70	19.72
కర్నూలు	86.0	62.0	...	17.68	25.88
దామ	85.1	62.1	...	28.75	24.68
రెంగుళూరు	79.1	61.8	...	35.2	31.90
కోయంబత్తూరు	84.8	62.8	...	18.00	19.87
నెల్లూరు	84.6	60.2	...	42.12	38.89
నీలము	86.5	64.2	...	45.96	37.47

వాయుభారము అతిస్వల్పముగా తగ్గెను. తూర్పు, పడమటి తీరములందు ఉష్ణమునందు మార్పులులేవు. కర్ణాటకము నందు కొన్ని ప్రదేశములలో కొంచెము తగ్గెను. మిగిలిన ప్రదేశములలో కొంచెము పెచ్చెను. మలబారునందు మధ్యమోష్ణము ఇంచుమించు మామూలుగానే యుండెను. బొంబాయియందును సర్కారులలోను తేరభాగమునందును మామూలుకంటె కొంచెమెక్కువగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములలో మామూలుకంటె కొంచెము తక్కువ. దత్తమండలములలో దప్పు మిగిలిన ప్రదేశములలో పగటియష్ణము దామాషాయాని కొంచెమెక్కువగ నుండెను. రాత్రియష్ణము దామాషాయాని కొంచెము తక్కువగా నుండెను. సర్కారులు, దత్తమండలములు, దేశములలో వాయువునందార్ద్రత దామాషాయాని కొంచెమెక్కువగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములలో తక్కువ మలబారు మోహద కర్ణాటకము సర్కారులలో మేఘములు స్వల్పముగా గలవు. వర్షప్రపాతమున మేఘము లొకమాదిగా గలవు.

వాతావరణము బాగుగనే యుండవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామోర్.

మదరాసు స్టాక్ మార్కెట్

దావా నెంబరు 8770/1921

వాది: ఎస్. నటమణిం.

ప్రతివాదులు { (1) యోల్వారు రాలయ్య
(2) యోల్వారు వెంకయ్య

ఇంగుళ్ల తెలియ చేయదము యేననగా:—

వాది యోల్వారు లక్ష్మయ్యశ్రేష్ఠి కంపెనీకి రావలసిన అసలు రుద్ది మొత్తము రూ. 59,11.8.8 గాను వైదావారికిగా చేసియున్నాడు. వైకేను వైకొర్టులో మొదటి జడ్జిగారి యెదుట డిసెంబరు నెల 23 వ తేదీ పగలు 11 గంటలకు విచారణ చేయుదురు. కాబట్టి ఆ రోజున వైకేషిప్ ప్రతివాదులు వాజరు కావలసినది అట్లుచేయమిదల యోపక్షముగా తీర్మానము చేయబడును.

టి. కే. రంగస్వామి, బి. పి. బి. యల్.

వాదినకేలు.

WANTED.

Clerks on Rs 25 to 200 P. M. Cash Security essential. Apply with 1/4 as. stamp to Z C/o ANDHRA PATRIKA. Post Box No. 212, MADRAS. (3271)

విల్లండుదేశ స్వాతంత్ర్య విజయము

నకుస్యా పరిష్కార నియమాలు

పార్లమెంటుసభా సమావేశము - స్వతంత్ర రాష్ట్రస్థానము

ఆంగ్ల సిక్ ఫీసు యొడంబడిక ప్రకారము విల్లండుదేశము యికమీదట విల్లండు స్వతంత్ర రాష్ట్రముని పిలువబడునని ప్రకటించబడెను. విల్లండునకేగాక స్వామాజ్యమున కంతకును గూడ ఈ ప్రకటన వలన కొత్తయుగ మారంభింపబడినది.

బ్రిటిషువారు విల్లండుదేశము యెడల వహించిన విధానము మూడు పరిణామావస్థలను పొందినది:— (క) హోంరూలుచట్టమును గావించుట; ఇది అల్పసంఖ్యవాదీ నామోదించబడి సిక్ ఫీసులచే తిరస్కరింపబడినది (చ) సిక్ ఫీసుల నణగదొక్కటకు సైచిక ప్రయత్నములు జరుపుట (ట) స్వామాజ్యములోపల స్వతంత్ర రాష్ట్రస్థానము నెల్లండున కొనగట.

డిసెంబరు 6:—ఇకమీదట నెల్లండు దేశము విల్లండు స్వతంత్ర రాష్ట్రమని వ్యవహరింపబడును.

డిసెంబరు 7:— ఆంగ్ల సిక్ ఫీసు యొడంబడిక ప్రధాన న్యాయుల కల్పనలవారు సమ్మతించెదరని అల్పసంఖ్య ప్రభుత్వాధికారులనుకొనుచున్నారు.

రాజగారి యభివందన

రాజగారు ప్రధానమంత్రిగారి కీవిధమున నభివందించుచు తంజివార్త సంపాదకు:— ఒడంబడిక సంతోషవార్తను విని అమితానందభరితుడ నైతిని. క్లిష్టములగు నీరాయబారములు జయప్రథముగ సంఘటించినందులకు విమర్శ నభివందించుచున్నాను. ప్రధానమంత్రిగారియారాజులములలో మీరు గన్పరచిన ఓర్పును శాంతియు నిడునకు కారణములు, బెల్గాన్లునందు నేనొనర్చిన యుపన్యాసమువలన నేనుగూడ నిడుట కీమత్సహాయ మొనర్చినందుల కానందించుచున్నాను.

బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభు ప్రకటన

ఇకపై నెల్లండుదేశము స్వామాజ్యమునం దితరస్వతంత్ర రాష్ట్రములలో సమానస్థానమునకే విల్లండుగూడ నుండునని బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు ప్రకటించెను.

బర్మింగుహము

డిసెంబరు 8:— బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు బర్మింగుహమునందు పర్యవేక్షించు నిట్లు నుడికెను. కొన్ని నెలలు క్లిష్టరాయబారముల జరవితరువాత నెల్లండు సమస్య పరిష్కారమగు నను కొంటిమి. ప్రధానమున రాయబారములు పారంభించినపుడు స్థితిగతులు క్లిష్టముగను కపాయకరముగను నుండెను. సైచిక ఏర్పాటుల నెక్కవగ నభివృద్ధిపరచి కార్యము నకు గడగిననగాని మనకు విజయము చేపూరకము గన్పించెను. దక్షిణాఫ్రికాయందు మనమొనర్చిన సోరాలమువంటి పోరాటమే తిరిగి విల్లండుదేశమున సాగింపవలెనుచున్నామని ప్రపంచ మంతయు చాటింపబడెను, గత రి వారములోను నేను చాలపర్యాయములు రాయబారములు విఫలము కాని యెంచితిని. ఈ దినము ఉదయమున 2-45 గంటలకు సంతకము లొనర్చు బడియెడంబడిక చతిక్రల యందెల్ల కాలమువరకు నిలచియుండును; ఈయెడంబడికవలన దక్షిణ విల్లండునందుండు వాడు తమగృహమునకు తాపధికారులైరి. వారే విశేషసంఖ్యకులని నుడువుట కట్టియునుమానమున లేదు. ఒక్క విషయ మాత్రము మన యభిప్రాయ నుంచుకొని మిగిలిన విషయము లన్నిటిలోను విల్లండును, కేనడా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండు, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో సమానస్థానమున ప్రవేశపెట్టితిమి. ఈ కొత్తస్వతంత్ర రాష్ట్రము విల్లండు స్వతంత్ర రాష్ట్రమని వ్యవహరింపబడును. ఇది తరకు బ్రిటిషుదేశము విల్లండు నెడల కొన్ని పారదాటుల నొనర్చియుండెను. బ్రిటిషుదేశము ఆదర్శ విషయముల మరచి భౌతికవిషయములకే యొక్క-వ యాధి క్యత నిచ్చెను. గత 150 శతాబ్దములలో మాత్రమే జనన మొందిన అధినివేశకాజ్యములతో సమానముగనే తమ దేశమునుగూడ యెంచబడరాదనియు, తమదేశము పూర్వ మితరదేశములకు చాల వలసల సంపద మహాదేశమనియు నెల్లండు ప్రతినిధులు కోరిక, ఆ విషయము సత్యమే. మన బాతీయబులుమునందును యుద్ధస్వయమునందును కొంతభాగము భరించుట కైపువా యొప్పుకొనితి. ఈ మొత్తమున ఒక బ్రిటిషు పంచాయితీదారుడు నిర్ణయించును. బహుశః ఇట్టియారేడు వలసరాజ్య వ్యాధిపరిమయె యుండును. ఈ నియమమున దప్ప తమదేశముయొక్క భావి అభివృద్ధి యంతయు నెల్లండువారి యభివృద్ధియననే యున్నది.

స్వామాజ్యభివృద్ధి కనుకలముగ నుత్తర విల్లండుదేశము వారు విల్లండు కేంద్రకాసనసభను ప్రవేశించినయెడల స్వామాజ్యము వారును, విల్లండువారును అన్ని సదుపాయములను ఒనర్చెదర. ఉత్తర విల్లండువారు కేంద్రకాసన సభయందు పాల్గొనుటవలన దక్షిణవిల్లండు నందున్న యల్ప సంఖ్యకులకు తమవారికి బలమునిచ్చుచుండవచ్చునని దెలిసికొనవలెను. ఒడంబడికయందు దక్షిణవిల్లండులోని యూనియన్లుల సంతకములకు పూచీగా నెట్టి నిబంధనయు గావించబడలేదు వారి విషయమై తెచ్చు వాదనలను సిక్ ఫీసులు కాంతముతో వినుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. కాని అల్పసంఖ్యవాద అభిలషిల్లండు కానన సభయందు చేరుటకు తిరస్కరించుచున్నారు. అల్పసంఖ్యవాది కచ్చిగించినయెడల యూనియన్లుల రక్షణనుగూర్చి యెడంబడికలో నిబంధనల గావించుటకు ఏలండును. ఈ యెడంబడిక చట్టము గావించబడుట కొకమాసములోగా నల్పసంఖ్యవాద ప్రస్తుతానికిలోనే యుండి కామన్సునభయం దు సభ్యత్వ ముంచుకొన నెంచితిమని తెలిపినయెడల వారి కోరిక సమూహ నింపబడును. అల్పసంఖ్యవాద ఆంగ్ల దేశముతో నుండవలసిన యెడంబడిక నిదివరకొక్కవత్సరపూర్వము గావించిన చట్టమునందు కొన్ని మార్పులు గావించవలసియుండును. సరిహద్దులనుగూర్చి కొన్ని సవరణలు గావించవలెను. సరిహద్దులు సరిగ పరిష్కరించుటకు గానొక సంఘ మేర్పరచబడును. బ్రిటిషువారిలో యెడంబడిక మాత్రమేగాక అన్ని కార్యములందును కలసిపనిచేయువలసినదని దెలిపి, రాజ సభవారికి సలహానిచ్చెదమని సిక్ ఫీసుప్రతినిధులు దెలిపిరి. స్వామాజ్యమునందు రాజభక్తితో నుండుదు మని విస్తృతవాక్యము లతో విల్లండు స్వతంత్ర రాష్ట్రమువారు ప్రతిజ్ఞ గావించెదమని బలికిరి. సిక్ ఫీసుప్రతినిధులు సంతకము లొనర్చి యెడంబడికలకు ఆంగ్లనా కాభివారు సంతృప్తులైరి. డ్రెస్ డి రాన్ వారి వరకులను గూర్చి ఆలోచించెదర. వారిందులకు సమ్మతిపనియెడల సిక్ ఫీసు ప్రతినిధులనుమాత్రము బ్రిటిషువారు తమనిష్కలం కాభిప్రాయములనుగూర్చి నమ్మించి న వార గు డు రు. నూతనవత్సరాంభమున ఈ నిబంధనలు బ్రిటిషుపార్లమెంటు వారికి నివేదింపబడును. పార్లమెంటువారిందులకు సమ్మతింతురని నమ్మెదను. కాకపోయినయెడల త్వరలోనే బ్రిటిషుప్రజలు తమకు తామే ఈవిషయమును నిర్ణయించుకొనగలరు.

ఒడంబడిక నిబంధనలు

డిసెంబరు 8:—బ్రిటిషు ఒడంబడికయందు 18 విభాగములుండెను. ఇందు కొన్నిటిని గురించి బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు గారు తమయూపన్యాసమునందే తెలిపియుండిరి.

ఒక విభాగమునందు దేశమున వ్యాయకాంతులను కాపాడుటకోరకు చట్టములన్నియును కొకపార్లమెంటు ఉండుననియు కాన్వెన్షన్లపాకవర్తమునా రియలకు బాన్వెన్షన్లనియు గలదు. 2-వ విభాగమునందు, స్వామాజ్య పార్లమెంటు కేనడానంటి అధినివేశ రాజ్యవభ్యుత్సములలో పోల్చి విల్లండు స్వతంత్ర రాష్ట్రస్థానము నట్టింపబడెను. 3-వ విభాగమునందు విల్లండునందు రాజగారిప్రతి నిధియొక ఖజానాననియు కేనడా గవర్నరు జెనగలువలెనే ఈతను గూడ నియమింపబడు ననియు గలదు. 4-వ విభాగమునందు బ్రిటిషు స్వతంత్ర రాష్ట్ర పార్లమెంటు సభ్యు లొనర్పవలసిన ప్రతిజ్ఞ గలదు. ప్రతిజ్ఞ:—

“కాత్ర సమ్మతముగా స్థాపింపబడిన విల్లండు స్వతంత్ర రాష్ట్రము యెడల నిజభక్తి గలిగియుండునని ప్రతిజ్ఞ యొనర్చుచున్నను. గ్రేటుబ్రిటనుతో నెల్లండు సమాన ఏకపరస్పర్యము గలిగియుండుట వలనను, బ్రిటిషు వినిధరాష్ట్ర ప్రభుత్వమునం దెల్లండు సభ్యత్వము గలిగియుండుట చేతను బ్రిటిషుదేశము ననుసరించియు నుండుట చేతను బారి రాజగారికిని వారి వంశము వారి యెడల విశ్వాసము గలిగియుండును”.

5-వ విభాగమునందు ఈ ఆంగ్ల స్వామాజ్య బులుమునకి విల్లండు కాన్వెన్షన్ గలిగియుండుటనుగూర్చి వివరింపబడెను.

6-వ విభాగము:—విల్లండు స్వతంత్ర రాష్ట్రము తనవీరమున కాపాడుకొనుస్థితికి వచ్చువరకు బ్రిటిషుదేశమువారు విల్లండుతో సంరక్షణ మొనర్చు చుండవలెను. ఈ నిబంధన సమాద్రవ ర్తకమునకును బాపలను పట్టుటకును చెందదు. ఇకమీద నైదువత్సరములకుమీద నెల్లండుదేశము కనీసగసంరక్షణ మొనర్చుకొనుటనుగూర్చి 2-వ విభాగము మార్పబడవచ్చును.

7-వ విభాగము:—విల్లండు స్వతంత్ర రాష్ట్రము శాంతి కాలమున స్వామాజ్య నైర్యములకు కొన్ని నాకాలయ వసతులును మరియు ఇతర నియమిత కనుకులను ఒనర్పవలెను. విదేశములలో యుద్ధసమయమునను విరోధకాలమునను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ కవసరమైన స్వరక్షణకార్యములకు నాకాలయముల నుపయోగించుకొనెదరు.

8-వ విభాగము:—విల్లండు బ్రిటిషు దేశములలోని ప్రజా సంఖ్యనుబట్టి ఆయాదేశములలో నైవికులను జేర్చుకొనవచ్చును.

9-వ విభాగము:—పరస్పరనాకాలయ సదుపాయముల నేర్పరుచుకొనుటను గురించి వివరింపబడెను.

10-వ విభాగము:—ప్రస్తుత ప్రభుత్వ మార్పులవలన నష్టములు జెందిన సివిలు యు డ్యో గు ల కు త గి న పరిహారము నీయవలెను. గతరెండువత్సరములలోను బ్రిటిషుదేశమునందు ఏర్పాటుజేసిన కానిస్టేబులకుమాత్ర మిది వర్తింపదు. అందులకు స్వామాజ్యపార్లమెంటువారు బాధ్యత వహింపవలెను.

11, 12, 13 విభాగములు:—ఈయెడంబడిక నచలు లో పెట్టిన నెలదినములలోగా నల్పసంఖ్య ప్రభుత్వమువారి వరకులు తమకు వర్తింపకుండ జేయవలెనని యడుగవచ్చును. అట్లైన యెడల తరువాత నల్పసంఖ్య ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారు లేరు యుండును. అప్పుడు ఈరెండురాష్ట్రముల, సరిహద్దులను ఆప్రాంత ప్రజాభిప్రాయమును బట్టియు, ఆర్థిక నైతిక పరిస్థితులను బట్టియు నిర్ణయించుట కొకసంఘము ఏర్పాటుచేయబడును.

14, 15, 16 విభాగములు:—అల్పసంఖ్య నిర్ణయించబడిన కాలములోపల తాము విల్లండు పార్లమెంటునందు జేరమని దెలుపకపోయినయెడల నొనర్పవలసినకార్యములు వివరింపబడెను. అప్పుడు ఉత్తరవిల్లండు తనప్రస్తుత పరిపాలనామార్పులను గలిగియుండును. ప్రస్తుతము ఉత్తరవిల్లండు పార్లమెంటునకు అధికారము లేనివిషయములలో విల్లండు స్వతంత్ర రాష్ట్ర పార్లమెంటువారు కానింతురు. రెవిన్యూ వనూట, పరస్పర ఆర్థిక సంబంధముల పరిష్కరించుకొనుట మున్నగు విషయములలో నీ రెండుపార్లమెంటులవాదను గలసి చర్చించుటకు ఏర్పాటులొనర్పబడెను.

17-వ విభాగము:—ఈ రెంటిలో నేపార్లమెంటు వారును ఏ మతమును ప్రోత్సహింపవలెను. మత స్వాతంత్ర్యాభివృద్ధి కనువగు ఏర్పాటు లొనర్పబడెను.

18-విభాగము:—1920 సంవత్సరచట్టము ప్రకార మెన్నుకొనబడిన దక్షిణవిల్లండుయొక్క కామన్సుసభా ప్రతినిధులను వెంటనే తిరిగి పిలిపింపవలెను. దక్షిణ విల్లండు పరిపాలనకు కొన్ని ఏర్పాటులు గూడ నూచింపబడెను. బ్రిటిషు వారిపక్షమున, బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు, ఆస్టిక్ ఛాంబర్లను వింట్యునుచర్చిలు, సర్ లామింగువర్తింగుటన్ ఈవెన్సు, సర్ హోమర్ గ్రీక్ వుడ్, సర్ గార్డ్ వోవార్డుగార్లు, విల్లండుపక్షమున (గిఫ్టిత్, థార్లసు, కొల్లిస్సు, డగ్లస్, గేజన్ డఫ్ గార్లు యెడంబడికపై సంతకము లొనర్చిరి.

7-వ విభాగమునందు దుదహరింపబడిన నాకాలయసదుపాయములనుకొక కాగితముపై నుదహరింపబడెను. బర్ హెడ్డు హోర్స్ వు హ కు లు బ్రి టి షు నా కా కా ఖ వారికే యుండును. బర్ హెడ్డు, క్విట్ నెసు, బెల్గాన్లులో, లోమ్మెలి నాకాలయముల సంరక్షణ బ్రిటిషువారి కిందనే యుండును. ఈనాకాలయముల సమీపవన తీ-చట్టాధ్యక్షు విమాన సదుపాయములకు అనుజ్ఞ తీయబడును. నాకావ్యవహారములకు నిలువజేయువారి విషయము దప్ప ఇతర విషయములకు దప్ప ఇతరవిషయములకు నాల్గులైన, వాణిజ్యమైన ప్రదేశములలోని నూనె, కట్టెలు నిలువల్గింపబడును.

విల్లండు దేశమునకు ఇతరదేశములకును మధ్య వాయు వార్త, తంజివార్తాలయముల విషయమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వములోక యెడంబడికను చేసుకొనెదరు:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యనుమతిలేక నిట్టివి విరిపివారు నిర్మించరాదు. విరిపి ప్రభుత్వమువారు రైలువావులను కాపాడెదరు. బ్రిటిషువారి యనుమతిలేకుండ వానిని తీసివేయ గూడదు. యుద్ధమునందుగర్తు జూపించు స్థానములను సంరక్షిత సంఘముల యధీనమున వదలివేయవలెను. వీనిని వివిధ ప్రభుత్వమువారు వర్తక వ్యాపారములకుగూడ నుపయోగించుకొనవచ్చునుగాని అట్లు జేయుటకు ముందు నాకాకాఖ వారిచే పరిశీలించబడవలెను.

బెల్గాపు

యెడంబడిక కుదిరినదను వార్త తెలియగ నే బెల్గాపునం దందరను ఆశ్చర్యమున మునిగిపోయిరి. ఎవరిముఖమునను సంతోష చిహ్నము లేదు.

అల్లనూరు హక్కులు

అల్లనూరు 1వార్డులో కార్యదర్శి యగు కలనల్ స్పెన్సరు గారు ఈయెడంబడికను గురించి తమ అల్లనూరు ప్రభుత్వమున కేమియు బెలుపలేదనియు నందుచే యెడంబడికయందు అల్లనూరు హక్కులకు భిన్నముగ నుండబోదనియు వచించిరి. అల్లనూరువారి హక్కులలో తొక్కము త్రుచ్చుకొనలేదు.

అల్లనూరువారి ఇతర వివిధవారి కన్న తక్కువస్థానము ననువలేదని తెలిసినయెడలను, సామాజ్యమునం దుండుటకు పిలు గలిగిన యెడలను ఈయెడంబడికను సఫల మొనర్చుటకు అల్లనూరు వారు సహాయ మొనర్చుదని స్పెన్సరుగారు నుడివెరి.

దల్లినులో నాశ్చర్య సంతోషము.

దల్లినునందు ప్రజలు యెడంబడిక కుదురదని యెంచి ఎట్టి పరిస్థితుల కైనను సిద్ధమై యుండిరి. ఆయెడంబడిక వార్తను వినివా కాంతాశ్చర్యముల నిమగ్నులైరి.

సామాజ్యపార్లమెంటు నాహ్వానించుట

డిసెంబరు 6:—డిసెంబరు 14 వ తేదీన సామాజ్యపార్లమెంటు 4వ యెడంబడిక కనుకటి యొనగుటకు సమావేశముగా వలెనని యాహ్వానింప బడినది తెలియుచున్నది. రాజుగారు స్వయముగ కాన్వేక్షనుమును ప్రారంభించెదరు. అంగీకరించినయెడల కావలసిన కానసనిర్మాణము జనవిమానమున గావింప బడును.

అల్లనూరువారి అంగీకారము

అల్లనూరు పంచాయితీసభవారు వివిధయెడంబడికను 7-80 గంటలకు వర్ణించిరి. తిరిగి 7 వ తేదీన సమావేశమగును.

ప్రభుత్వపాక్షికులు 8 వ తేదీన చర్చించి తరువాత బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునాకి ప్రత్యుత్తర మిత్తురు.

సర్ జేమ్స్ క్రెయిగుగారు ఆప్టుడే వివిధ యెడంబడిక పరతులు తమకు జేరెననియు వారి నాదినమున పంచాయితీసభవారు విచారించుననియు కొలది క్లికాలములోనే పరతును పంచాయితీసభవారి ప్రత్యుత్తరమును ప్రకటించుమని పార్లమెంటు నందు నుడివెరి.

బ్రిటిషు, అల్లనూరు ప్రభుత్వములకు జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను త్వరలో ప్రకటించుమని క్రెయిగుగారు నుడివెరి.

ఘనకార్యము

డిసెంబరు 6:— ట్రెయ్యురీకల్ డిట్యు (వాయుచున్నది) ఈ యెడంబడికకు వచ్చుట చాల ఘనకార్యము. చాలకాలము నుండి పరంపరా వచ్చుచున్న ఈ రెండుజాతుల వారియొక్క పరస్పరవిరోధ మింతటితో సంతమొందును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి రాజనీతి విశారదచే నీ యెడంబడిక చేకూరినది. ట్రెయ్యురీకల్ 1919 సం॥ నుండియు నీ పోరాటము సంతమొందింప వలెనని కోరుచున్నది. అట్లు చేయుట లోనీ పత్రిక తీవ్ర విమర్శలకు లోనై నది. విర్లండు దేశ మల్లకల్లోలముగ నున్న కాలమున బాధ్యతను రాజనీతి కుశలతను ప్రవర్తింపవలె నని మొరపెట్టెను.

బెల్గాపునందు రాజుగా రొసగిన యుపవాదమునందు మంత్రి లవలించుచున్న విధానము సరియైనది గాదని నిరూపింపబడినది. వివిధవారియెడల నిష్పక్షు ప్రభుత్వవిధానము మార్పుచేసి, సిస్టేను లల్లనూరు యెడల బౌద్ధాభిమానంతో వర్తించిరి. ఈపరతులప్రకార మెడంబడిక కుదురుట నుసాధ్యము. బలవంతపెట్టుట యనునది ప్రస్తుతము చాటిపోయినది.

అల్లనూరుమంత్రివర్గమువారు సంకల్పపూరితులు

డిసెంబరు 7:—అల్లనూరుపంచాయితీసభవారు ఒడంబడిక నియమముల కాశ్చర్యమునొందిరి. వారు నియమములయొక్క ముగిసే యున్నవని తలచుచున్నారు. బ్రిటిషు అధిపతీరాజ్యములు పరస్పరమెటుల ప్రవర్తించునో అట్లే సమభావముతో దక్షిణ విర్లండువారు వర్తించినయెడల దక్షిణోత్తర రెండుభాగములను కలయుట సాధ్యమగునని దలచుచుండిరి.

ఒడంబడిక జరిగినదని తెలిసినప్పుడు దల్లినునందు ప్రజలు ఆనందమునా పుకొనిరి. యెడంబడిక పరతులు తెలిసినతోడనే నుఖముగను శాంతిగను ప్రజలుండిరి. అల్లనూరువారి విషయ నన్నివిధముల సానుభూతితో శాలోచింపబడినది. దక్షిణ విర్లండువారు గూడ సంకల్పపూరితములై దలయుచున్నది. అందుచే నీ సమస్య నిక త్వరలో పరిష్కరింపవచ్చును. సిస్టేను అతివాదులీ యెడంబడికవలన నసంతృప్తులుగా వచ్చును గాని సామాన్యప్రజలయిత్ర మంగీకరించురు. బ్రిటిషు వారు, విరోధము గూడ కలతోనైన సంతకంతకార్యమును గవ్వరచిరి. శతాబ్దములనుండి యొనర్చుచున్న ఆశ్వాసమును బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞుడు సర్గి పరిష్కార మొనర్చిరి. బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞులు తమదేశముయొక్క గొప్పతనమెంత దివిడియున్నదో దానినిమాత్రము వరుసలేదు.

ఆశ్చర్యకరమగు ప్రకటన

డిసెంబరు 6:—విర్లండుదేశమునందు ప్రాంతీకాల వార్తాపత్రికలన్నియు ఆశ్చర్యకరముగ సంతోషరాల ప్రకటించబడిన రాయబారపరిష్కారముల కాశ్చర్యమును అంగీకారమును గన్పడుచున్నవి. ఈ ప్రకటనవలన లండను దల్లినుల నావరించుచున్న విచారమేము లన్నియు, నూతనకార్యములచేతల పటాపం చలై ఆనందము తాండవమాడుచుండెను.

రాయబారముల వారంభించిన 4 మాసములలోను రాజుగారు ప్రధానమంత్రిగారి నీవిషయము ప్రసంగించుటకు నిన్నపిలువనంపినది నాల్గవతూరి. సంధిసమావేశములకు వచ్చుచుబోవుచుండు సభ్యులయొకఁడు డిర్బాలోచనానిమగ్నులై పరిస్థితులక్షిప్తపీఠిని చెప్పకయే జెప్పుచుండెను. గతవారము నుండియు ప్రవహించు చున్న ఆకాశప్రవాహములు, గతరాత్రి సంధిభవారు విర్లండు సామాజ్యమున నుండు ప్రతిజ్ఞనుగూర్చి చర్చించుచుండిరిని తెలియగనే అంతరించెను. సభాచర్చచాలవకు జరిగినప్పటికి డివెలెగారు సామాజ్యమునం దుండుటకు సిమపీనుప్రతినిధులొక్కొకవలెని డైరీ ఈ రానువారుసమర్థించి వర్తమాన మందిరి. సభాంతిమున నొకమంత్రి యెడంబడిక నొకమంత్రి యెడంబడిక పరతులకులలో నొకటి పార్లమెంటు వారికిని, మరియొకటి ని, డైరీ ఈ రానువారికిని మరియొకటి క్రెయిగుగారికిని పంపెదమని నుడివెరి. ఇందువలన పరతులస్వభావము ముక్తము గావచ్చును.

పార్లమెంటు నాహ్వానించుట

వివిధ యెడంబడికను త్వరలో సంగీకారమును బెల్గాపుటగాను బ్రిటిషు పార్లమెంటువారిని సమావేశ పరచిరి. అందుచే లాయకు శాశ్వతము వాషింగ్టను ప్రయాణము నాపివేసిరి.

అల్లనూరు ప్రధానమంత్రి వాగ్దానము

డిసెంబరు 7:— ఆర్థరు హెండ్రెస్సెగారు లండనునందు పర్యటించుచు నెట్లు నుడివెరి:— సిస్టేనులు ఒడంబడికకొరకు చాలత్యాగము గనపరచిరి. ప్రధానమంత్రిగారి నొసగిన అల్లనూరును నిష్పంధము జేయుచున్నవాగ్దానము మాత్రగాని అల్లనూరువారు తాముపట్టిన కుండేలుకు మూడేకాల్చిన గూర్చుండిరి. ఒడంబడికకుగాను అల్లనూరు సమర్థింపలేదని బ్రిటిషుదేశము మహాకసం గ్రామము నదిగ జాలదు. అల్లనూరు వారు తెలిసినపరతులకుంటే చేరువ పరతుల మీద యెడంబడిక జేసికొనగూడదో బ్రిటిషువారు వీలకొరకెట్టి ఇడుమల నైనను బడుదరని దలచుటలో అల్లనూరువారు పొరబాటు పడికి కార్యకపటమువా రిట్టితప్పుల కొప్పుకొనరు.

మాపిలాల విప్లవము

నారిమకొగారి రాక

కల్లికోట, డిసెంబరు 7:— పరిస్థితులను గమనించుటకు నారిమకొగారు మలబారుకు వచ్చియున్నారు. నారిమకొగారు నిన్నుమధ్యాహ్నము కల్లికోట చేరిరి. మలబారు పరిస్థితులను గురించి అతడలిసిర్దుముగ మంజీర రామయ్యగారితో ప్రసంగించెను. ధ్వంసముచేయబడిన గ్రామముల కరడు బయలుదేరి వెళ్లు ప్రభుత్వ నియమిత సంఘము విచారించుట మండలసంఘపు భవనమునందు శాశ్వత అధ్యక్షత క్రింద ప్రభుత్వనియమిత సంఘము సమావేశ మయ్యెను. మాపిలా కైలీలను సేను మూడు పర్యాయములు తిరుగు నుండి రులులలో నెక్కించి, తీసికొనివెళ్లిరి. ఒకసారి కోయంబుత్తూరుకు, రెండు మారులు బల్లారికి, వారిని బట్టకొని వెళ్లిరి. మేము మెయిల్లలో ప్రయాణముచేసితిమి. ఒకపాడే కాస్తేనిల, రెండు రుపోలినులు చేరి వెళ్లివారము. కైలీలకు సేను తిరుగులో రెండు కోసెనెడల్పిలనిండ త్రాగుటకు నీళ్లనిచ్చుచుంటిని. పోరనూరులో తలుపులనుదీసి వాకి త్రాగుటకు నీళ్లుచాలునాయని విచారించుచుంటిని. ఒకసారి ఒలవకోటలో తలుపును తెరిచి విచారించితిని. మిగిలినరెండుసందర్భములందు ఒట్టపాళెంలో కైలీలనెట్టె తలుపును తెకచి నీళ్లనిచ్చెను మరసితిని. అప్పుడు ఒలవకోటలో కూడతలుపులను తీసివెట్టితిని. నవంబరు 12 వతేదీన సేను 17 మంది మాపిలాఖంబడిలను కల్లికోటనుండి బల్లారికి తీసికొనివెళ్లిరి. వారు మూడవ తరగతి ప్రయాణికులపెట్టెలో నెక్కించబడిరి. రెండు కూరునుండి బల్లారికి మాపిలాఖంబడిలను గొనిపోవునప్పుడు కూడ వారు మూడవతరగతి ప్రయాణికుల పెట్టెలోనే నెక్కించబడిరి. వారితోగూడ మైసూరు పోలీసులు వెళ్లిరి. కమిటీ ఇంకకొందరిని విచారించుటకు తిరిగి సమావేశమగును.

ఈనెల 7 వతేది గా. శర్యుగారు కల్యాణనగరము చేరిరి. అభివృద్ధికాళి దైర్ఘ్యముతో మాటాడిరి. ఇచ్చటనుండి శాగపురము వెళ్లెదరు.

ఆస్థుల రాయబారపు అధ్యక్షులగు సర్ హెన్రీ డాబ్బు గారు 7 వతేది ఉదయం దిల్లీ చేరిరి. డిల్లీలో కొన్ని దినములుండి పీరు కలకత్తాకు వెళ్లెదరు.

ఆర్యసమాజి వార్షికోత్సవము:—డిసెంబరు 27-28-29 తేదీలలో వాయిల్ పాడునందు శ్రీయుత చింతల రఘుశాఖ రెడ్డి వర్మగారి, భవనంబున, ఆర్యసామాజి 4 వ వార్షికోత్సవము, పండిత అదిత్యాదీ సోమశాధరావుగారి యధ్యక్షతక్రింద జరుప నిచ్చయింపబడినది. వార్షికోత్సవముతో హైదరాబాద్ జీవరక్షామండలి వార్షికోత్సవముకూడ జరుప నిచ్చయింపబడినది. యందులో మరీ సాంఘిక ఆర్థిక నైతిక అంతుదోషములను గురించి చెప్పింపబడును. ఆర్యసామాజియందు జీవరక్షా దురంధరులను దేశభక్త్యా గ్రహింపబడును, దయచేయ ప్రార్థితులు. భోజనము, బస వ్రుచితముగా యేర్పాటు చేయబడినది. ఉపవాసములు చేయువారు అధ్యక్షుని వ్రుత్తరువుపొంది చేయవచ్చును. వ్రుపనయనములు విరంతు వివాహములు జరపబడును.—జె. రామయ్య; ఉపాధ్యాయుడు చిత్తూరుజిల్లా వాయిల్ పాడు.

శ్రీమైలవరం బా.భా. తీసమాజి

మువారు బెసవాడనందు 10-12-21 తేదిగ

కనీవారమునాడు రాత్రి

ద్రావదివస్త్రాసారణం నాటకము

ప్రదర్శించురు.

తేల్పువివరం:— పురుషులకు రూ 2, 1-8-0, 0-8-0, 0-4-0.

స్త్రీలకు రూ 0-8-0, 0-4-0.

కొ. పట్టాభిరామయ్య, మేనేజరు.

నోటిసు

సేను చెప్పబట్టెనుమాత్రా సే. యెంటూ యెండుట చేతన, నాకు యెండే యిబ్బందులకేతన లేటు దివాన్ బహదూరు ఎల్లెవెర్ల జానకిరామయ్యగారు (వానిన విల్లు ప్రకారము సేను ఎగ్జిక్యూటరుగా నుండుటకు వీలకే వారు చేసిన అపాయంబుమెంటును అంగీకరింపక నడులుకొంటిని యెందు మూలగా అందరిని తెలియపరచడమైనది.

అన్నావర్మల మొట్టాచలం,
(5283) హైకోర్టు వకీలు.

కనిగిరి డి॥ ముననపు కోర్టులో

O. P. No. 41 of 1921

కూడపురి లక్ష్మీనరసమయ్య:— పిటిషనరు.

సాక్షి 1 అవస్థలపాడు మజరా మేకలవారిపల్లె—
పాదిర దివిజ్జా.

వైసెంబరులో పిటిషనరు తన భర్త యగు లేట్ కూన పురి రామకృష్ణయ్య తాలూకు దాకీలు వనూలు చేనుకొనుటకుగాను వాచ్చు సర్టిఫికేటు యిప్పించవలసినదిగా పిటిషన్ దాఖల్ చేసియున్నది. ఈ పిటిషన్ విచారణకుగాను 6-12-1921 తేది వాయిదా వేయబడుచున్నది. గనుక యెందు విషయమై ఆక్షేపణ అన్నవారు నడత తారీఖున కనిగిరి కోర్టులో 11 ఘంటలకు హాజరై తెలుపుకొనవలెను.

పరగంటి నరసింహారావు,
2-12-1921. (5283) పిటిషనరు ప్లీడరు.

కొ. కోలది ప్రతులు మాత్రమే నిలవయున్నవి.
వలయువారు త్వరపడుడు.

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని

ప్రతి 1-కి నెల రూ. 1-12-0, వి. పి. గా రూ. 1-2-0.
సేతు బ్రదర్సు, మైలాపూరు, మద్రాసు.

ఆత్మహత్య సిద్ధాంతము

వైశిష్టికో సర్ ఆత్మహత్య సిద్ధాంతము పూర్వమున నొక వ్యాసమునం దిట్లు వ్రాసిరి.

సామాన్యముగా వైదియై తిరిగి నాత్మహత్య నొనర్చుకొనెదరు. చిరకాలమునుండి వృద్ధి నొందుచున్నట్టియు, వశమునందును మృత్యువశమున నాచేయుచున్నట్టివై జనించును. అందుచే నదినిద్యము, మిక్కిలికాధకరమైనట్టియు, నివారించక కష్టముగానట్టి కార్యమును అంగవైకల్యము మొదలగునవిగాక మిక్కిలి కష్టములను కలిగించుచున్నట్టి కార్యము నొనర్చుకొనెదరు. అట్టిస్వల్పవిషయముల కట్టి కృత్యము లొనర్చుకొనట సరిగాదు. ఇతరదేశములకు నలసబోయిన నెట్లు బ్రతికియేయుండుమో అట్లే మృతికొనినను జీవించియే యుండును. ప్రపంచమందు బ్రతికియుండుటనుండి తప్పించుకొనుట చాల బాగుండునని తోచును. కాని యిది యశశ్యము. ఈ కార్యము చేయుటకకష్టము. ఈ విషయము దృఢముగను, సరిగను మనము లక్ష నాటివయెడల-సఖము వచ్చినను దుఃఖము వచ్చినను ఒక మారు జీవము నిచ్చిన తరువాత నది యెల్లకాలమును నుండునని తెలిసిన తరువాత-సామాన్యము లగుకష్టములను తొలగించుకొనుటకుగాను అగోచరమగు ఘోరమరణాంత రావస్థను బొందనొందదు. ఈమరణాంతరావస్థను గురించిన భయము వలన నేజ్ఞానము కొంచె ములోచించెదరు. దీనినే హామెలు వ్యాకాషేష్నియరు మహాశివ తెల్లడిచేసెను.

రసాయన శాస్త్ర విద్యార్థి

ఆత్మవిచారమును బఠించి నేనువ్రాసిన వ్యాసముల జదివిన వారు, ఆత్మహత్య నొనర్చుకొనినవారితో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు నెప్పడైన జరిపిరియని నన్నడుగవచ్చును. అవును, నేనుత్తర ప్రత్యుత్తరముల జరిపితిని. మిక్కిలితెలివగు యావను దొకడుండెడివాడు. ఆతను రసాయన శాస్త్ర మధ్యసింహముండెడివాడు. మంచివోధకుడు. తన శాస్త్ర సంబంధమైన కష్టములగు విషయములనుగురించి అనారోగ్యకరము లగు గంటలయందు గూడ సభిక్తమతో కృషి సల్పుచుండెడివాడు. ఆతను చాల నాదార్యవంతుడు. ఆతనికంటే ధనమును తృప్తిప్రాముఖ్యము జూచెడివాడును, ధనమునతి తృప్తియుగ వ్యయమొనర్చువాడును నాకు గాన్పించలేదు. ఈసంబంధములగు విచారములనిని బాధించుట లేదు. ఆతను తనవిద్యసభిక్తత్రాధాభిప్రాయతో సభ్యసింహుడైనాడు. అధికముగ విద్యగడింపవలెనని స్వల్ప యాశ గలడు. యాశ స్వల్పముగా కపోత మున్ను. కాని నేనెట్లు ధైర్యచిత్తిని. ఆతనికి పునర్జన్మయందు నమ్మకములేదు. మతమునుగురించి ఆతనికేమియు తెలియదు. నాకుమాత్ర మతని కట్టియున్నటుల దెలియదు. అతను యోగిగాడు. కాని అతనికంటే దయ గల వాడును గద్దూరు దయ ముగలవాడును, మరియొక డుండజాలడు. అట్టి తరితరములను నున్న కారణమెద్ది? తన ఆశల సఫలములుగ జేసుకొని తన విద్యయందధికపాండిత్యమును సంపాదించలేకపోతిమను నిరాశ యొక్కటి దప్ప మరియే ఇతర కారణమున్నట్లు నాకు గోచరింపలేదు. ఆతను రసాయన శాస్త్ర పరికరముల కాలయందే నివసించును. నిద్రించును. కాని ఆతనికి గణితము తెలియదు. మా మాటల పాఠకాలముల జెప్పు వానికంటే యంతకెక్కువ యేమియు తెలియదు.

ఇదియేనా ఆతనిని బాధించినది? లేక యాతని రక్తమునందైన కళంకముగలదా? నాకు దెలియదు. కాని దేశసంచారస్థమయమున ననేకకార్యములు లాభము ఆత్మహత్య గావించుకొన నెత్తించి తుదకు తన ప్రయత్నమున జయించెను.

స్వస్థత నొందుట

తరువాత నాతనికట్టి యనుభవములు గలిగెను? నేనెట్లు (ఖంబువీలకు) స్వత్వరక్త నేర్పుపాఠకాలయందాదెడుంచుడెను. మిక్కిలికాదలము నాతో మాటలాడుట కేరెంచెను. కాని వెంటనే యాతడు తిరిగి తీసికొనిపోయెను. అప్పుడినుండియు తిరిగి నేనాతనితో సంభాషింపలేదు. తిరిగి నిజపథమును ప్రవేశించెననియు పరిభ్రమమునకంటే నదిస్పష్టముగా తనతత్వముదెలిసికొని స్వస్థత నొందెనని నమ్మెదను. అతనికి శాంతిలుగుగాక.

ఆత్మహత్య నొనర్చుకొనిన ఇతరులతోగూడ నేనుభాషించితిని. భ్రాంతిచే నిట్టి కృత్యమొనర్చిన యొకరిద్దరు చాల కష్టపడతాయందున్నారు. వీరు కొంచెము దయతోడనే జూడబడుచున్నారు. తేనెమునకు మూత్రము నష్టమొనర్చునవి కొన్ని కలవు. ఫిరంగిగుండ్లను మందుగుండుసామానును అట్టివానిలో జేరును.

కొయలిషక ప్రభుత్వము

రాబోవు సాధారణ యెన్నికలు

ఇదివరకు 'లాబ్ ఛాన్సెల్' చేసిన వెరిబర్న్ ప్రభుత్వ 'మాండ్లెర్ గార్డియన్' పత్రిక కిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

అయ్యా, బ్రిటిష్ సార్ల మెంటు మారిపోవునని వదంతి కలదు. ఇది నిజము గావలెనని నాకోరిక. ప్రభుత్వమువారు తమ రిడివరలో సభ్యసింహుల దురలవాటులనుండి తొలగి, తమపక్షము వారి లాభముకొరకు కాక ప్రజలవాంఛలను సాధ్యమైనంత త్వరలో గ్రహించుటకు గాను సార్ల మెంటును మార్చుచేయు దురనిగూడ గోరుచున్నాను. ఏలనన త్వరలో సమాప్తి చేయవలసిన కఠినమైన సమస్యలనేకములున్నవి. వీనిని సరిగ నిర్ణయించుట యందు సామ్రాజ్యభావిధితి యాధారపడియున్నది. సాధారణ యెన్నికల మూలమున ప్రజలందరి సమ్మతిని బడసిన గాని మనపక్షతి చక్కనిది గాజాలదు. మనము హిందూదేశము, ఈజిప్టు, ఏర్లాండు సమస్యల తేల్చునెను. (ఫ్రాన్సు జర్మనీలలో మనసంబంధములను నిర్ణయింపవలెను. మనస్వదేశములో సుదోష్టము లేక నల్లాడు కాక సమస్య మన యార్థిక సమస్య ఇవన్నియు నిర్ణయింపవలసి యున్నది. రాబోవుయెన్నికలు బహుముఖ్యమైనవి. కాన యెన్నికదారులకందరికి వైసమస్యలగుర్చి విశ్రులముగ తెలియజేసి, వారు తమయెన్నికలలో మనహితముపథితిని నేర్చుతో నిర్ణయించుటలు చేయవలెను. మన హితవృత్తులు, సామ్రాజ్యములో మన ముఖ్యమైనవారిని నిలబెట్టుటయు వచ్చేయెన్నికలమీద సాధారణపడియున్నది. కాన వైసమస్యలగుర్చి మన కేంతవరకు తెలిసిన దెంతకెక్కువగ నున్నదియు, అందువలన మృతి బృందములో లేని పురుషుని కేవలమస్యల నిర్ణయించుట యెంతకష్టమో విచారించుటయే ప్రతియెన్నిక దారునకు నవసరమై యున్నది.

ప్రజాప్రభుత్వముల గ్రుడ్డిపాతముగ ప్రోత్సము చేయను. ప్రజాప్రభుత్వములుగూడ నిరంకుశ ప్రభుత్వములవలెనే తపస్యల చేయుచుండును. కాని ప్రజాప్రభుత్వములలో తపస్యలయొక్క భరితములు తెంటునె గ్రహించి తపస్యలద్వైకాగలరు. మిగత సంగతులకంటే యుద్ధములవలన నష్టకష్టము లెల్లపుడును తనవై న బ డు న ని ప్ర జా ప్ర భు త్వ ము ల కు తెలియును. మనుష్యులు కనిపొయినను, ధనము వ్యయమొన నామాన్య ప్రజలనుండేయే. ఇందువలన విదేశాంగవ్యవహారములమీదను మనల ననేకపర్యాయములు కష్టములలో యుంచిన రాయబారుల ప్రవచనములమీదను సాధారణ ప్రజలకధికారముండవలెను. మనదేశముల పక్షపాలనమై జాతీయసమస్యలను మరచియుంటుచేత వారికి వారిబాధ్యతను కనబరచుట కష్టమే. మనదేశమునకు సంభవించిన కష్టములన్నియు, యుద్ధము సహా, యీ పక్షపాలనమునకాత్రము మూలముననే వాటిలెను. నాపక్షము ఎదిరితము అని యెవ్వరును నేడు తలచెట్టెగూడదు. ఎన్నికదారులు నిర్ణయింపవలసిన సమస్యలను గూర్చి వారికి నర్హమైనవార్తల తెలియజేయుటవలనము. ఇదివరకు, సార్ల మెంటులోగాని యితరప్రజేతములలోగాని మృత్యులు చెప్పకంగతుల మీదను, ఇట్టిసంగతులవై నెద్దమనుష్యులు పర్యావరణములలోను పత్రికలలోను చేయు వ్యాఖ్యానముల మీదను మనసాధారణపడి యుంటిమి. కాని యిప్పుడవి దొరకకున్నవి. ఇప్పుటి కావచ్చునట్టి యావిషయమున నిరుపయోగముగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారు చెప్పిన దంతయు నామోసింతుటకు గాను మృత్యులపక్షమువా ధిక సంఖ్యకులున్నారు. వీరందరు 1918 లో నెన్నకొనబడిరి. అప్పుడు జర్మనీని ప్రభుత్వమువారు జయించిరిని ప్రజలతృప్తివాదులు నుండిరి గాని మన జయముయొక్క ఫలితము లప్పటికి తెలియలేదు. అప్పటినుండియు నుమారు 25 చిన్న యుద్ధములు జరిగినవి. వినోపాయం దంతయు నశాంతి ప్రబలియున్నది. మనదేశములో నిరుద్యోగుల సంఖ్య హెచ్చుచున్నది. మనయాదాయమునకు మించిన ఖర్చులలో మునిగి యుంటిమి. పరానువారి కార్యకమముల నన్నిటి నామోసించుచుంటిమి. ఇందుకు తగిన ప్రతిఫల మెన్నడును కలగలేదు.

వీని ఫలితములను తప్పించుకొనుటకు ప్రయత్నించిన యెడల జీవునకు ఎత్తైన కష్ట ముండదు.

ఆత్మను బాధించునవి కొన్నిగలవు. ప్రపంచమున ఆత్మ యందుండు హావములు సవరింప నెత్తించవలెను. ఆత్మహత్య ఈహావముల నశింపజేయజాలదు. మీరు మిక్కిలి వాని నెక్కువ జేయును. అందువలన కష్టములును పాపఫలితములును సంభవించును. ఎప్పుడును, ఏవిషయముననుగూడ నిరాశ జెందకూడదు.

ఇప్పుటి మృతి బృందము తమ హద్దులను దాటిపోయినారు. వారి నెదిరించుపక్షముయూ, యసలేలేదు. ప్రభుత్వకార్యముల విమర్శించుటయును లేదు. ప్రభుత్వము చేయుచున్న దానినిగూర్చిగాని చేయదలచిన దానినిగూర్చిగాని యడుగుట మొదలేలేదు. సంఘభావము లేనందున వీరి నెదిరిపక్షముని పిలువవలసివచ్చినదిగాని లేకున్న పిరునుమృతుల నామోసించువారలే. ఏలనన వీరందరు నేకమైనప్పుడు ప్రభుత్వము నామోసించురు. తమలో భేదాభిప్రాయములున్నప్పుడు నోరు పెదబురు. ఇంతకన్న పిరికివారైన ఎదురితము నెప్పుడయ్యాడలేదు. వీరివలన మన కేనహావము చేకురజాలదు.

కనుక మనము పత్రికలవలని సహాయము నపేక్షింపవలయును. కాని పత్రికలకుగూడ పూర్వపు పత్రిక వృత్తి వృత్తి మాంచెప్పరు గార్డియన్ తప్ప యితరపత్రిక లన్నియు నెన్నారన చేయుండి వచ్చు అధికారులవార్తలతప్ప నేమియు వ్రాయుట లేదు. పత్రికలన్నియు పక్షపాలనములే. నార్తక్స్ ప్రభుత్వ ప్రశ్నకులు స్వతంత్రించి పనిచేయుచున్నారు. కాని జర్మనీదేశమునందలి యాన్స్ట్రాయ పరామలయందు పక్షపాతము నుండుటచేత వారిపని రాణింపకున్నది.

తరువాత, చాలమంది మనము నానాభాతిసమితియందాధారపడి యుండవలసినదిగ గోరుచున్నారు. ఈసమితి చాల యువయోగకారిగ నుండవలసినదే. కాని యిది ప్రారంభమునే హాసపాదు పెట్టికె. నైటిషియా విభాగము నామోసించినది. ఆ దేశముల యాశయముల నడగ ద్రోవుటవలన నీసమితి యొకపాదేశముల మనముల నాకర్షింపజాలదు. అమెరికనుల సమృద్ధి చూపియున్నారు. ఇది విచారకరమేగాని దీనికి తగు కారణము లేకపోలేదు.

మన కెందుకని యూరపున్న నేమియు లాభము లేదు. విచారపడిన పనికాదు. మనోనిశ్చయమువలన మనకష్టములసాధింప గలము. విషయముల గ్రహించుట మన ప్రస్తుత ధర్మమై యున్నది. సాధారణ యెన్నికల కంటే మనలను రక్షించుమార్గ మింకొకటి లేదు. అప్పుడు యెన్నికగోరువారు తమ యభిప్రాయములు వెల్లడి చేయ గల్గుదురు. ఎన్నికదారులు గ్రహింపగల్గుదురు. ఇంకను రహస్యపు టాడంబడికవలన పరామలకు ఋణ పడియున్నామా? ఇంకా జర్మనీనుండియును బాగు లాగుకొనుచు లైనులోయ నాక్రమించుచు, జర్మనులను తీవ్రదేశకు తీసివరవలసివేనా? మెనపాటెమియా, సిరియా, పాలెస్టైనులయందు మనసిపాయిల చంపుచుండవలసినదేనా? జన్మనీలోని జన్మలను, ఆస్త్రియాలోని జర్మనులను, ఏకీభవింపకుండ చేయుచుండవలసినదేనా? ఈయిషయములను అన్నయలేక మాడుచున్నారు. వారిపరిశ్రమలు వృద్ధిపొందినగాని మనఎగువతి వ్యాపారము సాగదు. లండన్ సంధిపరతుల మించిన యెడంబడికలు ఇటలీతో నేమైనను నకు గలవా? సర్వియా, రుమేనియా, జపాను వాగలతో మన కెట్టి సంబంధము నిలిచియున్నది? వీటి నన్నిటియందును మృత్యు లెట్లు నడచుకొందురు? ఇవన్నియు మనకు ధన, ప్రాణ, నష్ట వాయములుగావా? మన యార్థిక సమస్య యెట్లున్నది? ధనమెక్కడనుండిరాగదా? ఈసంగతులన్నియు నెన్నికదారులకు విశేషికరించివెనుక యెన్నిక లేపదతి ననుసరింపవలెనో నిర్ణయింపవచ్చును. కావచ్చు సభవారును పత్రికలును తమధర్మముల త్యజించినను, బహిరంగసభలు, ఉపవ్యాసములు వీరిమూలమున కావలసిన విషయముల గ్రహింపగలము. ఆలస్యము కాకముందు మేల్కొనవలెను. లేకున్న యంతాయుధములు, ఖర్చు తప్పవు.

నోటీసు (2274)

ఇందువలన సకల జనులకు తెలియజేయడ మెరువగా యాగిరి సంకేతము చేసిన నేను క్రిందే ఖచ్చిత్ర పుల్లంపేట ఆవ్యాయ తాతయ్యగారికి దత్తుపుత్రుడను. ప్రచారికి బాకీదారులు వారి బాకీలను నా పుత్రులైనదే ఇతరులకు ఎక్కిరికిని చెల్లించకూడదు.

అ. వ్య. తాతయ్యగారి పిచ్చిబుద్ధి, 23-11-1921. పుల్లంపేట.

నిష్ఠముగ తయారుచేయబడిన కాస్త్రీయ ఔషధములు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా కంపెనీ ను. మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 13, హాల్స్ నో. 3, హామెల్స్ డ్ - మదరాసు.

జాబులు

ఆంధ్రశిల్పకళాశాల, గుంటూరు

ఈ కళాశాల అయిదువత్సరములనుండి పనిచేయుచున్నది. సాంకేతికములను బోధించుచు, వా-రా-రా-శ్రీ జాగ్రత్తగా వర్ణనలు చేయుచు, దానిని యాదరణతో పరిశీలించుచు, యేర్పరచుచున్నది. శిల్పకళను నిర్మించుటకు క్రమసామానులు కొద్దిగా చేర్చబడినవి. ఆంధ్రసామ్రాజ్యము యీ శిల్పకళాశాల భవననిర్మాణమునకు ధనపరికరముల సహాయముచే తోడ్పడుచు దీని కోరుచున్నాడను.

నూ నరసింహం

కళాశిల్పి.

ఒక మనవి

అనంతపురం, బెల్లారి, కడప, కర్నూలు, జిల్లాలలో పుష్పత్తియగు మాది యాకత్తు యిదివరలోనే విదేశ వర్తికులు యెక్కువధరలు చేక భరిమకు తీసుకున్నారు. ముందురాబోవు దూదిపంట విషయమై యిప్పటినుండియే వాండ్లు రయితులకు దూదికరకు బయోనా లిచ్చుచున్నారు. యీవిషయమై స్వదేశాభిమాను లెవ్వరున్న యేలాటికథ పుచ్చుకొనకట్లు గానపడదు. దయచేసి యిప్పుడైనను శ్రద్ధ తీసుకుని యీ నాలుగు జిల్లాలలో దూదిపంట గ్రామములకు ప్రచారములను పంపి ముందు పండ్లదూదిని విదేశ కంపెనీలకు ఇవ్వకుండా రయితులకు బోధపరచుటగా చేయవలయును. ఈ విషయమై ప్రతిజిల్లా కాలెగెసుసంఘమువారు యేజిల్లాల వాండ్లు ఆయా జిల్లాలలో, కట్టుదిట్టము చేయవలయును.

స్వదేశాభిమాని.

రంగు పేయిట

గన్నేరుపువ్వుచాయ

తోగరనేరుయొక్క చెక్క మూరలు 12 టికి 1 పి. కె. యీచెక్క సెత్తగా నూకవలయును. (ఎంతబాగుగా నూరి తే అంతమంచిది) అరసోలెడు నూనె అందులో కలపవలయును. బాబరాయిగింజలు 4 బును, కలిపియుంచేది. చునము చేయ బూనిన బట్టలు మంచినీళ్లలో తడిపి తు రిల పటోనీళ్లలో 8 గంటలకాలము నానపెట్టవలయును. పిమ్మట పిడిచి యీ నూరిన రంగుముద్ద నీళ్లలోకలిపి, పటోనీళ్లతో తడిపి పిడిచినబట్టలు చేసి ఆర్కాత్రి రంగు నీళ్లలోనెయింపి మరునటిదినము కొద్దిగా నుమారు 1 గంటవరకు వుంచవలయును. రంగు తక్కువకావలసిన ఎడల కొద్దిసేపు నేయవలయును.

N.B. బట్టలు మంచినీళ్లలో అనివానినాన, ఆలా కాక పోయిన పటికినీళ్లలోఅయిన నానచేయవచ్చును. తోగరనేరు, అందులో గరపకేల చెట్టుచేరు చాలవలసింది.

తురగా మాణిక్యరావు

పిట్టల వేమవరం.

భారత జాతీయపాఠశాల

హిందూపురము.

వై.పేరన నాకపాఠశాల, హిందూపురమునందు, ఈనెల ఒకటవ తేదీనాడు, శ్రీయుత ఆర్య నారాయణమూర్తిగారి గృహమునందు స్థాపించబడినది. కొందరు యువకులు, దేశభక్తుడయినవై.పాటుబడుటగాను ఈపాఠశాలను స్థాపించి పని చేయమొదలిడినారు. బాలరుకు జీతములు లేవు. దేశభక్తికులను సరించి, సామాన్యబిషయ జ్ఞానమంతయు దేశభావయందు నేర్చుటయే ఈపాఠశాలయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ప్రతిబాలుడు ను హిందీభాష నేర్చుకొనవలయునని నిర్ణయము. సంస్కృత భాషాజ్ఞానము గూడవలయునన్న నేర్పుట కీపాఠశాల సిద్ధముగ నున్నది. వైభావలయందు పరిచయముగల యుపాధ్యాయులిండు పనిచేయుచున్నారు. పాశ్చాత్య భాష సామాన్య జ్ఞానముగూడ నలవడ జేయుటకై ఈపాఠశాల సిద్ధముగానున్నది. వెయ్యేల స్వభావ స్వమత చార్య వ్యవహారములందు బాలరును సెం పొందింప జేయుటయే ఈపాఠశాల గమ్యస్థానము. ప్రభుత్వోద్యోగముల నభిలషింపక స్వతంత్రమీద నాధారపడి జీవించువారి సంఖ్యయే. ఈగ్రామమున నెక్కుడుగు మండటవలన ముగ్రామమున కిట్టి పాఠశాల యత్యంతవశ్యకమనట నిర్వివాదాంశము. ఇట్టి పాఠశాలను స్థాపించుట మా హిందూపుర గ్రామ వాసుల ప్రభుత్వ కర్తవ్యము. ఈ నవయుగమునందు భారతదేశాభ్యుదయకార్యనిర్వహణ భాగమంతయు రాబోవు సంతతిమీద యాధారపడియుండగలదు. అట్టి మహోత్సాహముగు భారమును

వహింపబోవు బాలరును తగుసమర్థులుగ నొనర్చుట ఇప్పటి తలిదండ్రుల ప్రథమ కర్తవ్యము. తమ బాలరును వైభావతీయ పాఠశాలకు పంపుచు, పాఠశాలను పోషింపుచు, తమ ధర్మమును నెరవేర్చి, కృతకృత్యులగుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాడను.

టి. గురుమూర్తి

నెల్లూరి నాయకులకు నోటీసు.

నేనును, గుంటూరి వెంకట సుబ్బయ్యయును మరియొక ప్రచారకుడును, తాలూకాలో నందిపాడు కంపసముద్రం, రేంజీ లలో ప్రచారమును జరిపి సంఘముల నేర్పరచితిమి. దోరణాల సర్కిల్ లో మేమున్నంతకాలము ఆప్టేషన్ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు, యం. పురుషోత్తమ నాయకుగారును వారి జమానున్న ఈపాకిని బూని గ్రామగ్రామములకు మావెంటవచ్చిరి. జిల్లాలో సంతటాలేని యీ వింతచర్యను వారవలంబించుటకు కారణము తెలియదు గాని, వారి సర్కిల్ లో అడవులు విశేషముగా నుండుటచేత ఆయన పోలై న, వారి సహాయమున అడవి జంతువుల కలిసి భయములేక ప్రచారము చేక్కగా జరిగెను. ఈ సహాయమును జేసినందులకు వారు వందనీయులు. ఇంతియ గాదు. మరికొన్ని విధములలో గూడ వారు తమ ప్రతాపమును జూప బూనుటచే, దౌర్జన్య రాశిత్య సహాయ నిగ్రహ మా జిల్లాలోగూడ త్వరలో బలపడుటకు తోడ్పడుచున్నారు.

మేము ప్రచారమును జేయుచున్నాం, సింగపల్లె, కంప సముద్రం గ్రామములలో కాజుద్రోహమును మాట్లాడినట్లు రిపోర్టు చేయగా, జిల్లా మేజిస్ట్రేటువారు 124 ఎ; 158 ఎ వి. సి. సి. సెక్షనుల క్రింద మాకు నోటీసులను పంపియున్నారు. నిజ స్థితిలో సింగపల్లెలో జరిగిన సభలోనికి యే సబ్ ఇన్స్పెక్టరును వచ్చియుండలేదు గాని పూర్తిగా చదువురాని ఒకజవాను మూలంపచ్చి కాగితమును కలమును బూని వ్రాయువానివలె నభినయించుచుండెను. ఈజవాను మాయాపవ్యాసమున నెంతటి రాజుద్రోహమును కనిపెట్టగల రాజనీతి పరుడో చదువరులే యూహించుటగా. ఇట్టి సి. వి. డి. రిపోర్టులను నమ్మి మా వై సెక్షనులతోటి చేర్చి పంపిన శుభలేఖను 11-12-20 లేదీ ఉదయం, ఉదయగిరి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు వారు, (యెన్, యి. క్రిష్ణమూచారిగారు) చేబూని చినమాచనూరులో నేను నిద్రచుంచుమీదనే ఉండగా వచ్చి నిద్రలేపి నాచేతికిచ్చెను. వారు చలిముసుకుకప్పుకొని యుండిరి. దుస్తులను ధరింపలేదు. వారి వెంట వారివలెనే దుస్తులనే ఒక హెడ్ కాప్స్ లిలను మరొక జవానును వచ్చియుండిరి. ఆర్డరు మూలము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు చేవ్రావతో నుండెను గాని వచ్చినవారు ఖ్యూతము తమకు విధించిన దుస్తులను ధరించలేదు.

శ్రీముఖము నతి సంతోషముతో విప్పిచూచుకొగా అందు నానిందు పేరునకు బదులుగా 'చాబ్బల లక్ష్మీనరహు' అని మూత్ర ముంచుటచే దాని నంగీకరింప నైతిని. అంతట ఇన్స్పెక్టరువారే ఒకక్షణము జిల్లా కలెక్టరు పదవి నలంకరించి, దోరణాల ఆర్డరులో తాను దిద్ది సంతకమును తెట్టి తిరుగా నిచ్చెను. అవసరా నవరములన్న బట్టి సందర్భాను సారముగా వారి పదవులను వీరు, వీరి పదవులనువారు ఆపూడవ్వకు ఇచ్చి పుచ్చుకొను వాడుకగూడ ప్రభుత్వాధికారులకు గలదు గా బోలు! ఇట్టి వింత లెన్నియో నానాటికి బయలుపేరు చున్నవి. శ్రీముఖము నంగీకరించితిని. తెచ్చినవారిని నమ్రచనములచే సత్కరించి పంపితిని. అందు డిసెంబరు 10 వ తేది నెల్లూరి కలెక్టరు యెదుట హాజరుగావలసినట్లు ముహూర్తము పెట్టబడి యున్నది. ఆపుణ్యదినము కై యెదురుచూచు చున్నాను.

చేజెర లక్ష్మీనరసింహారావు.

11-12-20.

గోదావరి యేజిస్సీ మహాజనసభ

తీర్మానములు

(1) నాగపురములో జరిగిన అఖిలభారతదేశీయ మహా జనసభవారితోను, అఖిలభారత సంఘ కార్యనిర్వాహక సభల వారితోను ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాజనసభ ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోప సంఘకార్యనిర్వాహక సంఘసభల వారితోను, యితరరకు ఆమోదింపబడిన యాశక్తు తీర్మానములను ఆమోదించుచు యే జిజ్ఞాసి ప్రజలుగూడ అమలులోనికి తెచ్చుచు శాంతిపడతులమీ దను స్వరాజ్యము రాబోవు దేశీయ మహాజనసభలో స్థాపించుటకు యీ ప్రాంతము సంసిద్ధముగా నున్నదని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(2) గోదావరి యేజిస్సీప్రాంతమును, గంగా విశాఖా పట్నం యేజిస్సీప్రాంతములను కలిపి మదరాసు దొరతనము వారు ప్రత్యేకముగా యేజిస్సీజిల్లా చేసెయున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రజాతీయోపసంఘము వారుగూడ దాని నామోదించి యున్నారు. యీ యేజిస్సీప్రాంతములో పోలవరం తాలూకాను పశ్చిమ గోదావరిలోను మిగిలిన గోదావరి యేజిస్సీని గోదావరి జిల్లాలోను కలుపుటకు యీసభవారు ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘము వారిని కోరుచున్నారు.

(3) కల్లుపాటల సందర్భములో యీ యేజిస్సీప్రాంతము లందు ప్రబోధము తక్కువగానున్నను, అధికారులు ప్రజల సెంత ప్రోత్సాహపఱచినను యీ ప్రాంతపు ప్రజలుగూడ కల్లుపాటల పాడ నందులోకి సభవారు వారి నభినందించుచున్నారు.

(4) కన్నాపురగ్రామంలో కల్లుపాటలు పాడినప్పుడు దొరమామిడి వాస్తవ్యులయిన ఒక కలాకాలీ గవర్న మెంటు రివిన్యూ యినస్పెక్టరు దౌర్జన్యముగా రొమ్మున రక్తమువచ్చినను వదలక జుట్టుపట్టుకొని కోడ్డుమీదపడవైచి లాగి కనాశ్శిలు దారుయొద్ద నిలువబెట్టి పలువిధముల పాడుమని బుజ్జగించినను, బెదరించినను పాడనందులకును అసహజవాదుల మాటలవిని శాంతమునహించి చార్జివగై రావర్చులు జరుపకుండుటవలనను యీసభవారు వారి కనేక కృతజ్ఞతాపదనము లాచరించుచున్నారు.

(5) ఇచ్చటి రివిన్యూ యినస్పెక్టరు కల్లుపాటల సందర్భ ములోను సహాయనిరాకరణ సభలలోను దౌర్జన్యము పురికొల్పి, తిట్టుట కొట్టుట మొదలగు దుండగములకు దిగిను ప్రజలు శాంతము వహించినందులకు యీసభవారు అభినందించుచున్నారు.

(6) చోడవరం డివిజన్ డిప్యూటీ తహశీల్దారు శరభ వరం గ్రామ కాపురపులును క్షత్రియులును అగు పుల్లంరాజు గారిని ఆకారణముగా కొట్టినను వారు శాంతము వహించినందు లకు యీసభవారు వారి నభినందించుచున్నారు.

(7) ఈ యేజిస్సీప్రాంతములో కలనధికముగా నుండుటచే అఖిలభారత సంఘమువారినుండి యివ్వబడిన ధనములతో నెక్కువభాగము యీ ప్రాంతములందు స్వదేశీయద్యమము బల పఱచి రాట్టములు మగ్గములు నెలకొల్పి కలపు నివారణచేయుటకు యేర్పాట్లు చేయగలందులకు యీ సభవారు రాష్ట్రీయ సంఘమును కోరుచున్నారు.

(8) గ్రామసంఘములలో పాపలాయిచ్చి కాలెగెసు సంఘసభ్యులుగా చేరినందులకున్న, యిచ్చటి యుద్యోగులకు భయపడక ప్రచారములు వచ్చినప్పుడు వారికి సౌకర్యముల నేర్ప ర్చినందులకున్న, యేజిస్సీ యధికారులచే రాబడిపన్న నోటీసులను, స్వాసైన్యకేసుల సమయలనుపొందియు భయముజెందక అసహాయోద్యమమునకు తగు సహాయమొనర్చుచుండెన వారి నభినందించుచు లెదితరులుగూడ అట్టిభయము జెందకుండుటగాను యీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

(9) ఈ యేజిస్సీలో 144 సెక్షను నోటీసులు నుమారు 12 గుర కిచ్చుటచేతను, నుమారు 200 మందికి రాబడి పన్ను నోటీసులు జారీచేయుటకుచేతను, నుమారు 80 మందికి న్యూనె న్ను నోటీసు లిచ్చుటచేతను, అసందర్భమైన కోఆపరేటివు మీ టింగులు పెట్టించుటచేతను 144 సెక్షను యేజిస్సీ మహాజనసభ పోలవరంలో జరుగకుండ గ్రామము యావత్తు వర్తించునట్లు చేయుటచేతను, మొదలగు నిర్బంధవిధానముల నేవలంబించి య సహాయోద్యమమునకు మిక్కిలమగు సహాయోత్సాహముల గలుగజేయుచున్న మహమ్మదీయ పోదరులగు డిప్యూటీకలక్టరుకును వారి ముఖ్య అనుచరులకును సత్వరము స్వరాజ్య ప్రాప్తి కలుగుటకు యీసభ వారీశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నారు.

(10) ఈసభ జరుపు ప్రయత్నములో సహాయము చేసి యీ యేజిస్సీ డివిజన్ వారికిని వంగలపూడి సింగవరం చినకొం చేర్పూడి రాజుపాలెం తీతనగరం మొదలగు యితర తాలూకా గ్రామవాసులకును యీసభవారు నేక కృతజ్ఞతాపూర్వక పదన ము లర్పించుచున్నారు.

పునులూరి కోదండ రాజయ్య
అధ్యక్షుడు.

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతావ్రమాలు 2942

(5) శాశిపట్నమునకు దుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలువారి కులెమాన్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రవర్తించును.

కపాల్ } రాజానరేంద్ర
14-5-22 } సర్ జంగ్ ఆఫ్ నేపాల్

ఇదే మంచి సమయము

నీమకమలాల పుష్పరాగముల కెంపుల బంగారునగలున్న వెల సరసముగాను
వని శుద్ధముగాను దొరుకును ఒకసారి కొనిచూడండి.

పుష్పరాగము బిళ్ల రూ 75	లోలాలకు రూ 70	చందనము రూ 80 ఒంటిరాయి పోగులు రూ 85	వేసరి రూ 15	బులాకు రూ 20
గంగరము రూ 80	ఉంగరము రూ 90	క్రావతు రూ 20	ముక్కుగట్టము రూ 7	ఉంగరము రూ 10
				కన్యలు రూ 45

(018) కోటా మునిరత్నం శెట్టి అండు నమ్మ, 217, వైశాలిపాఠ - మదరాసు.

అమృతము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నము

ల నగలును, యితరవస్తువులును,
వాపసుచ్చివృత్తుకొనివైకమయ్యవరున
ఉమిడి - రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్

నగలు వాణ్యముగాను పూచీతోడను కలియైన ధరలకు
తయారుచేసి విక్రయించుట వుంచుదును. తయారున
లేనివాటిని అతి క్షిప్రముగ జర్రున మేరకు తయారుచేసి
యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్రుయిచ్చి నగలు తయారు
చేసికొని వారివలన మానవ్యకము తెలిసికొనవచ్చును.

మలయ చందనము

గనేరియా అను పెంగోగమునకు వేరారును
వర్ణములేదు. పిల్లికాశీలో వనితలు
ఎఱుపు, తొలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల పెంగోగమును మూడు పూ
టలలో మాన్యును. స్త్రీలకును
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోధము.
దట్టి 1-కి వెల 2-4-6
1 చందీ (మలయచందనమున కనుపానము) కౌన్సు 8-0-0

1922 కేలండరు 1922

రంగుల చిత్రపటము. ముద్రలు మూటగట్టుచున్నది. వా
రములు తెనుగులో నున్నవి. వెల 1-కి 0-8-0, దజను 2-0-0
ఒకటి కావలయువారు 4 అణాల పోస్టుచీట్లు పంపవలెను.
వాణింగికి తప్పక కొరవారికి పోస్టుచార్జి అధికమును.
ప్రతియింట నుండవలసింది. కొలదిప్రతులే యున్నవి. (1201)
గంధగృహార్చన, రాయవరం, (గోదావరి)

చందనాదివటి

చందనాదివటి:- ప్రమేయకోగమును బోగొట్టును.
చందనాదివటి:- జ్వాలాంకమేహము (పె) కోగ
మును అతిక్లిష్టముగా బోగొట్టును.
చందనాదివటి:- మూత్రవాళములాని ప్రణయమును
బోగొట్టి మూత్రము వారీయగునట్లును మంట
లేకుండచేయును.
చందనాదివటి:- మూత్రాశయమునకు బలము గలి
గించును.
చందనాదివటి:- స్త్రీలకు ప్రాప్తించిన జ్వాలాంక
మేహము (పె) కోగమును బోగొట్టును.
చందనాదివటి:- స్త్రీలకు వై వికముగా వచ్చే
యెర్రవనును, తెల్లకును గు కోగములను
బోటును.
25 మాత్రలు వెల రూ 1.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజరు డైరెక్టరు,
ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)
19, హుస్సేన్ రోడ్డు,
మాంటూరోడ్ - మదరాసు.
(గురు)

దంత చూర్ణము

వెల దట్టి 1-కి 0-2-0 12-కి రూ 1-4-0
ఈ వంతచూర్ణముతో కిండ్లుతోచును కలవ గట్టికమున
ఉక్కునంత రక్తము కలగుండును.
అమ్మతోడవెండిపో, కంఠం శెట్టిపేటి, మదరాసు

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్డ్)

తలవెండ్రుకలకు నూతన పొందర్పమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు
తగిన శక్తితో తలనూపెయ్యందు కలవు. యిందును పోగొట్టును. కిరోజములకు కట్టు
వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. పెదమునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. కని మొద
గుటుకున కండ్లకు కలుగు మురిస్సమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును
కామినియా ఆయిలు తలనూపె అన్నిటిలోను శ్రేష్టమైనది. స్త్రీలకును పురుషు
లకును, పెద్దవారికి మహావేదకారము మొనరిం జినది.
నేడు వీని నుపయోగించుచుండును.
వెల ఒకబుట్టి 1-0-0 బి. సి. చార్జి 0-6-0 అణా.
మాదుబుట్టు 2-10-0 బి. సి. చార్జి 0-12-0 అణా.
పోర్ ఏ శెట్టు. బి. సి. మజియార్డు కమిషను రూ 0-3-0 ప్రత్యేకము.
అంగ్లోయిండియను డ్రగ్ అండు కామికలు కంపెనీ.
D 126 W 120. 155 హమ్మబునీడు, బాంబాయి.

పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితుల
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును
లోకమయవార
కస్తూరి మాత్రల వలె

సర్వాత్మమగు శారీరమున కివ్వవలయు
వేరొకటి లేదని భారతముగా చెప్పవచ్చును
వీటిలో అక్షరమైన యే కస్తూరి వేరేలేదు
గావున ఆపుడు పుట్టిన కస్తూరి మొదలుకొని
వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరైనను సంకరామయో
గింపవచ్చును. ఈ మాత్రలు 8 మంది కి
యే తాంబూలముతో గాని లేదా పట్టి పోక
లోగాని ప్రతినామ ఉపయోగించుచు వచ్చును
వీటిల మంచము అశ్లేషము మలవిద్యము నే
వృద్ధులను బుద్ధులను మతేరియాస్థులను కిండు
వారము. వర్ష, కడికెము నరముల పోషి యి
హింక ఇంపు ఎంబా ప్లేగు కలరా మున్ను బంకా వలె
వ్యాధులకు రక్షకుడు రావలయును. ఇట్లుగలిగిన శేష ఉచితము
గింపిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకచోట తూర్పుండ ఈ
వీర నువస్త్రము వ్యాపారస్థులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
సూర్యమస్త్రీలు కూడ ఈ మాత్రలను నేపించి గుణమును పొన
దు చున్నారు. 250 మాత్రలు గల సీసా 1-కి వెల రూ 0-4-0
ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు పోషి 0-4-0 ఒక శేసా
6 సీసాలను తెప్పించిన పోషి 1-కి
12 సీసాలు " " 2-18-0
25 సీసాలు " " 6-8-0

శ్రీ శీతారామవైద్యశాల
(301-594) ప్లా. నెం. 7
తండ్రి విలాసము - కండ్లపేట మదరాసు.

ఇది చూడవద్దు

చూచినచో మరువవద్దు
వైద్యరత్న పండిత
డి. గోపాలాచార్యులుగారి
ఇకప్పుయెకజా
కలరా పేగు
వ్యాధులకు జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన
ఆయుర్వేదవిద్యోగధములు
మా కలరా, ప్లేగుమందులకు
ముఖ్యప్రాశస్త్యము
20 వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా,
సిండ్, పాకి మొదలగుచోట్ల అనేక
వేల ప్రాణులను, కలరా, ప్లేగుమండి
కాపాడుటయే
కలరా శెట్టు 1-కి రూ. 1-2-0
ప్లేగు శెట్టు 1-కి రూ. 2-2-0
ఇకప్పుయెకజా శెట్టు 1-కి రూ. 1-12-0
క్యాటలాగు ఉచితము ప్యాకింగు పోస్టు
ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆయుర్వేదాశ్రమం,
41 ఆచారప్పగవీధి, జి. టి మదరాసు.

DUNCAN STRATTON & Co.

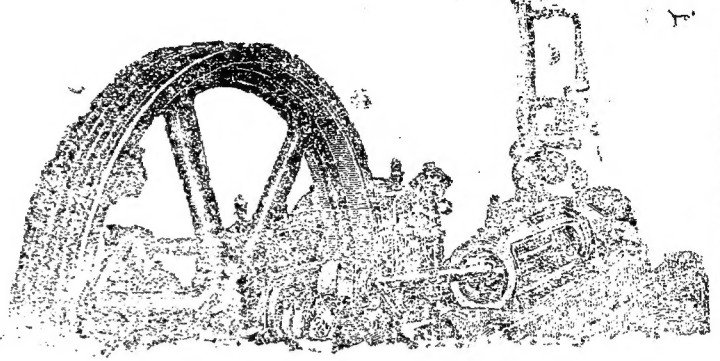
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

(2412)

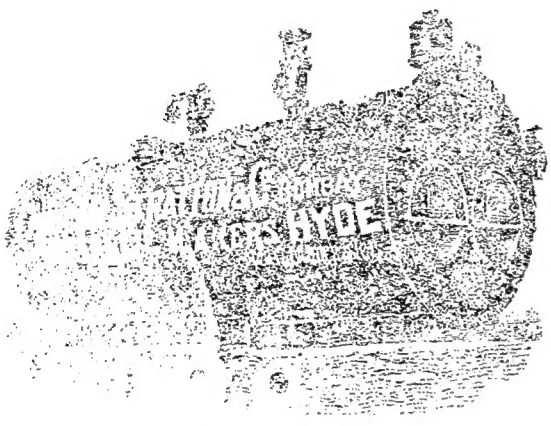
ఎంజనీర్లు, మెషిన్ల ఇంజనీర్లు. 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
వరుస — డయామీటరు
అ. 1. మొదలు 6 అ. 6 అడుగుల వరకు
వరుస రెండుడు.
స్టీమ్ ఇంజిన్లు (మెషిన్లు)
80 హార్సలు మొదలు
180 హార్సలు వరకు.

స్టీమ్ ఇంజిన్లు, వాటర్స్, వాటర్స్.

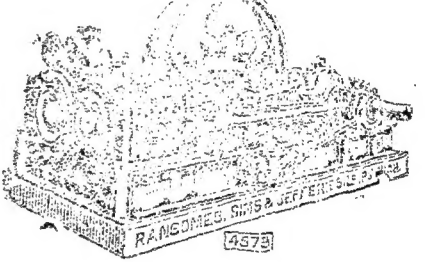

స్టీమ్ ఇంజిన్లు, వాటర్స్, వాటర్స్.

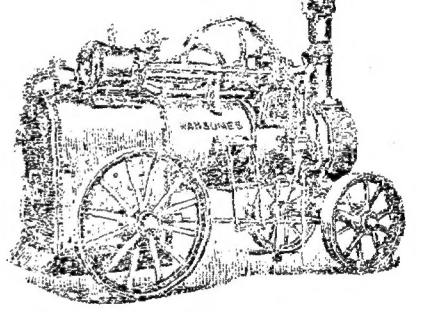
వర్క్ షాపు 6 అడుగుల వరకు
వర్క్ షాపు 6 అడుగుల వరకు
వర్క్ షాపు 6 అడుగుల వరకు
వర్క్ షాపు 6 అడుగుల వరకు

ఈ క్రింద తెలుగులో వాటిని
వర్ణించి చెబుచున్నాము.
మాది జిప్సొమ్ మెషిన్, వాటిని వాడుచున్నాము.
మాది (వెస్టింగ్ హౌస్) మెషిన్
మాది స్పిన్లింగ్ మెషిన్
మాది ప్రింట్ మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీమ్ వాటర్లు
కోల్డ్ వర్క్ మిల్లింగ్ మెషిన్
మాది మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయి మెషిన్
వర్క్ షాపులు మెషిన్ వాటి సామాన్
అన్ని రకముల పంపులు మెషిన్లు
వాగ్స్, వర్క్ షాపుల పంపులైన కోల్డ్ మెషిన్లు
కోల్డ్ మెషిన్ మెషిన్లు అయిల్ ఎంజిన్లు
ఎంజిన్ లైటింగ్ (ప్లాన్ట్) కోల్డ్ మెషిన్లు
లేకులు మెషిన్లు కోల్డ్ మెషిన్లు
స్టీమ్ మెషిన్లు, కష్టమెషిన్లు, వెస్టింగ్
కోల్డ్ మెషిన్ ఆండు వాటర్స్ వర్క్ షాపులు.
వర్క్ షాపు అన్ని రకముల సామాన్లు.

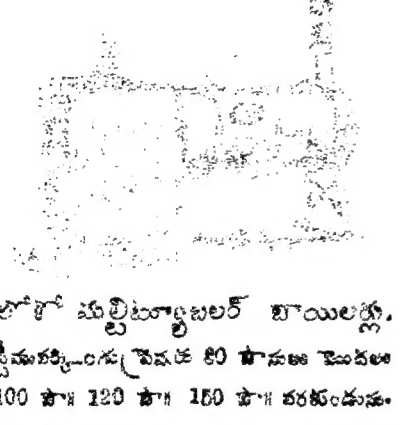
స్టీమ్ ఇంజిన్లు, వాటర్స్, వాటర్స్.
(వాటర్స్ మెషిన్లు వాటర్స్ మెషిన్లు)
ఇంజిన్లు సింగిల్ సిలిండరు ఇంజిన్లు మెషిన్లు.

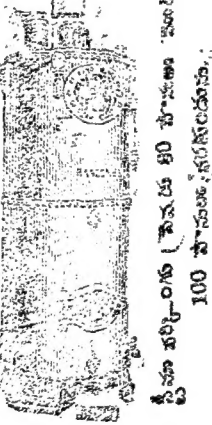
స్టీమ్ ఇంజిన్లు, వాటర్స్, వాటర్స్.

స్టీమ్ ఇంజిన్లు, వాటర్స్, వాటర్స్.
సింగిల్ సిలిండరు, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీమ్ మెషిన్లు 120 హార్సలు గలవి.
వాటర్స్ మెషిన్లు 150 హార్సలు గలవి.

స్టీమ్ ఇంజిన్లు, వాటర్స్, వాటర్స్.

స్టీమ్ ఇంజిన్లు, వాటర్స్, వాటర్స్.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కైనను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్ట్రాటన్ ఇంజనీర్లు కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మానేజర్ బాపనయ్యగారి కైనను వ్రాయవలెను

ఆహారము అన్ని నోపులకు దివ్యాత్మకము.
దగ్గు, కైత్యము, పడిశము, రొమ్మపడిశము, తలనెమ్మ, వాయునోపులు,
బొట్లు, బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నోపులకు దివ్యాత్మకము.
వర్క్ షాపు 6 అడుగుల వరకు 10-12-0; వర్క్ షాపు 1-3 అడుగుల వరకు 5-12-0. పోస్టుఖర్చులు జేయు.
ఆహారము అన్ని నోపులకు దివ్యాత్మకము. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

